

ଓବିଗବିବି

AWIG-AWIG

କଣାରା ଓଜାଳି ଶ୍ଵତ୍ସାମ୍ବନ୍ଦୀ

DÉSA ADAT KARANG

ଶ୍ଵତ୍ସାମ୍ବନ୍ଦୀ ଶୁଭ ପିଲିଙ୍କ

KECAMATAN NUSA PENIDA

କଲୁଙ୍କୁଂପାତାଳି ଶୁଭ

KABUPATÉN KLUNGKUNG

ଶୁଭବିଜ୍ଞାନ ହାନି

PROVINSI BALI

ଶୁଭବିଜ୍ଞାନ ହାନି

TAHUN 2023

ပို့ဆောင်ရေးနှင့်ပို့ကပို့ဘဏ္ဍာဂျာများ

PIDAGING AWIG-AWIG DÉSA ADAT KARANG

ປ່ອຍໃຫຍ່	ຕູ້ຫຼາກ
Palet 2: Rsi Yajnya	29
ປ່ອຍໃຫຍ່ຢາສຸພຍຫຼາກ	ຕູ້ຫຼາກ
Palet 3: Manusa Yadnya	32
ປ່ອຍໃຫຍ່ບີ່ເງົາຍຫຼາກ	ຕູ້ຫຼາກ
Palet 4: Pitra Yadnya	33
ປ່ອຍໃຫຍ່ຂູ້ແາຍຫຼາກ	ຕູ້ຫຼາກ
Palet 5: Buta Yadnya	42
ສ່ວນກາງໆ	
SARGAH V	
ມູ້ແາເກາບຖານກີ	39
SUKRETA TATA PAWONGAN	45
ປ່ອຍໃຫຍ່ບິໍ່ຄື້ນໄວ	39
Palet 1: Indik Krama	45
ປ່ອຍໃຫຍ່ບິໍ່ຄື້ນໄວກັບຄິ່ງຈາກຜະເຕີ	47
Palet 2: Indik Manggalaning Désa Adat	59
ຄົ້ນບຸນບິໍ່ເກາຍປຸງງາກຕະຜະເຕີ	60
Kecap Kapertama : Prajuru Désa Adat	60
ຄົ້ນບຸນບິໍ່ລັບນິຍະວະກາງຈາກ	67
Kecap Kaping Kalih : Sabha Désa	69
ຄົ້ນບຸນບິໍ່ຕິຕະຄົ້ນເກາງຈາກ	71
Kecap Kaping Tiga : Kerta Désa	70
ຄົ້ນບຸນບິໍ່ບບເຕີປຸງງາກຕັ້ງວະຜະເຕີ	72
Kecap Kaping Papat : Prajuru Banjar Adat	72
ປ່ອຍໃຫຍ່ວາບິໍ່ຄື້ນໄວກັບຄິ່ງເຕີ	73
Palet 2A : Indik Paiketan	73
ປ່ອຍໃຫຍ່ງານາບິໍ່ຄື້ນກົງລາວ	79
Palet 2B : Indik Sekaa	80
ປ່ອຍໃຫຍ່ບິໍ່ຄື້ນຫຼຸ້ນຫຼີ	82
Palet 3: Indik Kulkul	81
ປ່ອຍໃຫຍ່ບິໍ່ຄື້ນລາງງາຍຫຼູ້ບຜົນກົນ	82
Palet 4: Indik Paruman Mwang Pasangkepan	83

ປ່ອງທີ່ ၁ ບົດຄະນາງງາມບານສາ	ພະ
Palet 5: Indik Padruwén Désa	90
ປ່ອງທີ່ ၂ ບົດຄະນາງເບີບບາກີ	ພະ
Palet 6: Indik Pawiwahan	93
ປ່ອງທີ່ ၃ ບົດຄະນາງບົບບາກີ	ພະ
Palet 7: Indik Nyapihan	99
ປ່ອງທີ່ ၄ ບົດຄະນົບສູງ	ໜຳນຸ້ງ
Palet 8: Indik Sentana	102
ປ່ອງທີ່ ၅ ບົດຄະນົບສູງກິມົກີ	ໜຳນຸ້ງ
Palet 9: Indik Warisan	105
ປ່ອງທີ່ ၆ ບົດຄະນາງງາມບັນດາ	ໜຳນຸ້ງ
Palet 10: Indik Panyanggran Banjar	111
ສ່າງຢ່າງ	
SARGAH VI	
ຍຸດ້າເກາເກາບ່ອຍບາກີ	ໜຳນຸ້ງ
SUKRETA TATA PALEMAHAN	113
ປ່ອງທີ່ ၇ ລາກ່າ ຫົງການໃຈບໍ່ບໍ່ນະເງົາ	ໜຳນຸ້ງ
Palet 1: Karang, Tegal, miwah Sétra	113
ປ່ອງທີ່ ၈ ບົດຄະນົບຫຼາຍການ	ໜຳນຸ້ນ
Palet 2: Indik Wawangunan	116
ປ່ອງທີ່ ၉ ບົດຄະນົບຫຼາຍການ	ໜຳນຸ້ບ
Palet 3: Indik Wawalungan	118
ປ່ອງທີ່ ၁၀ ບົດຄະນົບຫຼາຍການ	ໜຳນຸ້ຍ
Palet 4: Indik Kakayonan	119
ປ່ອງທີ່ ၁၁ ລາບຸມີຄາຖານຸຕາວແຫຼ່ງ	ໜຳນຸ້ນ
Palet 5: Karesikan Désa Adat	121
ສ່າງຢ່າຍ	
SARGAH VII	
ບື້ສາການຍາໝາງ ດັບຄະນົບພັນດາ	ໜຳນຸ້ນ
WICARA, BHAYA, DUSTA, LAN PAMIDANDA	123
ປ່ອງທີ່ ၁၂ ບົດຄະນົບຫຼິກາ	ໜຳນຸ້ນ
Palet 1: Indik Wicara	123

ପାଲେଟ ୨: ବିହିତ କାଣ୍ଡା ଯଥରୁଷୁ	୩୩୭
Palet 2: Indik Bhaya miwah Dusta	125
ପାଲେଟ ୩: ବିହିତ କାପମିଦନ୍ଦା	୩୩୮
Palet 3: Indik Pamidanda	128
ସଂଗ୍ରହ ୮	
SARGAH VIII	
ନୁଗାନୁଗା ବିହିତ କାପିତି	୩୩୯
NGUWAH-NGUWUHIN AWIG-AWIG	136
ସଂଗ୍ରହ ୯	
SARGAH IX	
ବ୍ୟାଙ୍ଗ	୩୪୦
SAMAPTA	137
ଲେପିହା	
LEPIHAN	

ଓଡ଼ିଗବ୍ରିତ୍ତାବେଳାଙ୍କାରୀ

AWIG-AWIG DÉSA ADAT KARANG

ଶ୍ଵେତାଳିକୁମରପିଲିଙ୍କ

KECAMATAN NUSA PENIDA

କାନ୍ଦାଖାଲିକୁମର

KABUPATÉN KLUNGKUNG

କୁମରପିଲିଙ୍କାନି

PROVINSI BALI

କୁମରପିଲିଙ୍କା

MURDA CITTA

ହୃଦୟଶ୍ରୀହୃଦୟଶ୍ରୀହୃଦୟଶ୍ରୀହୃଦୟଶ୍ରୀହୃଦୟଶ୍ରୀ

OM Swastyastu. OM Awighnam astu nama siddhām.

ଜାତାବେଳାଙ୍କାରୀଶ୍ଵରପିଲିଙ୍କାବେଳାଙ୍କାରୀ

Désa Adat Karang sampun nahenin maduwé awig-awig sané

କାନ୍ଦାଖାଲିକୁମରପିଲିଙ୍କାବେଳାଙ୍କାରୀକୁମରପିଲିଙ୍କାବେଳାଙ୍କାରୀ

kaputusang jeroning paruman sadaweg tahun 2019. Kakepung olih

କୁମରପିଲିଙ୍କାବେଳାଙ୍କାରୀକୁମରପିଲିଙ୍କାବେଳାଙ୍କାରୀକୁମରପିଲିଙ୍କା

aab jagat tur katugesang olih ilikita guru wisesa (Pérda Nomor 4 tahun

କୁମରପିଲିଙ୍କାବେଳାଙ୍କାରୀକୁମରପିଲିଙ୍କାବେଳାଙ୍କାରୀକୁମରପିଲିଙ୍କା

2019, lan Pergub Nomor 4 Tahun 2020), antuk asung kreta wara

କୁମରପିଲିଙ୍କାବେଳାଙ୍କାରୀକୁମରପିଲିଙ୍କାବେଳାଙ୍କାରୀକୁମରପିଲିଙ୍କା

nugrahan Ida Sang Hyang Widhi Wasa, mlarapan antuk gilik-saguluk citta

କୁମରପିଲିଙ୍କାବେଳାଙ୍କାରୀକୁମରପିଲିଙ୍କାବେଳାଙ୍କାରୀକୁମରପିଲିଙ୍କା

nirmala, prasida kasurat Uwah-Uwuhi Awig-Awig Désa Adat puniki.

ଓଡ଼ିଗବ୍ରିତ୍ତାବେଳାଙ୍କାରୀକୁମରପିଲିଙ୍କାବେଳାଙ୍କାରୀକୁମରପିଲିଙ୍କା

Awig-Awig puniki kawastanin Awig-Awig Désa Adat Karang,

ଶ୍ଵେତାଳିକୁମରପିଲିଙ୍କାବେଳାଙ୍କାରୀକୁମରପିଲିଙ୍କାବେଳାଙ୍କାରୀକୁମରପିଲିଙ୍କା

Kecamatan Nusa Penida, Kabupaten Klungkung, Provinsi Bali.

ଓଡ଼ିଗବ୍ରିତ୍ତାବେଳାଙ୍କାରୀକୁମରପିଲିଙ୍କାବେଳାଙ୍କାରୀକୁମରପିଲିଙ୍କା

Awig-Awig puniki pinaka bungkahing pamikukuh, sepat siku-siku,

ପିବତ୍ରୀବନ୍ଧୁକୁଣ୍ଠାଟିଶାଖାବ୍ୟାପକୁଣ୍ଠାକାଣ୍ଠିରା

sepat gantung, panuntun ngamargiang tata kuripan madésa adat ring Désa

ବେଳାହୁର୍ମା ॥ ଓଡ଼ିଗୋଡ଼ାବେଳାହୁର୍ମା ପିବକୁଣ୍ଠାଟିଶାଖାବ୍ୟାପକୁଣ୍ଠାକାଣ୍ଠିରା

Adat Karang. Awig-Awig puniki taler pinaka gegambelan midabdabin kalih

ବେଳାହୁର୍ମାଯୁଷ୍ମାକୁଣ୍ଠାବେଳାହୁର୍ମା ପିବକୁଣ୍ଠାଟିଶାଖାବ୍ୟାପକୁଣ୍ଠାକାଣ୍ଠିରା

nyagra kasukretan Désa Adat rauhing kulawarga pawongan, sané

କାଟାବ୍ୟାପକୁଣ୍ଠାଟିଶାଖାବ୍ୟାପକୁଣ୍ଠାକାଣ୍ଠିରା

katawengin antuk dharma prawertinnya ngrajegang Sang Hyang Aji Agama

ଯାବ୍ୟାପକୁଣ୍ଠାଟିଶାଖାବ୍ୟାପକୁଣ୍ଠାକାଣ୍ଠିରା

mlarapan Tri Hita Karana miwah Dresta.

ବେଳାହୁର୍ମାବ୍ୟାପକୁଣ୍ଠାଟିଶାଖାବ୍ୟାପକୁଣ୍ଠାକାଣ୍ଠିରା

Sajawaning Dresta, Pancasila, Undang-Undang Dasar 1945, tata-titi
ଯାବ୍ୟାପକୁଣ୍ଠାଟିଶାଖାବ୍ୟାପକୁଣ୍ଠାକାଣ୍ଠିରା

miwah adnyanan sang rumaga Guru Wisésa kainutin olih Awig-Awig puniki.

ଯାବ୍ୟାପକୁଣ୍ଠାଟିଶାଖାବ୍ୟାପକୁଣ୍ଠାକାଣ୍ଠିରା

Mogi-mogi mlarapan antuk Awig-Awig puniki prasida mikolihang

ବ୍ୟାପକୁଣ୍ଠାଟିଶାଖାବ୍ୟାପକୁଣ୍ଠାକାଣ୍ଠିରା

pituas manut patitis.

ଶତିରାତିରାତିରାତିରାତିରାତିରା

OM Santih, Santih, Santih OM.

କାରାଙ୍ଗାବ୍ୟାପକୁଣ୍ଠାଟିଶାଖାବ୍ୟାପକୁଣ୍ଠାକାଣ୍ଠିରା ॥

Karang, 5 Novémber 2023

ଯବାନ୍ଦୀ

Olih,

କ୍ରମାବ୍ୟାପକୁଣ୍ଠାଟିଶାଖାବ୍ୟାପକୁଣ୍ଠାକାଣ୍ଠିରା ॥

Krama Désa Adat Karang

ପାତ୍ରୀଙ୍କ

SARGAH I

ଦେଶକ୍ରିୟାତ୍ମିକ ପରିବହନ ଏବଂ ଜୀବନାବଳୀ

ARAN, WEWIDANGAN, TIPE, MIWAH STATUS DÉSA ADAT

ବାହାଲିଙ୍କ

Pawos 1

ଦେଶକ୍ରିୟାତ୍ମିକ ପରିବହନ ଏବଂ ଜୀବନାବଳୀ

Désa Adat puniki mawasta Désa Adat Karang, Kecamatan Nusa Penida,

କାନ୍ତିକାର୍ଯ୍ୟାମା

Kabupaten Klungkung, Provinsi Bali, tur sampun kasurat ring

ପରିବହନ ଏବଂ ଜୀବନାବଳୀ

lepihan Peraturan Daerah Provinsi Bali Nomor 4 Tahun 2019

ବାହାଲିଙ୍କ

tentang Désa Adat di Bali, Nomor Régistrasi 1456.

ବାହାଲିଙ୍କ

Pawos 2

ଦେଶକ୍ରିୟାତ୍ମିକ ପରିବହନ ଏବଂ ଜୀବନାବଳୀ

Désa Adat Karang ngawawa limang banjar Adat, inggih punika Banjar Adat:

୧୩୧ ବାହାଲିଙ୍କ

(1) Banjar Adat Karang Gedé.

୧୩୧ ବାହାଲିଙ୍କ

(2) Banjar Adat Kelodan.

୧୩୧ ବାହାଲିଙ୍କ

(3) Banjar Adat Tugu.

୧୩୧ ବାହାଲିଙ୍କ

(4) Banjar Adat Pering.

୧୩୧ ବାହାଲିଙ୍କ

(5) Banjar Adat Baledan.

ବାହାପିଲ୍ଲୀ

Pawos 3

ପତିକାଣାଙ୍କୁତାତ୍ମକାବାବାବାର୍ଦ୍ଦୀ ହିନ୍ଦୀପୁଣିକାଃ

Wewidangan Désa Adat Karang kawatesin nyatur, inggih punika:

୧୩୧ ମିମିକାନ୍ଦିକି ସର୍ବିକାପ୍ରୁତ୍ସାଧାରା

(1) Sisi kangin : Tepi Kauh Sagara.

୧୪୧ ମିମିକାନ୍ଦିକି ସର୍ବିକାପ୍ରୁତ୍ସାଧାରାର୍ଦ୍ଦୀ

(2) Sisi kelod : Tepi Kalér Tukad Atuh.

୧୫୧ ମିମିକାପ୍ରୁତ୍ସାଧାରାର୍ଦ୍ଦୀ

(3) Sisi kauh : Tepi Kangin Désa Adat Ampél.

୧୬୧ ମିମିକାନ୍ଦିକି ସର୍ବିକାପ୍ରୁତ୍ସାଧାର୍ଦ୍ଦୀ

(4) Sisi kalér : Tepi Kelod Désa Adat Semaya.

ବାହାପିୟୀ

Pawos 4

ଗାତାତ୍ମକାବାବାବାର୍ଦ୍ଦୀ ହିନ୍ଦୀପ୍ରତ୍ଯେକିକାନ୍ଦିକାବାବାବାର୍ଦ୍ଦୀ

Désa Adat Karang ngranjing tipe
Désa Adat Anyar.

ବାହାପିୟୀ

Pawos 5

ଗାତାତ୍ମକାବାବାବାବାର୍ଦ୍ଦୀ ହିନ୍ଦୀପ୍ରତ୍ଯେକିକାନ୍ଦିକାବାବାବାର୍ଦ୍ଦୀ

Désa Adat Karang kawawa Provinsi Bali tur pinaka subjék hukum sajeroning
ମିଷ୍ଟିପରିଚ୍ଛନ୍ଦନାବାବାବାବାବାର୍ଦ୍ଦୀ

sistem pemerintahan Provinsi Bali manut Peraturan Daerah Provinsi Bali

ଗାନ୍ଧାରୀୟୀତ୍ତାବାବାବାବାବାର୍ଦ୍ଦୀ

Nomor 4 Tahun 2019 tentang Désa Adat di Bali, Pasal 4

ଶିଖ୍ୟବବାବାବାବାର୍ଦ୍ଦୀ

miwah Pasal 5.

ପାତାଗୀଟ୍ରୀ

SARGAH II

ପଲିକୁକୁହ ଯିବ୍ୟବତ୍ତି ତିର୍ଯ୍ୟକ କାଣ୍ଡାରୀ

PAMIKUKUH MIWAH PATITIS DÉSA ADAT

ବ୍ୟାଖ୍ୟାନ

Pawos 6

ଗାନ୍ଧାରାତ୍ମକାରୀ ପାତାଗୀଟ୍ରୀ ପଲିକୁକୁହ

Désa Adat Karang ngamanggehang pamikukuh:

୧୩। ପଞ୍ଚାକ୍ଷିଳୀ

ha. Pancasila.

୧୪। ଇନ୍‌ଦ୍ରାଜିତ୍ତ ପାତାଗୀଟ୍ରୀ ଯିବ୍ୟବତ୍ତି ୧୯୪୫

na. Undang-Undang Dasar Républik Indonésia Tahun 1945.

୧୫। ତ୍ରିହିତାକାରୀ ଯିବ୍ୟବତ୍ତି ମିଵାହ

ca. Trihita Karana manut tatwaning Buwana Agung. miyah.

୧୬। ତୃତୀୟ ପାତାଗୀଟ୍ରୀ ଯିବ୍ୟବତ୍ତି ଗାନ୍ଧାରାତ୍ମକାରୀ

ra Ilikita utawi uger-uger sané mapaiketan Désa Adat.

ବ୍ୟାଖ୍ୟାନ

Pawos 7

ଗାନ୍ଧାରାତ୍ମକାରୀ ଯିବ୍ୟବତ୍ତି ପାତାଗୀଟ୍ରୀ

Désa Adat Karang ngamanggehang patitis:

୧୩। ନ୍ରାଜେଙ୍ଗ ଯିବ୍ୟବତ୍ତି ହିନ୍ଦୁ ଧାରା

ha. Ngukuhang miyah ngrajegang Sang Hyang Agama.

୧୪। ନିଙ୍ଗିଲାଙ୍କ ପାତାଗୀଟ୍ରୀ ଯିବ୍ୟବତ୍ତି

na. Nginggilang tata prawertin magama Hindu manut Dresta.

୧୫। ପାତାଗୀଟ୍ରୀ ଯିବ୍ୟବତ୍ତି କ୍ରମ ଧାରା

ca. Ngrajegang kasukretan Désa Adat miyah Krama Désa Adat, sakala-

ଲିଙ୍କାରୀ

niskala.

ପତ୍ରାଙ୍କୀ

SARGAH III

ଓଡ଼ିଗବୀର୍ଦ୍ଧାତାନ୍ତରାଜ୍ୟକାନ୍ତର୍ଗତ ବୀର୍ଦ୍ଧାତାନ୍ତରାଜ୍ୟକାନ୍ତର୍ଗତ

AWIG-AWIG, PARAREM, MIWAH PERATURAN LAIN DÉSA ADAT

ପତ୍ରାଙ୍କୀ

Palet 1

ବୀର୍ଦ୍ଧାତାନ୍ତରାଜ୍ୟକାନ୍ତର୍ଗତ

Indik Awig-Awig Désa Adat

ବାହାବିର୍ଦ୍ଧା

Pawos 8

୧୩୧ ଗଣାନ୍ତରାଜ୍ୟକାନ୍ତର୍ଗତ ପାଲ୍ଲେ ଯିବୀର୍ଦ୍ଧାତାନ୍ତରାଜ୍ୟକାନ୍ତର୍ଗତ

(1) Désa Adat Karang wenang makarya Awig-Awig Désa Adat Karang,
ଶକ୍ତିବିତ୍ତିକାଳୀନାମ୍ରାତ୍ମକାନ୍ତର୍ଗତ ପାଲ୍ଲେ ଯିବୀର୍ଦ୍ଧାତାନ୍ତରାଜ୍ୟକାନ୍ତର୍ଗତ

Kecamatan Nusa Penida , Kabupaten Klungkung, Provinsi Bali.

୧୩୨ ଓଡ଼ିଗବୀର୍ଦ୍ଧାତାନ୍ତରାଜ୍ୟକାନ୍ତର୍ଗତ ପାଲ୍ଲେ ଯିବୀର୍ଦ୍ଧାତାନ୍ତରାଜ୍ୟକାନ୍ତର୍ଗତ

(2) Awig-Awig Désa Adat Karang kakaryanin oih Sabha Désa Adat, Kerta
ଗଣାନ୍ତରାଜ୍ୟକାନ୍ତର୍ଗତ ପାଲ୍ଲେ ଯିବୀର୍ଦ୍ଧାତାନ୍ତରାଜ୍ୟକାନ୍ତର୍ଗତ

Désa Adat, Prajuru Désa Adat, Prajuru Banjar Adat,

ବାହାବିର୍ଦ୍ଧାତାନ୍ତରାଜ୍ୟକାନ୍ତର୍ଗତ

kasarengin oih utusan sané patut.

୧୩୩ ଓଡ଼ିଗବୀର୍ଦ୍ଧାତାନ୍ତରାଜ୍ୟକାନ୍ତର୍ଗତ ପାଲ୍ଲେ ଯିବୀର୍ଦ୍ଧାତାନ୍ତର୍ଗତ

(3) Awig-Awig sané kasurat patut nginutin uger-uger panyuratan Awig-Awig
ବାହାବିର୍ଦ୍ଧାତାନ୍ତର୍ଗତ ପାଲ୍ଲେ ଯିବୀର୍ଦ୍ଧାତାନ୍ତର୍ଗତ

sané kaembasang Pasamuan Agung II Majelis Désa Adat Provinsi Bali
ବାହାବିର୍ଦ୍ଧାତାନ୍ତର୍ଗତ ପାଲ୍ଲେ ଯିବୀର୍ଦ୍ଧାତାନ୍ତର୍ଗତ

tahun 2021 tur dagingnyané nénten matinjakan antuk ilikita-

ବାହାବିର୍ଦ୍ଧାତାନ୍ତର୍ଗତ ପାଲ୍ଲେ ଯିବୀର୍ଦ୍ଧାତାନ୍ତର୍ଗତ

ilikita Panegara Républik Indonésia.

୧୩୪ ଓଡ଼ିଗବୀର୍ଦ୍ଧାତାନ୍ତର୍ଗତ ପାଲ୍ଲେ ଯିବୀର୍ଦ୍ଧାତାନ୍ତର୍ଗତ

(4) Awig-Awig sané sampun kasurat kasobyahang jeroning Paruman Désa

ଅନ୍ତର୍ଗତ
ଶବ୍ଦ

Adat Karang.

၁၆၁ လုပ်ဂါဘိကျော်မြန်မာရှိသူများ၏လုပ်ချောင်းများ၏လုပ်ချောင်းများ

jeroning Paruman Désa Adat Karang.

၁၆၁ ဒေဝါဂါပီကျော်ဆေသုတ္တနာရှိသောပုဂ္ဂန္တများပါ။

(6) Awig-Awig sané sampun kasurat tur sampun kakukuhang jeroning
ပုဂ္ဂန်များမှာ အကြောင်းအရာများမှာ အကြောင်းအရာများမှာ
paruman patut kawigunaang ngantos sadurung kagentosin malarapan
အပူများများမှာ အကြောင်းအရာများမှာ အကြောင်းအရာများမှာ
kaputusan paruman sané molihang cacumpon tur kakukuhang.

၁၇၁ မြပ်တိဘိက္ဗာနဆာပါပုဂ္ဂနားပို့ပီးဆုံးပါဝင်၍ ၁၈၂

(7) Awig-Awig sané sampun molihang cacumpon MDA
गुप्तादिकृतानि। यिबुलाक्ष्मी द्विर्गुरुक्षेत्रादिपूज्याक्षुद्रादावैष्णवान्
Provinsi Bali, miwah kakukuhang jeroning Paruman Désa Adat Karang
पञ्चाशत्तादिकृतादिकृत्यादिपूज्याक्षुद्रादावैष्णवान्॥
patut ka-daftar-ang ka Dinas Pemajuan Masyarakat Adat Provinsi Bali.

ပန္တမိုဒ္ဒာ

Palet 2

ବୀକ୍ଷିତାଗମବ୍ୟାଜାଣଶାଖା

Indik Pararem Désa Adat

ပရာသနပါယ။

Pawos 9

၁၇၈ ပန္တုလိုက်ပနီဒာဂုံးပုဂ္ဂိုလ်ပျော်လောက်ရာ၏

(1) Pararem inggih punika uger-uger utawi kaputusan Paruman Désa

ଓଡ଼ିଗବୀନ୍ଦ୍ରାଜାଲାଙ୍କାରୀ ପିଲାବାନ୍ତାରୀ ପିଲାବାନ୍ତାରୀ

Adat Karang pinaka pamargin Awig-Awig utawi pidabdab anyar
ଯିବୁହୃତାପିଲାବାନ୍ତାରୀ ପିଲାବାନ୍ତାରୀ ପିଲାବାନ୍ତାରୀ ॥
miwah/utawi nyenarang wicara adat utawi pikobet Désa Adat Karang.

୧୩୧ ଗାନ୍ଧାରାଜାଲାଙ୍କାରୀ ପିଲାବାନ୍ତାରୀ ପିଲାବାନ୍ତାରୀ

(2) Désa Adat Karang wenang nyuratang Pararem-pararem minakadi:

୧୩୧ ବଗବୁଯଂତାରୀ ପିଲାବାନ୍ତାରୀ ପିଲାବାନ୍ତାରୀ

ha. Pararem Panyacah, inggih punika Pararem sané kakaryanin tur
କାନ୍ତାରୀ ପିଲାବାନ୍ତାରୀ ପିଲାବାନ୍ତାରୀ

kaanggén ngamargiang Awig-Awig.

୧୩୧ ବଗବୁଯଂତାରୀ ପିଲାବାନ୍ତାରୀ ପିଲାବାନ୍ତାରୀ

na. Pararem Pangelé, inggih punika Pararem niri utawi nyéjé sané¹
କାନ୍ତାରୀ ପିଲାବାନ୍ତାରୀ ପିଲାବାନ୍ତାରୀ

kaanggén nadabin sané durung kawilangin sajeroning Awig-Awig.

୧୩୧ ବଗବୁଯଂତାରୀ ପିଲାବାନ୍ତାରୀ

ca. Pararem Panepas Wicara, inggih punika Pararem sané kakaryanin tur
କାନ୍ତାରୀ ପିଲାବାନ୍ତାରୀ ପିଲାବାନ୍ତାରୀ

kaanggén tata-titi nepas wicara inggihan manut Awig-Awig utawi

ପାନ୍ତାରୀ ପିଲାବାନ୍ତାରୀ

manut kawéntenan.

୧୩୧ ବଗବୁଯଂତାରୀ ପିଲାବାନ୍ତାରୀ

(3) Pararem kasurat manut pabuat tur kakaryanin olib angga Sabha Désa,

ପ୍ରାଜୁରୁ ଗାନ୍ଧାରାଜାଲାଙ୍କାରୀ ପିଲାବାନ୍ତାରୀ

Prajuru Désa Adat mwang Banjar Adat, rauhing utusan Krama.

୧୩୧ ଛାତିବଗବୁଯଂତାରୀ ପିଲାବାନ୍ତାରୀ

(4) Daging Pararem patut nganutin daging Awig-Awig utawi ilikita sané

ପାତାତିବଗବୁଯଂତାରୀ ପିଲାବାନ୍ତାରୀ

mamargi, tur nénten matinjakan sareng ilikita-ilikita Panegara

ଗାପାନ୍ତାରୀ ପିଲାବାନ୍ତାରୀ

Républik Indonésia.

୧୩ ବନ୍ଦୁଷ୍ଟପିତୃଜୀବନାମ୍ବାନ୍ଦୁଷ୍ଟକାରିକାରିବିହୁତାତ୍ତ୍ଵାନ୍ତିର୍ମାଣକାରି

(5) Pararem kawigunaang jantos sadurung kagentosin antuk Pararem anyar
ବନ୍ଦୁଷ୍ଟପିତୃଜୀବନାମ୍ବାନ୍ଦୁଷ୍ଟକାରିବିହୁତାତ୍ତ୍ଵାନ୍ତିର୍ମାଣକାରି
sané kasobyahang tur kakukuhang jeroning Paruman Agung Désa
ବନ୍ଦୁଷ୍ଟପିତୃଜୀବନାମ୍ବାନ୍ଦୁଷ୍ଟକାରିବିହୁତାତ୍ତ୍ଵାନ୍ତିର୍ମାଣକାରି

Adat Karang.

୧୪ ବନ୍ଦୁଷ୍ଟପିତୃଜୀବନାମ୍ବାନ୍ଦୁଷ୍ଟକାରିବିହୁତାତ୍ତ୍ଵାନ୍ତିର୍ମାଣକାରି

(6) Pararem patut ka-dastar-ang ka Dinas Pemajuan Masyarakat Adat
ବନ୍ଦୁଷ୍ଟପିତୃଜୀବନାମ୍ବାନ୍ଦୁଷ୍ଟକାରିବିହୁତାତ୍ତ୍ଵାନ୍ତିର୍ମାଣକାରି
Provinsi Bali.

ବନ୍ଦୁଷ୍ଟପିତୃଜୀବନାମ୍ବାନ୍ଦୁଷ୍ଟକାରିବିହୁତାତ୍ତ୍ଵାନ୍ତିର୍ମାଣକାରି

Palet 3

ବନ୍ଦୁଷ୍ଟପିତୃଜୀବନାମ୍ବାନ୍ଦୁଷ୍ଟକାରିବିହୁତାତ୍ତ୍ଵାନ୍ତିର୍ମାଣକାରି

Indik Peraturan Lain Désa Adat

ବନ୍ଦୁଷ୍ଟପିତୃଜୀବନାମ୍ବାନ୍ଦୁଷ୍ଟକାରିବିହୁତାତ୍ତ୍ଵାନ୍ତିର୍ମାଣକାରି

Pawos 10

ବନ୍ଦୁଷ୍ଟପିତୃଜୀବନାମ୍ବାନ୍ଦୁଷ୍ଟକାରିବିହୁତାତ୍ତ୍ଵାନ୍ତିର୍ମାଣକାରି

Sahananing pabuat sané durung kaingkup olih Awig-Awig miwah

ବନ୍ଦୁଷ୍ଟପିତୃଜୀବନାମ୍ବାନ୍ଦୁଷ୍ଟକାରିବିହୁତାତ୍ତ୍ଵାନ୍ତିର୍ମାଣକାରି

Pararem Désa Adat Karang wenang kakaryanang tur kasuratang

ବନ୍ଦୁଷ୍ଟପିତୃଜୀବନାମ୍ବାନ୍ଦୁଷ୍ଟକାରିବିହୁତାତ୍ତ୍ଵାନ୍ତିର୍ମାଣକାରି

antuk Peraturan Lain Désa Adat, minakadi Pasuara, Kaputusan Prajuru

ବନ୍ଦୁଷ୍ଟପିତୃଜୀବନାମ୍ବାନ୍ଦୁଷ୍ଟକାରିବିହୁତାତ୍ତ୍ଵାନ୍ତିର୍ମାଣକାରି

Désa Adat.

ପାଠୀୟ

SARGA IV

ଶୁଣୁଣାତାପାହ୍ୟାଙ୍କି

SUKRETA TATA PARAHYANGAN

ପାଲେଟ୍ ୧

ଦେବଯାଦ୍ୟ

Déwa Yadnya

ବାହୁଦୀତାମ୍ଭା

Pawos 11

୧୩। ବୁଗାତାପାହ୍ୟାଙ୍କିରାଷେଣାନ୍ତିରୁ ॥

(1) Pura Kahyangan Désa Adat Karang lan pujawalinnyané, inggih punika :

୧୩। ବୁଗାତାପାହ୍ୟାଙ୍କିରାଷା

ha. Pura Kahyangan Tiga Désa :

୧୩। ବୁଗାପୁର୍ବିଯନ୍ତାକୁର୍ବାନ୍ତାଃ ତ୍ୟଜବାତାନ୍ତୁପୁ ॥

1) Pura Puseh lan Pura Désa : Buda Wagé Kelawu.

୧୪। ବୁଗାତାପାହ୍ୟାଙ୍କିରାଷେଣାନ୍ତିରୁ ॥

2) Pura Dalem lan Prajapati : Anggara Kliwon Kulantir.

୧୫। ବୁଗାତାପାହ୍ୟାଙ୍କିରାଷେଣାନ୍ତିରୁ ॥

na. Pura Uluning Banjar linggih Ida Bagawan Panyarikan.

୧୬। ବୁଗାତାପାହ୍ୟାଙ୍କିରାଷେଣାନ୍ତିରୁ ॥

ca. Pujawali soang-soang Pura Uluning Banjar nepék Buda

କ୍ଲିଵୁନ୍ଦୁଗଳି ॥

Kliwon Dunggulan.

୧୭। ଗ୍ରୋତିପାହ୍ୟାଙ୍କିରାଷେଣାନ୍ତିରୁ ॥

ra. Jeroning Palemahan Pura Uluning Banjar Karang Gedé katangun

କ୍ରିପ୍ତାବନିତ୍ତିରୁଦ୍ଧିଷ୍ଟିରାଷେଣାନ୍ତିରୁ ॥

Gedong Palinggih Ida Batara Ratu Gedé Sakti Mas Manik Maketél.

୧୮। ବୀଜକାଳାବାଗାର୍ଜିରୁଦ୍ଧିଷ୍ଟିରାଷେଣାନ୍ତିରୁ ॥

ka. Ida Batara Ratu Gedé Sakti Mas Manik Maketél manut aksara ra,

ଯପୁରୁଷବନୀବନୀଶ୍ଵରିହାତ୍ୱିତ୍ତା ॥

mapujawali nepék Buda Kliwon Sinta.

୧୩୧ ହିଂକାର୍ଯ୍ୟାବ୍ୟାଦ୍ୟାଶ୍ଵରିଲ୍ଲମ୍ବନୀଶ୍ଵରିହାତ୍ୱିତ୍ତାକାମାଳା
da. Ida Batara Ratu Gedé Sakti Mas Manik Maketél manut aksara ka

ଶ୍ଵରିଯାବ୍ୟାଦ୍ୟାଶ୍ଵରିଲ୍ଲମ୍ବନୀଶ୍ଵରିହାତ୍ୱିତ୍ତା ॥

kempon olich krama Désa Adat Karang.

୧୩୨ ହିଂକାରୁଷବନୀବୁଗବ୍ୟାଦ୍ୟାଶ୍ଵରିଲ୍ଲମ୍ବନୀଶ୍ଵରିହାତ୍ୱିତ୍ତାକାମାଳା
ta. Rikala pujawali Pura Uluning Banjar Adat Karang Gedé, gedong
ନିତ୍ତିହିଂକାର୍ଯ୍ୟାବ୍ୟାଦ୍ୟାଶ୍ଵରିଲ୍ଲମ୍ବନୀଶ୍ଵରିହାତ୍ୱିତ୍ତା
linggih Ida Batara Ratu Gedé Sakti Mas Manik Maketél wantah
ପୁଣ୍ୟସତ୍ତ୍ଵ ॥

mungkah lawang.

୧୩୩ ହିଂକାରୁଷବନୀବିଂକାର୍ଯ୍ୟାବ୍ୟାଦ୍ୟାଶ୍ଵରିଲ୍ଲମ୍ବନୀଶ୍ଵରିହାତ୍ୱି
sa. Rikala pujawali Ida Batara Ratu Gedé Sakti Mas Manik Maketél,
ବନୀତ୍ତିବୁଗବ୍ୟାଦ୍ୟାଶ୍ଵରିଲ୍ଲମ୍ବନୀଶ୍ଵରିହାତ୍ୱି
palinggih Pura Uluning Banjar Adat Karang Gedé wantah mungkah
ପତ୍ର ॥

lawang.

୧୩୪ ବାହାବାଦକୁପାନୀବାକାର୍ତ୍ତିବିନ୍ଧୁକୁପାନୀବାକାର୍ତ୍ତିବିନ୍ଧୁକୁପାନୀ
wa. Saéédan upakara kategepin antuk Sasolahan Gandrung lan Gambuh,
ବିଭ୍ୟନ୍ତିବାଦିବିନ୍ଧୁକୁପାନୀବାକାର୍ତ୍ତିବିନ୍ଧୁକୁପାନୀ
miwah Rejang Lawas, lan Baris Pati.

୧୩୫ ବାହାବାଦକୁପାନୀବନୀବୁଗବ୍ୟାଦ୍ୟାଶ୍ଵରିଲ୍ଲମ୍ବନୀଶ୍ଵରିହାତ୍ୱି
(2) Saéédan pujawali Pura Kahyangan Tiga Désa kategepin antuk
ବାହାବାଦକୁପାନୀବନୀବୁଗବ୍ୟାଦ୍ୟାଶ୍ଵରିଲ୍ଲମ୍ବନୀଶ୍ଵରିହାତ୍ୱି
sasolahan Gambuh lan Rejang Lawas, miwah Péndét.

୧୩୬ ଗୁରୁତ୍ୱବିନ୍ଦୁବୁଗବ୍ୟାଦ୍ୟାଶ୍ଵରିଲ୍ଲମ୍ବନୀଶ୍ଵରିହାତ୍ୱି
(3) Soang-soang Pura Kahyangan Désa Adat Karang kaprebéa olich krama
ଶ୍ଵରିଯାବ୍ୟାଦ୍ୟାଶ୍ଵରିଲ୍ଲମ୍ବନୀଶ୍ଵରିହାତ୍ୱି
désa adat.

ବନ୍ଦାବିହାରୀ

Pawos 12

ସୁଧାବିହାରୀ

Upacara Sémér

୧୩। ସୁଧାବିହାରୀ ଯାତ୍ରା ପ୍ରକାଶନ କମିଶନ୍ସରେ

(1) Upacara sémér inggih punika upacara sané kamargiang oih désa

ବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରକାଶନ କମିଶନ୍ସରେ

adat Karang satunggil Purnama Karo.

୧୪। ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାଶନ କମିଶନ୍ସରେ

(2) Genah ngamargiang upakara sémér manut angka 1 wénten ring sémér

ମହାମହିମା ପ୍ରକାଶନ କମିଶନ୍ସରେ

Sebéla wawidangan Banjar Adat Baledan.

୧୫। ରୂପପଣ୍ଡିତଙ୍କରି

(3) Rupa wawantenan :

୧୩। ଶାରୀରିକ ପରିଚାଳନା କରି

ha. Caru éka sata brumbun.

୧୪। ଶାରୀରିକ ପରିଚାଳନା କରି

na. Sorohan tumpeng pitu.

୧୫। ପରିଚାଳନା କରି

ca. Pajati sajangkep manut pabuatan.

୧୬। ପରିଚାଳନା କରି

ra. Pabersihan manut pabuatan.

୧୬। ପୁପୁତ୍ର ପରିଚାଳନା କରି

(4) Puput ngamargiang upakara manut angka 3, katunas toya ring sémér

ବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରକାଶନ କମିଶନ୍ସରେ

pinaka kakuluh utawi Tirta kapundut kalinggihang ring palinggih Pura

ବୁନ୍ଦିଲାଲା ପ୍ରକାଶନ କମିଶନ୍ସରେ

Uluning Banjar Adat Baledan.

୧୭। କ୍ରମାବଳୀ ପରିଚାଳନା କରି

(5) Krama Désa Adat Karang malarapan bakti saka sidan tangkil lan nunas

ତିର୍ତ୍ତ ମନୁତ ଅଂକ ୧୩ ॥

tirta manut angka 4.

୧୬। ସପାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପାର୍ଯ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା

(6) Sapamargi Upacara Sémér kamargiang oih pamangku Pura Uluning

ବାଲ୍ଜା ଉଷା କାଳୀ କାଳୀ ॥

Banjar Adat Baledan.

୧୭। ଗିରାଶାଖା କିମ୍ବା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା ବାଲ୍ଜା ଉଷା କାଳୀ କାଳୀ ॥

(7) Rikala ngamargiang upakara ring Pura Uluning Banjar Adat Baledan,

ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପାର୍ଯ୍ୟ କାଳୀ କାଳୀ ॥

upakara kawewehin perang sata.

୧୮। ବାହାରାହା କାଳୀ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପାର୍ଯ୍ୟ କାଳୀ କାଳୀ ॥

(8) Saéedan upakara kategepin antuk Sasolahan Gandrung

ବାହାରାହା ॥

Pawos 13

ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପାର୍ଯ୍ୟ କାଳୀ କାଳୀ ॥

Upacara Nyelingpung

୧୯। କ୍ରୂଣାର୍ଦ୍ଦା କାଳୀ କାଳୀ କାଳୀ କାଳୀ କାଳୀ କାଳୀ କାଳୀ ॥

(1) Kruna Nyelingpung mawit sakéng nyeling lan nyelempung.

୨୦। କାଳୀ କାଳୀ କାଳୀ କାଳୀ କାଳୀ କାଳୀ କାଳୀ କାଳୀ କାଳୀ ॥

(2) Nyeling martos ngawit ngarisakin tegalan abyán, nyelempung

ଯାଏଗାମି କାଳୀ କାଳୀ କାଳୀ କାଳୀ ॥

martos ngawit matajuk utawi matanduran.

୨୧। ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପାର୍ଯ୍ୟ କାଳୀ କାଳୀ କାଳୀ କାଳୀ କାଳୀ କାଳୀ ॥

(3) Upacara Nyelingpung kamargiang nepék Purnama Katiga.

୨୨। କାଳୀ କାଳୀ କାଳୀ କାଳୀ କାଳୀ କାଳୀ କାଳୀ କାଳୀ କାଳୀ ॥

(4) Genah ngamargiang Upacara Nyelingpung inggih punika Catus Pata Désa

ଉଷା କାଳୀ ॥

Adat Karang.

୧୧ ଶୂନ୍ୟବିହାର

(5) Rupa upakara:

୧୩୧ ଶୁଣ୍ଠିବାରୁଲୁକୀ ॥

ha. Caru éka sata brumbun.

୧୪୧ ଶୁଣ୍ଠିବାରୁଲୁକୀପିତୁ ॥

na. Sorohan tumpeng pitu.

୧୫୧ ପାଜତିବାରୁଲୁକୁଟାପବୁତୀ ॥

ca. Pajati sajangkep manut pabuat.

୧୬୧ ପାର୍ବତିବାରୁଲୁକୁଟାପବୁତୀ ॥

ra. Pabersihan manut pabuat.

୧୭୧ ବାରୁଦ୍ଧିବାରୁଲୁକୁଟାପବୁତୀଶୁଣ୍ଠିବାରୁଲୁକୁଟାପବୁତୀ ॥

(6) Saéedan upakara kategepin antuk Sasolahan Gandrung.

୧୮୧ ଶୁଣ୍ଠିବାରୁଲୁକୁଟାପବୁତୀଶୁଣ୍ଠିବାରୁଲୁକୁଟାପବୁତୀ ॥

(7) Krama désa Adat Karang malarapan bakti saka sidan tangkil saéedan

ପାର୍ବତିବାରୁଲୁକୁଟାପବୁତୀ ॥

pamargi upacara.

ବାରୁଦ୍ଧିବାରୁଲୁକୁଟାପବୁତୀ ॥

Pawos 14

ଶୂନ୍ୟବିହାର

Upacara Ngembungin

୧୯୧ ଶୂନ୍ୟବିହାର

(1) Upacara Ngembungin kabawos upacara Don Kayu Samah kamargiang

ଶୂନ୍ୟବିହାର

nepék Buda Wagé Sasih Kenem.

୨୦୧ ଶୂନ୍ୟବିହାର

(2) Upacara manut angka 1 magenah ring Pura Segara Atuh sané

ଶୂନ୍ୟବିହାର

kaanganin oilih krama Gandrung.

୧୨୧ ଶ୍ରୀ କ୍ରମାଙ୍ଗରୁଷିତିହାରିଷ୍ଟପୁଣ୍ଡିତାର୍ଜୁପୁରାପୁର୍ବଲୁଙ୍ଗା

(3) Krama Gandrung nunas Tirta raris kapundut nyujur Pura Puseh lan Pura
ଜଳାରୀ

Désa.

୧୩୧ କିମ୍ବାପୁର୍ବଲୁଙ୍ଗାରାଜାକ୍ରମାଙ୍ଗରୁଷିତିପ୍ରକାର

(4) Ring Pura Puseh lan Pura Désa, Krama Gandrung ngamargiang pamargi
ବବତ୍ରେତା
sapatuta.

୧୪୧ ପୁପୁତ୍ରାଙ୍କାଣ୍ଠୀକ୍ରମାଙ୍ଗରୁଷିତିପୁରା

(5) Puput pamargi manut angka 4, Krama Gandrung lantur nyujur Pura
ବୃଦ୍ଧିକିଳିତାର୍ଜୁଲୁଙ୍ଗାର୍||

Uluning Banjar Adat Karang.

୧୫୧ ପୁପୁତ୍ରାଙ୍କାଣ୍ଠୀକ୍ରମାଙ୍ଗରୁଷିତିପୁରା

(6) Puput sapula-pali upakara manut angka 5, krama Gandrung nyujur Pura
କାଳ୍ପନାରୁଷିତିପ୍ରକାର

Dalem ngamargiang pamargi sapatuta.

୧୬୧ ପଞ୍ଚାଙ୍କିତିକ୍ରମାଙ୍ଗରୁଷିତିପୁରା

(7) Pantaraning Upacara Ngembungan lan Upacara Ngeluaran kabawos Gumi
ହୀଯର୍ତ୍ତାର୍||

Empet.

୧୭୧ ସଲାମିକ୍ରମାଙ୍ଗରୁଷିତିକ୍ରମାଙ୍ଗରୁଷିତିପୁରା

(8) Salami Gumi Empet tan kapatutang nangun yadnya malarapan ngarereh
ବାହାରାମାର୍||

padéwasan.

ବ୍ୟାହାବ୍ରାତୀ ॥

Pawos 15

ସମ୍ପର୍କାରୀତି ଶବ୍ଦକ୍ଷଣାବାଚା

Upacara Nyeguhin lan Nangluk Marana

୧୩୧ ସମ୍ପର୍କାରୀତି ଶବ୍ଦକ୍ଷଣାବାଚାକାଯେ ଗ୍ରେନ୍ଦ୍ରିବାଲ୍ କାମର୍ଗିଅନ୍ତିମି

(1) Upacara Nyeguhin utawi Nangluk Marana kamargiang nepék Tilem
କାମର୍ଗିଅନ୍ତିମି

Kenem.

୧୩୨ ଗ୍ରେନ୍ଦ୍ରିବାଲ୍ ଶବ୍ଦକ୍ଷଣାବାଚାକାଯେ ଗ୍ରେନ୍ଦ୍ରିବାଲ୍ କାମର୍ଗିଅନ୍ତିମି

(2) Genah Upacara Nyeguhin utawi Nangluk Marana ring Catus Pata Désa
ବ୍ୟାହାବ୍ରାତୀ ॥

Adat Karang.

୧୩୩ ପରିବାରକାରୀତି ଶବ୍ଦକ୍ଷଣାବାଚାକାଯେ ଗ୍ରେନ୍ଦ୍ରିବାଲ୍

(3) Wawantenan marupa caru panca sata maweweh itik blang kalung
ଗ୍ରେନ୍ଦ୍ରିବାଲ୍ କାମର୍ଗିଅନ୍ତିମି

ngembang pisan, tur risampun ngamargiang ping pat panca sata maweweh
ଗ୍ରେନ୍ଦ୍ରିବାଲ୍ କାମର୍ଗିଅନ୍ତିମି ଶବ୍ଦକ୍ଷଣାବାଚାକାଯେ ଗ୍ରେନ୍ଦ୍ରିବାଲ୍
itik blang kalung kamargiang antuk caru sampi kapuput olih Ida Sulinggih.

୧୩୪ କ୍ରମାବାଚାରକାରୀତି ଶବ୍ଦକ୍ଷଣାବାଚାକାଯେ

(4) Krama désa adat malarapan bakti saka sidan tangkil masarengan.

ବ୍ୟାହାବ୍ରାତୀ ॥

Pawos 16

ସମ୍ପର୍କାରୀତି ଶବ୍ଦକ୍ଷଣାବାଚା

Upacara Ngeluaran

୧୩୫ ସମ୍ପର୍କାରୀତି ଶବ୍ଦକ୍ଷଣାବାଚା କାମର୍ଗିଅନ୍ତିମି

(1) Upacara Ngeluaran inggih punika upakara, upacara sané kamargiang
ଗ୍ରେନ୍ଦ୍ରିବାଲ୍ କାମର୍ଗିଅନ୍ତିମି ଶବ୍ଦକ୍ଷଣାବାଚାକାଯେ ଗ୍ରେନ୍ଦ୍ରିବାଲ୍

olih krama sami risampun nepék wates pamargi Gumi Empet.

୧୮। ପତ୍ରଷୁଲିହାଯିପିର୍ବତ୍ତାବେଳାଙ୍କାରୀ

(2) Wates Gumi Empet nepék Pinanggal apisan Sasih Kadasa.

୧୯। ଦୂରକାରୀଶୁଭମାନ୍ତ୍ରୀପିର୍ବତ୍ତାବେଳାଙ୍କାରୀ

(3) Upakara Ngeluaran kamargiang nepék padéwasan pinih tampek inggih

ବୁଲିକାଳେଚିବୁଷକିଶାନ୍ତିବନ୍ଧୁକିର୍ତ୍ତିକାରୀ

punika Kajeng sawusan pinanggal apisan Sasih Kadasa.

୨୦। ଦୂରକାରୀକାପମ୍ପିହାଲ୍ଲିବିଷତ୍ରୀବୁଷକିର୍ତ୍ତିବୁଷକିର୍ତ୍ତିକାରୀ

(4) Upakara kapuserang ngembang pisan ring Pura Puseh lan Pura Dalem.

୨୧। ବୋଲିଦୂରକାରୀକାଶିଖୁବାନ୍ତ୍ରାକାପଗନ୍ଧିକାଵତାର୍ଥିପୁର୍ବ

(5) Pamargi upakara kacihna antuk pacaruan éka sata brumbun rauh

ବାନ୍ତ୍ରାକାନ୍ତ୍ରାକାପତିର୍ବୁଷକିର୍ତ୍ତିବକାବିଷକ୍ତ୍ରୀଯ

saruntutannyané mapaweweh bakti saka sidan krama.

୨୨। ବନ୍ଧୁପର୍ବତ୍ତାକାରୀପିର୍ବତ୍ତାବେଳାଙ୍କାରୀ

(6) Pacaruan wantah kamargiang ring puseh ngamargiang upakara Ngluaran,

କିବୁଷକାପର୍ବତ୍ତାକାରୀପିର୍ବତ୍ତାବେଳାଙ୍କାରୀ

ring pura siosan wantah ngamargian piuning.

ବାନ୍ତ୍ରାକାରୀପୁର୍ବ

Pawos 17

ଦୂରକାରୀକାନ୍ତ୍ରାକ୍ଷୟ

Upacara Nyurud Ayu

ଦୂରକାରୀକାନ୍ତ୍ରାକ୍ଷୟକାରୀପିର୍ବତ୍ତାବେଳାଙ୍କାରୀ

Upacara Nyurud Ayu kamargiang nepék Anggara Wagé Dunggulan nyoréang

ଶାନ୍ତିକାରୀକାରୀ

antuk éedan:

୨୩। କିଶାର୍ଥପତାକାପିର୍ବତ୍ତାବେଳାଙ୍କାରୀ

ha. Ring catus pata kamargiang pacaruan éka sata brumbun rauh

ବାନ୍ତ୍ରାକାନ୍ତ୍ରାକ୍ଷୟ

saruntutannyané.

၁၈၁ မိန္ဒုကြပ်ပိုက်ချောက်ပြုရန်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အမြန်ဆုံး လုပ်ငန်း

- na. Silih tunggil piranti upakara wénten étéh-étéh pangreresikan
(ធម្មាហុង, ខាយការាំហាតិ, បញ្ចុកបិបុរាណិត្រ) ॥
(Durmangala, Baya Kaonan, Pengulap, Pravascita).

၁၃၁ ဘိသာပုဂ္ဂနဲပုပ္ပါဒာပျေစာ၊ ၁၀၇၉ ခေနပြည့်ဂျာ

- ca. Risampuné puput nyomia caru, Bandésa lan Prajuru Désa
രାଜାରୀ କୁଳାବ୍ୟାନ୍ତିକୁ ପାଇଁ କୁଳାବ୍ୟାନ୍ତିକୁ କାହାରୁ କାହାରୁ
Adat ngangganin krama rauhing krama sané nyarengin Ny
(କାହାରୁ କାହାରୁ କାହାରୁ କାହାରୁ କାହାରୁ କାହାରୁ)
(natab étéh-étéh pangreresikan manut aksara na).

ပရဟသပါ၊ ၁၃၆။

Pawos 18

ဟာရွှေဂန္ဓုပါယ်များတို့ပုဂ္ဂိုလ်ပို့ဆောင်ရွက်ခဲ့သူများ၏အကြောင်းအရာ

Aturan marupa, sesangi, punia, piranti uparengga miwah sekeluirnia patut
କାହୁବ୍ୟବଗିର୍ଭାବରେଣାହାତ୍ମି କାହୁବ୍ୟବଗିର୍ଭାବରେଣାହାତ୍ମି ପାଇଁ
kedruwé oih Désa Adat, kasuratang oih Prajuru Adat utawi Prawartaka.

ପାତାବିଜ୍ଞାନୀ

Pawos 19

କାବ୍ୟଶୈଖଣିକ ପ୍ରାଚୀନିଃ

Kasukertan Kahyangan :

(1) Warga Désa Adat Karang utawi pamedek patut ngupadi kasukertan kalih

କାବ୍ୟପ୍ରକଳ୍ପଗୀତି ।

kasucian kahyangan.

၁၇၁ သုတေသနပုဂ္ဂန်းလျှပ်စီးပြုခိုင်း

(2) Sané tan kalugra ngranjing ka pura inggih punika:

၁၆၁ ပေါ်မားကြုံနာဂတ်။

ha. Sang sebel ring raga.

କ୍ଷୀ ଯୁକ୍ତିକାରୀପିଣ୍ଡାମାଧ୍ୟବଳି ॥

na. Cuntaka mawit saking kalampusan.

କ୍ଷୀ ନାନ୍ଦିନୀପିଣ୍ଡିପିଣ୍ଡା ॥

ca. Ngantén durung mawidi widana.

କ୍ଷୀ ବୃଦ୍ଧିବୃଦ୍ଧିବାନ୍ଧୁମାନ୍ଦିଯବଳିଶାନ୍ତିବଳି ॥

ra. Ubuh-ubuhan sajabaning mapaiketan upakara.

କ୍ଷୀ ବିଲାଖୁମାନ୍ଦିବଳିଶାନ୍ତିବଳିଶିଲ୍ପିଶାନ୍ତିବଳି ॥

ka. Sang mabusana sané tan manut tata susila ngranjing ka Pura.

କ୍ଷୀ ଯାତ୍ରାବଳିଶାନ୍ତିବଳିଶାନ୍ତିବଳି ॥

da. Makta sahanan barang sinanggeh leteh manut agama.

କ୍ଷୀ ବାନ୍ଧୁମାନ୍ଦିପିଣ୍ଡାପିଣ୍ଡାପିଣ୍ଡାପିଣ୍ଡା ॥

ta. Sahanan sané tan kapatutang manut pararem utawi sané kabaos
ଗ୍ରୀବିଶାନ୍ତିବଳି

ngletehin.

କ୍ଷୀ ପ୍ରତିକ୍ରିଯାକାଳିବଳିଶାନ୍ତିବଳିଶାନ୍ତିବଳିଶାନ୍ତିବଳି ॥

(3) Pratingkah sané tan kapatutang ring Pura:

କ୍ଷୀ ଯମ୍ପାନ୍ଧୁବୃଦ୍ଧିବଳିଶାନ୍ତିବଳି ॥

ha. Masumpah utawi naap cor.

କ୍ଷୀ ଯୁଦ୍ଧାମାଧ୍ୟବଳିଶାନ୍ତିବଳିଶାନ୍ତିବଳି ॥

na. Maujar ala, ulah ala, wak parusia, nemah utawi misuh.

କ୍ଷୀ ଯାତ୍ରାବଳିଶାନ୍ତିବଳିଶାନ୍ତିବଳିଶାନ୍ତିବଳି ॥

ca. Majaljal, mayuda punapi malih jantos metu rah kabaos leteh.

କ୍ଷୀ ନାନ୍ଦିନୀପିଣ୍ଡାପିଣ୍ଡାପିଣ୍ଡାପିଣ୍ଡା ॥

ra. Ngagah wastra, pusungan miwah macecepin raré.

କ୍ଷୀ ନାନ୍ଦିନୀପିଣ୍ଡାପିଣ୍ଡାପିଣ୍ଡାପିଣ୍ଡା ॥

ka. Ngagah wastra, utawi pusungan kangkat majeng sang sulinggih,

ପ୍ରତିକରିଷ୍ଣାବଳିଶାନ୍ତିବଳି ॥

pragina sané pacang ngayah.

କ୍ଷୀ ଯାନ୍ତିବଳିଶାନ୍ତିବଳିଶାନ୍ତିବଳିଶାନ୍ତିବଳିଶାନ୍ତିବଳି ॥

da. Makoratan, mabanyu, makolem lanang istri masarengan dados asiki,

ପାଣ୍ଡଳଯାତ୍ରୀଧ୍ୟାମ୍ବାସିକାରୀକାରୀକାରୀ

macumbana matemu rasa, masanggama miwah sakancannia sané

ଧ୍ୟାମ୍ବାସିକାରୀ

siosan.

୧୩୧ ପାଣ୍ଡଳିକୃପ୍ଯାଳିତାଧ୍ୟାମ୍ବାସିକାରୀକାରୀକାରୀ

ta. Mangan nginum rauh ketaluan, sehananing jajudian, ngelanjar.

୧୩୧ ପାଣ୍ଡଳିକୃପ୍ଯାଳିତାଧ୍ୟାମ୍ବାସିକାରୀକାରୀକାରୀ

(4) Warga utawi pamedek mabukti ngaletehin wenang kadanda

ପାଣ୍ଡଳିକୃପ୍ଯାଳିତାଧ୍ୟାମ୍ବାସିକାରୀକାରୀକାରୀ

manut pararem.

୧୩୧ ପାଣ୍ଡଳିକୃପ୍ଯାଳିତାଧ୍ୟାମ୍ବାସିକାରୀକାରୀକାରୀକାରୀ

(5) Kahyangan sané keni kedurmanggalaan makadi Panca kerubuhan,

ପାଣ୍ଡଳିକୃପ୍ଯାଳିତାଧ୍ୟାମ୍ବାସିକାରୀକାରୀକାରୀକାରୀ

kesiratan rah jadma, kehanan wangké sato ageng, wangkéning manusa,

ପାଣ୍ଡଳିକୃପ୍ଯାଳିତାଧ୍ୟାମ୍ବାସିକାରୀକାରୀକାରୀକାରୀ

sehananing lulut lan simbar, mangku utawi sang sané

ପାଣ୍ଡଳିକୃପ୍ଯାଳିତାଧ୍ୟାମ୍ବାସିକାରୀକାରୀକାରୀକାରୀ

ngemanggihin digelis nyadokang majeng Prajuru, mangda marumang

ପାଣ୍ଡଳିକୃପ୍ଯାଳିତାଧ୍ୟାମ୍ବାସିକାରୀକାରୀକାରୀକାରୀ

krama Désa adat, pacang ngawéntenang pangupakara sepatutnya,

ପାଣ୍ଡଳିକୃପ୍ଯାଳିତାଧ୍ୟାମ୍ବାସିକାରୀକାରୀକାରୀକାରୀ

manut panugrahan Ida Sulinggih.

୧୩୧ ପାଣ୍ଡଳିକୃପ୍ଯାଳିତାଧ୍ୟାମ୍ବାସିକାରୀକାରୀକାରୀକାରୀ

(6) Warga Désa Adat karawuhan sané ngawinang kasinangkawanon digelis

ପାଣ୍ଡଳିକୃପ୍ଯାଳିତାଧ୍ୟାମ୍ବାସିକାରୀକାରୀକାରୀକାରୀ

kapintonin manut pararem tan ngalémpasin sastra lan agama.

ବାହାବିଲୁଙ୍ଗା

Pawos 20

ବିଶ୍ଵିଷ୍ଵା

Indik Mangku

ଦେଖାପିଲୁଙ୍ଗା ପୁରୀ କାନ୍ତାରୀ କାନ୍ତାରୀ କାନ୍ତାରୀ କାନ୍ତାରୀ

Soang-soang Pura sawewengkoning Désa Adat Karang, kégin kaadegang

ମଙ୍କୁ

mangku.

୧୩। ଆଶାନ୍ତାରୀ ଯାତ୍ରା

(1) Tata ngadegang mangku :

୧୩। ବାହାବିଲୁଙ୍ଗା କାନ୍ତାରୀ କାନ୍ତାରୀ କାନ୍ତାରୀ କାନ୍ତାରୀ

ha. Lanturan keturunan mangku, tur kasokong kulawarga

ବାହାବିଲୁଙ୍ଗା କାନ୍ତାରୀ

lan kasumangkemin warga désa.

୧୪। କାନ୍ତାରୀ କାନ୍ତାରୀ କାନ୍ତାରୀ କାନ୍ତାରୀ

na. Nénten polih saking katurunan, kamargiang sasudian désa majeng

କାନ୍ତାରୀ

warga désa.

୧୫। କାନ୍ତାରୀ କାନ୍ତାରୀ କାନ୍ତାରୀ କାନ୍ତାରୀ

ca. Kawintenin olih Ida Sulinggih tur kaupasaksi prajuru rauh krama

କାନ୍ତାରୀ

désa.

୧୬। ବାହାବିଲୁଙ୍ଗା କାନ୍ତାରୀ କାନ୍ତାରୀ କାନ୍ତାରୀ କାନ୍ତାରୀ

(2) Mangku séda, pangeladan kamargiang olih Ida Sulinggih, pamuput séosan

କାନ୍ତାରୀ କାନ୍ତାରୀ

kégin olih Sulinggih.

୧୭। ବାହାବିଲୁଙ୍ଗା କାନ୍ତାରୀ କାନ୍ତାରୀ

(3) Warga sané tan kangkat kaadegang mangku :

୧୮। ବାହାବିଲୁଙ୍ଗା

ha. Sang cédangga.

୧୩୧ ଯାତ୍ରୀଶବ୍ଦିନକୁ

na. Mabukti salah laku.

୧୩୨ କାରଙ୍ଗାମ୍ବାର୍ ହିତିକାମ୍ବାର୍ ଯାତ୍ରୀଶବ୍ଦିନକୁ

ca. Nénten molihang kasumanggeman krama désa.

୧୩୩ ବେଳାଶିଖିଲାକୁ ଯାତ୍ରୀଶବ୍ଦିନକୁ

(4) Sang kaadegang mangku risampun ngamargiang pawintenan jangkep

ଯାତ୍ରୀଶବ୍ଦିନକୁ

sayaga ngamargiang swadarma kapamangkuan.

୧୩୪ ଯାତ୍ରୀଶବ୍ଦିନକୁ ଯାତ୍ରୀଶବ୍ଦିନକୁ

(5) Mangku lanang ngamargiang amongan swadarma kawantu oilih

ଯାତ୍ରୀଶବ୍ଦିନକୁ

mangku istri, prajuru.

ବ୍ୟାପିକ୍ରମୀ

Pawos 21

ଯାତ୍ରୀଶବ୍ଦିନକୁ

Swadarma Mangku

୧୩୫ ଗୁତାଯିତାକୁ ଯାତ୍ରୀଶବ୍ଦିନକୁ

(1) Ngutamayang ngamargiang swadarma kapamangkuan.

୧୩୬ ନବଦିନ ଉପକାରା ନବଦିନ ଉପକାରା କାରଙ୍ଗାମ୍ବାର୍ ଯାତ୍ରୀଶବ୍ଦିନକୁ

(2) Nabdabin upakara lan upacara kaadungan majeng prajuru désa.

୧୩୭ ସଯତାପ୍ରାଣିକୁ ପାତିକୁ ଯାତ୍ରୀଶବ୍ଦିନକୁ

(3) Sayaga ngrombo pamargin mangku siosan manut pabuatan kawenangan.

୧୩୮ ଯାତ୍ରୀଶବ୍ଦିନକୁ

(4) Manados tatuladan krama désa.

୧୩୯ ତୁରେକ୍ଷା ଜେରୋନିଂ ପ୍ରାଣିକୁ ଯାତ୍ରୀଶବ୍ଦିନକୁ

(5) Turéksa jeroning pura tur sayaga ngrauhang majeng prajuru désa adat.

୧୪୦ ନନ୍ତନ କ୍ରମ ଯାତ୍ରୀଶବ୍ଦିନକୁ

(6) Nuntun krama désa mangda satinut dresta.

ବାହାବିଲ୍ଲେ

Pawos 22

୧୩୧ ଯତ୍ତବତ୍ତ୍ଵାତ୍ମାବେଳିବ୍ୟାକ୍ରମାବଳୀ

(1) Mangku patut polih pangrombo mangku-mangku siosan.

୧୪୧ ଯତ୍ତବ୍ୟକ୍ଷଣିକିପ୍ରତିବ୍ୟାକ୍ରମାବଳୀ

(2) Mangku pamucuk keni piambeng patut kagentosin manut samaya.

୧୫୧ ଯତ୍ତକ୍ଷଣିକିବ୍ୟାକ୍ରମାବଳୀ

(3) Mangku keni ujar ala utawi ulah ala patut maprayascita,

ଏହାକ୍ଷଣିକିବ୍ୟାକ୍ରମାବଳୀ

sang ngeninin kadanda manut pararem.

୧୬୧ ଯତ୍ତବ୍ୟକ୍ଷଣିକିବ୍ୟାକ୍ରମାବଳୀ

(4) Mangku macihna amungpang paraning laku, nyasar sesana, tan wenang

କାମିବ୍ୟାକ୍ରମାବଳୀ

kasepuh.

ବାହାବିଲ୍ଲେ

Pawos 23

ବ୍ୟାକ୍ରମାବଳୀବ୍ୟାକ୍ରମାବଳୀ

Petias lan olih-olihan mangku luwirnia :

୧୩୧ କାପିବିଲ୍ଲେ

(1) Kaping singgih.

୧୪୧ ଗବାନ୍ଦିବ୍ୟାକ୍ରମାବଳୀ

(2) Polih pahan sesari sané kapupulan sakéng bakti sakesidan manut

କାଗବକ୍ରମାବଳୀ

kawéntenan.

୧୫୧ ଗବାନ୍ଦିବ୍ୟାକ୍ରମାବଳୀ

(3) Polih busana utawi uparengga kapamangkuan manut kawéntenan.

୧୬୧ ଗବାନ୍ଦିବ୍ୟାକ୍ରମାବଳୀ

(4) Polih petiyas siosan saking aturan krama manut pararem.

୧୧ ଯୁବ୍ୟୁଗାଳଙ୍କର୍ମପ୍ରମହିତିକିମ୍ବିଲ୍ଲାଙ୍କା ॥

(5) Luput sahanan papeson rauh panyilidihinnyané.

୧୨୧ ପତିଷ୍ଠକଳଙ୍କପର୍ମଣକଳଙ୍କପର୍ମଣକଳଙ୍କା ॥

(6) Pawintenan lan pangeladan kasanggra désa adat.

୧୩୧ ସ୍ତ୍ରୀହାତ୍ମକପ୍ରମାଣାଧାରିକିମ୍ବିଲ୍ଲାଙ୍କାପର୍ମଣକଳଙ୍କା ॥

(7) Plebon kaprebéya olih krama sané ngawintenin utawi malarapan piadung

ପରାମାର୍ଗାବଳୀବାଚାଳା ॥

sang aduwé kapatutan.

ବାହାବିର୍ତ୍ତଃ ॥

Pawos 24

୧୪୧ ଯାତ୍ରାକାର୍ତ୍ତାମିଳିବାନ୍ତିଃ

(1) Mangku kagentosin, sangkaning:

୧୫୧ ଗମନା ॥

ha. Séda.

୧୬୧ ଯୁକ୍ତାଗାତ୍ରା ॥

na. Sungkan rahat.

୧୭୧ ବିଶ୍ଵାସ୍ୱାୟମପ୍ରମହିତିକିମ୍ବିଲ୍ଲାଙ୍କା ॥

ca. Pinunas tur sampun polih uwak-uwakan.

୧୮୧ କାନୋରାଯାଂ ॥

ra. Kanorayang.

୧୯୧ ଯାତ୍ରାକାରାକାରାଯାଂକାରାଯାଂକାରାଯାଂକାରାଯାଂକା ॥

(2) Mangku sané kanorayang kadanda tur ngawaliang pawintenan.

୨୦୧ ଯାତ୍ରାମଧ୍ୟାମଧ୍ୟାମଧ୍ୟାମଧ୍ୟାମଧ୍ୟାମଧ୍ୟାମଧ୍ୟା ॥

(3) Mangku ngalap rabi sangkaning rahayu, rahayu katampénin,

ପ୍ରମହିତିକିମ୍ବିଲ୍ଲାଙ୍କାରାଯାଂ ॥

pradé lémpas patut kadanda.

୨୧୧ ଯାତ୍ରାକାରାମଧ୍ୟାମଧ୍ୟାମଧ୍ୟାମଧ୍ୟାମଧ୍ୟାମଧ୍ୟା ॥

(4) Mangku kaambil rabi, patut kaselehin tur pamutus pamargi

କାନୁତା ହେତୁ ଦିଲିମିଲୁଗାର୍ଥି

kaanutan antuk daging saseleh.

୧୧ ପାତ୍ରବାନଟାମୁଖି ଯୁଦ୍ଧବାତୀ ପତ୍ରବାନଟାମୁଖି

(5) Mangku sané ngarepang yadnya atiwa-tiwa patut ngamargiang
ପରେଯାରେଯାର୍ଥି

pajaya-jayan.

ପତ୍ରଶିଳ୍ପି

Palet 2

ବୁଦ୍ଧିଯୁଦ୍ଧ

Rsi Yadnya

ବାହାରିଲ୍ଲାଙ୍କି

Pawos 25

୧୨୧ ହାତାପିଲେ ବାହୁତ୍ତେ ପତ୍ରବାନଟିରେ ପତ୍ରବାନଟିରେ ବୁଦ୍ଧିଯୁଦ୍ଧରେ

(1) Warga mapikarsa nyujur padwijatian, patut ngarauhang pisadok majeng
ବାହାରିଲ୍ଲାଙ୍କିବାନ୍ଦାରେ ପତ୍ରବାନଟିରେ

Bandésa utawi prajuru Désa Adat Karang.

୧୨୨ ବାହାରିଲ୍ଲାଙ୍କିବାନ୍ଦାରେ ପତ୍ରବାନଟାମୁଖି ପତ୍ରବାନଟାମୁଖି

(2) Bandésa utawi prajuru désa adat patut ngadungang paridabdab pamargi
ବାହୁତ୍ତେ ପତ୍ରବାନଟିରେ

nyujur padwijatian.

୧୨୩ ହାତାଗିଲାଯଙ୍କିରେ ପତ୍ରବାନଟିରେ କୁଣ୍ଡଳିକାରେ ପତ୍ରବାନଟିରେ

(3) Warga risampun madwijati patut nginutin sadaging awig-awig lan dresta,
ପ୍ରାଦେ ପିଲାନ୍ତାବାନ୍ଦାରେ କୁଣ୍ଡଳିକାରେ

pradé piwal kabawosin jeroning paruman.

୧୨୪ ପିଲାନ୍ତାବାନ୍ଦାରେ ପତ୍ରବାନଟାମୁଖି ପିଲାନ୍ତାବାନ୍ଦାରେ

(4) Sang pacang madwijati patut nampénin diksa pariksa sapatuta.

୧୨୫ ପ୍ରାଦେ ପିଲାନ୍ତାବାନ୍ଦାରେ କୁଣ୍ଡଳିକାରେ

(5) Prajuru patut niténin/nuréksain laksana sang pacang mapodgala,

মান্দা তাৰ যাপন সৰি হো তাৰ ॥

mangda tan lémpas kecaping Agama.

১৬। ৰিয়ে ইত্তি বাব যাপন সৰি হো তাৰ প্ৰজুগ পি লি তাৰু গুলি লি ॥

(6) Sang madwijati lémpas kecaping agama, prajuru wenang tan ngeraremin.

১৭। হি সায় কুণ্ডু পুতু পুতু কুণ্ডু কুণ্ডু পুতু পুতু পুতু পুতু পুতু ॥

(7) Risampun puput upakarania tur nabén Ida sampun mepica parab,

প্ৰজুগ প্ৰজুগ হি স্তু কুণ্ডু কুণ্ডু কুণ্ডু কুণ্ডু কুণ্ডু কুণ্ডু কুণ্ডু কুণ্ডু ॥

prajuru patut ngawedar indik lan pamargin sang putus madwijati.

১৮। হি ষে পুতু ॥

(8) Ida sang putus sané keadegang pinaka Siwa (Guru Loka Pala Sraya),

গুৰু হি গুৰু ॥

olih Désa kepatutang:

১৯। গুৰু ॥

ha. Upakara pediksan lan pretiwan Ida kelaksanayang olih krama.

২০। পি ষে পি ॥

na. Pinaka panuntun krama Désa indik Tatwa lan Upakara Agama.

২১। পুতু ॥

ca. Muputang upakara ring Kahyangan utawi upakara ring Krama Désa.

২২। তাৰ ॥

ra. Tan patut muputang upakara/yadnya, sané kantun jeroning wicara.

পুতু পুতু ॥

Pawos 26

২৩। ৰিয়ে তি কুণ্ডু কুণ্ডু কুণ্ডু কুণ্ডু কুণ্ডু কুণ্ডু কুণ্ডু কুণ্ডু কুণ্ডু ॥

(1) Sang mewinten sané ngemargiang Nyonténg, Dalang, Ngusadain,

প্ৰজুগ প্ৰজুগ প্ৰজুগ প্ৰজুগ প্ৰজুগ প্ৰজুগ পি লি তাৰু ॥

patut masadok majeng prajuru, tur prajuru wenang ngawas,

কুণ্ডু ॥

niténin kewéntenania, nyaksiang upakarania.

୧୩୧ ପ୍ରଜୁରୁ କେବଳ ଦେଶର ଲାଗୁ କାମ ଯାଇପାରିବା ପାଇଁ ପାଇଁ

- (2) Prajuru wenang ngawedar tetujon pemargi sang melaksana, rauhing ring
ପାଇଁ ପାଇଁ କାମ ॥
wates wewidangania.

ବାହା ପାଇଁ ୨୭ ॥

Pawos 27

୧୩୨ ବାହା କାମ କୁଣ୍ଡଳ ପାଇଁ ପାଇଁ କାମ କାମ କାମ କାମ କାମ କାମ

- (1) Bandesa lan Prajuru patut nuntun warga desa adat nyingga sang
ବାଯପୁଣ୍ଡଳ ପିଣ୍ଡଳ କିମ୍ବା ପାଇଁ କାମ କାମ କାମ କାମ କାମ ॥
sampun mawinten, madwijati, lan sané patut kasinggihan.

୧୩୩ ବାହା କାମ କୁଣ୍ଡଳ ପାଇଁ କୁଣ୍ଡଳ ପାଇଁ କାମ କାମ କାମ କାମ

- (2) Warga rikala nguntap, nuur, ngulem sang sampun mawinten, madwijati,
ବାଯପୁଣ୍ଡଳ ପିଣ୍ଡଳ କିମ୍ବା ପାଇଁ କାମ କାମ କାମ କାମ କାମ ॥
lan sané patut kasinggihan karihinin atur pinunas rauh saruntutannyane.

୧୩୪ ବାହା କାମ କୁଣ୍ଡଳ ପାଇଁ କୁଣ୍ଡଳ ପାଇଁ କାମ କାମ କାମ

- (3) Warga sané nguntap, nuur, ngulem sang sampun mawinten, madwijati,
ବାଯପୁଣ୍ଡଳ ପିଣ୍ଡଳ କିମ୍ବା ପାଇଁ କାମ କାମ କାମ କାମ କାମ ॥
lan jana sané patut kasinggihan, patut nginutin dresta Désa Adat Karang.

୧୩୫ ପାଇଁ କାମ କାମ କାମ କାମ କାମ କାମ କାମ କାମ କାମ କାମ

- (4) Pamargi Adat, Agama, Budaya patut katunasang manut pabuat majeng
ବାଯପୁଣ୍ଡଳ ପିଣ୍ଡଳ କିମ୍ବା ପାଇଁ କାମ କାମ କାମ କାମ କାମ ॥
sang sampun mawinten, madwijati, lan jana sané patut kasinggihan.

୧୩୬ ବାହା କାମ କାମ କାମ କାମ କାମ କାମ କାମ କାମ କାମ

- (5) Warga Désa Adat Karang patut maturan, mapunia, ngamargiang darma
ବାଯପୁଣ୍ଡଳ ପିଣ୍ଡଳ କିମ୍ବା ପାଇଁ କାମ କାମ କାମ କାମ
paayah-ayahan majeng sang sampun mawinten, madwijati, lan jana sané
ବାଯପୁଣ୍ଡଳ କାମ କାମ କାମ କାମ ॥
patut kasinggihan manut pabuat.

ପାତ୍ରିତ୍ତିନ୍ଦ୍ରିୟାଳୀ

Palet 3

ଯାତ୍ରୁଷ୍ୟାଲୀ

Manusa Yadnya

ବ୍ୟାକ୍‌ରୀତ୍ତିନ୍ଦ୍ରିୟାଳୀ

Pawos 28

୧୩। ଯାତ୍ରୁଷ୍ୟାଲୀହିତ୍ତିବ୍ୟାକ୍‌ରୀତ୍ତିନ୍ଦ୍ରିୟାଳୀ/ବ୍ୟାକ୍‌ରୀତ୍ତିନ୍ଦ୍ରିୟାଳୀ

(1) Manusa yadnya inggih punika upacara/upakara darmaning manusa ngawit
ବ୍ୟାକ୍‌ରୀତ୍ତିନ୍ଦ୍ରିୟାଳୀପାତ୍ରିତ୍ତିନ୍ଦ୍ରିୟାଳୀ

petemuning kama bang kama petak sejeroning garba wadaning ibu,

ବ୍ୟାକ୍‌ରୀତ୍ତିନ୍ଦ୍ରିୟାଳୀପାତ୍ରିତ୍ତିନ୍ଦ୍ରିୟାଳୀ

jantos lampus riwekas.

୧୪। ବ୍ୟାକ୍‌ରୀତ୍ତିନ୍ଦ୍ରିୟାଳୀ/ବ୍ୟାକ୍‌ରୀତ୍ତିନ୍ଦ୍ରିୟାଳୀ

(2) Upacara/upakara Manusa Yadnya :

୧୫। ପାତ୍ରିତ୍ତିନ୍ଦ୍ରିୟାଳୀ

ha. Magedong-gedongan.

୧୬। କ୍ଷେତ୍ରପୁରୁଷାଳୀ/କ୍ଷେତ୍ରପୁରୁଷାଳୀ

na. Kepus puser utawi lepas awon.

୧୭। ତୁତୁକୁଳୁକାଳୀ/ତୁତୁକୁଳୁକାଳୀ

ca. Tugtug kambuhan, utawi ngekehin, utawi nyolongin.

୧୮। ତେବୁନ୍ଦୁଗଳାଳୀ/ତେବୁନ୍ଦୁଗଳାଳୀ

ra. Telubulanan/asambutan.

୧୯। ଗର୍ବାଳୀ

ka. Otonan.

୨୦। ଯାତ୍ରୁଷ୍ୟାଳୀ

da. Makutang bok.

୨୧। ରାଜସିଂହ/ରାଜସିଂହ

ta. Raja singa/raja swala.

୨୨। ଯାତାତା

sa. Matatah.

১৩। পামকাপন ॥

wa. Masakapan.

১৪। পামাযু ॥

la. Mabayuh.

১৫। পামিন্টেন ॥

ma. Mawinten.

১৬। দৃপস্বামা/দৃপস্বামায়ান্ত্রণ হিন্দুসূর্য দেশ অন্তর্ভুক্ত ॥

(3) Upacara/upakara manusa yadnya mangda nganutin dresta Désa Adat
কার্যব্যৱস্থা পৰি প্ৰযোগ কৰিবলৈ দেশ অন্তর্ভুক্ত ॥

Karang utawi pituduh Ida Sulinggih sané kaangkenin Désa Adat Karang.

পালত ১৩ ॥

Palet 4

পিত্ৰ যদ্য

Pitra Yadnya

পাওস ১৩ চ ॥

Pawos 29

১৭। দৃপস্বামা পৰি প্ৰযোগ কৰিবলৈ দেশ অন্তর্ভুক্ত ॥

(1) Upacara pemeretékan sang lampus kebawos Pitra Yadnya.

১৮। দৃপস্বামা পৰি প্ৰযোগ কৰিবলৈ দেশ অন্তর্ভুক্ত ॥

(2) Upacara pamretékaan sang lampus minekadi mersihin sawa, mendem,

ত্ৰিপুৰা দেৱতা পৰি প্ৰযোগ কৰিবলৈ দেশ অন্তর্ভুক্ত ॥

ngeseng sawa, atiwa-tiwa, kelanturang antuk pengeroras, rauh

তাৰ কৰিবলৈ দেশ অন্তর্ভুক্ত ॥

ngelinggihang ring parahyangan Déwa Sang Bhatara.

১৯। পৰি প্ৰযোগ পৰি প্ৰযোগ কৰিবলৈ দেশ অন্তর্ভুক্ত ॥

(3) Pemargi mendem sawa utawi ngabén ring Désa Adat Karang kadi ring

গুৰু:

sor:

১৩। পঁক্ষল্যুটাবিটানাকংগুরুত্তেকুৰীব্রাহ্মণাকালোকাণ্ডাৰ্গাৰ

ha. Mendem utawi ngabén patut magenah ring setra Désa Adat Karang.

১৪। পিৰাপুৰুষ্মুক্তিৰীঞ্জনাকামৈপিৰুণ্বাপকালোকাণ্ডাৰ্গাৰ

na. Sang lampus wénten ring dura désa, sang maduwé kapatutan patut

পুৰুষ্মুচ্চিপুৰুষ্মাৰ্গাৰ

ngrauhang piadung majeng prajuru.

১৫। বৰুৱাবন্দুল্লয়ুটাবিটাত্তিৰীপত্তিৰীকালোকুৰীকুৰী

ca. Padéwasan mendem utawi atiwa-tiwa kapidabdab nganutin wariga

কৃষ্ণাবন্দুপুৰুষ্মাকুৰুৰ্গাৰ

dresta malarapan pamutus bandésa.

১৬। কুৰুক্ষেত্ৰাবুৰুষ্মাকুৰুৰ্গাৰ

ra. Upakara lan uparengga kalampusan kasayagaang olih krama banjar

কুৰুৰ্গাবন্দুকুৰুৰ্গাকুৰুৰ্গাৰ

adat nepék rahina puncak.

১৭। পতুৰুষ্মুটাবিপত্তিৰীকামৈপিৰুৰুষ্মুক্তিৰীকালোকুৰী

ka. Patus utawi padelokan, miwah pamargi siosan kaparidabdab manut

পুৰুষ্মুক্তিৰীকালোকুৰুৰ্গাৰ

pasumanggeman banjar adat.

১৮। বনাবুৰুষ্মাকুৰুৰ্গাকুৰুৰ্গাকুৰুৰ্গাকুৰুৰ্গাৰ

da. Sarauh krama kagenah kaduhkitan nénten wénten panyanggra

পুৰুৰ্গাৰ

panyangu.

১৯। কুৰুক্ষেত্ৰাকুৰুৰ্গাবন্দুকুৰুৰ্গাকুৰুৰ্গাৰ

ta. Tan kangkat nyekeh sawa langkungan tigang rahina

২০। পুৰুষ্মাকুৰুৰ্গাকুৰুৰ্গাকুৰুৰ্গাকুৰুৰ্গাৰ

sa. Pradé nénten wénten déwasa sajeroning tigang rahina,

পুৰুৰ্গাকুৰুৰ্গাকুৰুৰ্গাকুৰুৰ্গাকুৰুৰ্গাৰ

patut kamargiang nyogot, nepék rauh déwasa patut kamargiang

পুৰুৰ্গাকুৰুৰ্গাকুৰুৰ্গাৰ

pangupapira sapatuta.

୧୩୧ ୭କ୍ଷେତ୍ରକୁଣ୍ଡଳାହାପିତିଶ୍ଚପିତାହା ॥

wa. Nénten kadadosang nginepang bangbang.

୧୩୨ ୭କ୍ଷେତ୍ରକୁଣ୍ଡଳାହାପିତାଏତିଶ୍ଚପିତା ॥

la. Nénten kadadosang ngajangin mendem.

୧୩୩ ୭ବଦାହାତ୍ୟିବିବାଯପୁଗ୍ରକ୍ଷେତ୍ରକୁଣ୍ଡଳାପିତାଶ୍ଚପିତା ॥

ma. Séda nyambung risampun wénten mapendem, pamendeman kapandeg
ନିଷ୍ଠାଗହିଲବୁକ୍ଷିଳା ॥

lintang rahina punika

୧୩୪ ସମ୍ପର୍କିକାଶପାତାହୃତାପିତ୍ରଯାତ୍ରାତ୍ୟାତ୍ମାପାତାପାତା ॥

ga. Lampus rikala warga utawi krama ngamargiang karya ayu, pamargi
ପିମ୍ବଯପୁଷ୍ପକଣ୍ଠାତ୍ୟାତ୍ମାପାତାପାତା ॥

sang lampus wusan pamargi karya ayu.

୧୩୫ ୭ାତ୍ମାପାତାକୁଣ୍ଡଳାପିତାଶ୍ଚପିତାପାତାଶ୍ଚପିତାଶ୍ଚପିତା ॥

ba. Mangku séda tan kangkat kapendem, pamarginé patut kaplebonang,
ହୃତାପିତାଶ୍ଚପିତା ॥

utawi kageseng.

ଭାବାବୀତ୍ରଂ ॥

Pawos 30

୧୩୬ ପିମ୍ବଯପୁଷ୍ପକଣ୍ଠାତ୍ୟାତ୍ମାପାତାଶ୍ଚପିତାଶ୍ଚପିତା ॥

(1) Sang lampus sangkanin salah pati, ulah pati, pamretékannyané pateh
ପାଳାଣିପିମ୍ବଯପୁଷ୍ପକଣ୍ଠାତ୍ୟାତ୍ମାପାତାଶ୍ଚପିତାଶ୍ଚପିତା
makadi sang lampus biasa. Pawewehnyané wantah wénten wawantenan
ପାତାଶ୍ଚପିତାଶ୍ଚପିତାଶ୍ଚପିତାଶ୍ଚପିତାଶ୍ଚପିତାଶ୍ଚପିତାଶ୍ଚପିତାଶ୍ଚପିତା
pangulap lan pacaruan ring genah kalampusan utawi manut kawéntenan.

୧୩୭ ପିମ୍ବଯପୁଷ୍ପକୁଣ୍ଡଳାତ୍ୟାତ୍ମାପାତାଶ୍ଚପିତାଶ୍ଚପିତାଶ୍ଚପିତା ॥

(2) Sang lampus ngadut bobotan kapendem risampun embas bobotannyené.
ତୀର୍ଯ୍ୟମିତ୍ତାତ୍ୟାତ୍ମାପାତାଶ୍ଚପିତାଶ୍ଚପିତାଶ୍ଚପିତାଶ୍ଚପିତା
Ngembasang bobotan kangkat katanganin antuk pabuat médis.

১২। তাৰণাৰ কৰণ যন্ম পৰাণী বিৰুদ্ধ কৰণ পৰাণী

(3) Warga sané lampus sangkaning pinungkan pacang nularin,
পৰিণামৰ কৰণ কৰণ পৰাণী

paridabdabnyané mangda nganutin sang wenang.

১৩। এমণ যন্ম ভৱ্য হৰি লালু তাৰি পৰাণী পৰাণী

(4) Sang lampus sadurung embas utawi wawu embas patut kapendem
পৰাণী

premangkin.

১৪। তাৰণাৰ বলয় পৰিৰক্ষা কৰণ তাৰি এমণ যন্ম কৰণ তাৰি

(5) Warga sané lampus ring genah tan patut, sang maduwé kapatutan patut
পৰিণামৰ কৰণ কৰণ যন্ম পৰাণী পৰাণী এমণ যন্ম কৰণ

maridabdabin genah kalampusan manut pituduh sang wenang sané
কৰণ কৰণ কৰণ

kadabdabin olih bendésa utawi prajuru désa adat.

১৫। শালু যন্ম পৰিৰক্ষা কৰণ কৰণ কৰণ কৰণ কৰণ কৰণ

(6) Tamiu lampus ring wawidangan Désa Adat Karang patut kasukserahang
পৰিৰক্ষা পৰিৰক্ষা কৰণ কৰণ কৰণ কৰণ কৰণ কৰণ কৰণ

majeng guru wisesa tur sang maduwé kapatutan patut mapiadung majeng
কৰণ কৰণ কৰণ

Bandésa lan Prajuru Désa Adat. Pradé nénten wénten ngangkenin,

কৰণ কৰণ কৰণ কৰণ কৰণ কৰণ কৰণ কৰণ কৰণ কৰণ কৰণ

upakara sapatutnyané kasanggra Désa Adat Karang.

পৰাণী কৰণ ॥

Pawos 31

মুচি পালি তাৰি কৰণ কৰণ কৰণ কৰণ কৰণ কৰণ কৰণ

Swadarmaning warga ritatkala katibén kelayuan :

১৩। তাৰি সুলি মুচি কৰণ কৰণ কৰণ কৰণ কৰণ কৰণ কৰণ

(1) Gelis mapisadok majeng Klian Banjar Adat sapisanan ka Bandésa mangda

ণয়া নি হি পায় তি তা সন্তু ॥

molihang pamargi ngalantur.

১৩। ৩াৰু তা বে শুকু গি তা তা বে যান্তু কু তা বে শুকু ।

(2) Bandesa patut maritatas pemargin sang kelayuan manut kewéntenania, tur

৩াৰু পু হি ছান পু হি ছান পু হি ছান পু হি ছান ॥

ngarauhang dadauhan manut tatujon.

১৪। ক্ৰম পু হি ছান ॥

(3) Krama patut ngremba sang kelayuan sané kadabdabin oih Klian Banjar
৩াৰু তা ॥

Adat.

১৫। ষে পু হি ছান ॥

(4) Sarwa pratéka nabdabin sawa patut kamargiang banban, sotrepti,

৩াৰু পু হি ছান ॥

kadulurin pangrastiti oih warga. Sang murug wenang kadanda manut
৩াৰু পু হি ছান পু হি ছান ॥

daging sangkepan.

পু হি ।

Pawos 32

১৬। ষে পু হি ছান ॥

(1) Sawa sané dados kaabénang inggih punika sawa sané sanistané sampun

৩াৰু পু হি ছান ॥

mayusa apupak.

১৭। ষে পু হি ছান পু হি ছান পু হি ছান পু হি ছান ॥

(2) Sawa sané ring soring apupak kaupakara antuk :

১৮। ৩াৰু পু হি ছান পু হি ছান পু হি ছান ॥

ha. Ngwarak karuron : raré durung marupa.

১৯। ৩াৰু পু হি ছান পু হি ছান পু হি ছান ॥

na. Nglangkir : raré sampun marupa durung embas sampun lampus.

୧୩୧ ମୁଖ୍ୟମାନ୍ୟଶ୍ରଳ୍ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ୍ୟଭ୍ୟାବ୍ୟାହାତିତ୍ତ୍ଵୀ

ca. Nglungah : sampun embas tur durung ketus unto utawi durung
ବାପୁବଣୀ ॥
apupak.

୧୩୨ ଗୁପ୍ତବକ୍ଷାଗିବାର୍ଦ୍ଦିକାପତ୍ରିକାବାହାନ୍ତିବ୍ୟାବ୍ୟନ୍ତିବ୍ୟାଯାତୀ

ra. Rupa upakara ring ajeng kapastika oih Ida Sulinggih ayat
ପମ୍ପିର୍ଗାତାକଟ୍ଟାତାତିପିଲାକାର୍ତ୍ତାନ୍ତାନ୍ତା

pasemetonan utawi sang anangun yadnya.

ବାହାବିର୍ତ୍ତିତ୍ତ୍ଵୀ

Pawos 33

ଶ୍ରୀବାକ୍ରମାନ୍ତର୍ମାତ୍ରାତ୍ମିବାତ୍ମିବଃ

Dudonan nangun yadnya atiwa-tiwa :

୧୩୩ ପଦିକୃତିତ୍ତିବାକ୍ରମାନ୍ତର୍ମାତ୍ରାତ୍ମିବଃ

ha. Paigum adung pangrencana oih sang aduwé karya sareng Bandesa.

୧୩୪ ପ୍ରତ୍ୟେବାତ୍ମିବାକ୍ରମାନ୍ତର୍ମାତ୍ରାତ୍ମିବଃ

na. Mutusang adung pangrencana oih sang aduwé karya jeroning paruman.

୧୩୫ ତାତ୍ତ୍ଵିବାକ୍ରମାନ୍ତର୍ମାତ୍ରାତ୍ମିବଃ

ca. Ngamargiang pangrencana manut daging pangrencana.

୧୩୬ ତାତ୍ତ୍ଵିବାକ୍ରମାନ୍ତର୍ମାତ୍ରାତ୍ମିବଃ

ra. Ngarauhang pertanggungjawaban oih sang aduwé karya majeng warga.

୧୩୭ ତାତ୍ତ୍ଵିବାକ୍ରମାନ୍ତର୍ମାତ୍ରାତ୍ମିବଃ

ka. Ngamargiang saseleh sajeroning nincapang pamargi salanturnyané.

ବାହାବିର୍ତ୍ତିତ୍ତ୍ଵୀ

Pawos 34

୧୩୮ ବାତ୍ମିବାତ୍ମିବିକାର୍ତ୍ତାକାର୍ତ୍ତାତ୍ମିବଃ

(1) Atiwa-tiwa ring Désa Adat Karang kamargiang antuk ngerit.

୧୩୯ ବାତ୍ମିବାତ୍ମିବିକାର୍ତ୍ତାତ୍ମିବଃ

(2) Atiwa-tiwa ngerit kamargiang nemuning sasih karo manut kawéntenan,

ବାତୁକାପାଳିକାର୍ତ୍ତିଷ୍ଠଣାହାପିବାପିକ୍ଷାଯାତ୍ରାକିମୀତ୍ତମ୍ ॥

antuk pakeling nénten kadadosang sawa kapendem langkungan 5 warsa.

୧୩୧ ବାତ୍ରିପତ୍ରିପାଳିକାର୍ତ୍ତିଷ୍ଠଣାହାପିକ୍ଷାଯାତ୍ରାକିମୀତ୍ତମ୍ ॥

(3) Atiwa-tiwa ngerit kamargiang kinembulan.

୧୩୨ ବାତ୍ରିପତ୍ରିପାଳିକାର୍ତ୍ତିଷ୍ଠଣାହାପିକ୍ଷାଯାତ୍ରାକିମୀତ୍ତମ୍ ॥

(4) Rikala ngamargiang atiwa-tiwa ngerit kinembulan, tan kadadosang

ବାତ୍ରିପତ୍ରିକିମ୍ ॥

ngamargiang niri.

ବାହାବିମ୍ବଣ୍ଣି ॥

Pawos 35

ବାତ୍ରିପତ୍ରିପାଳିକାର୍ତ୍ତିଷ୍ଠଣାହାପିକ୍ଷାଯାତ୍ରାକିମୀତ୍ତମ୍ ॥

Rikala ngabén masa nénten kadadosang ngarauhang panyanggra marupa

ବାତ୍ରିପତ୍ରିପାଳିକାର୍ତ୍ତିଷ୍ଠଣାହାପିକ୍ଷାଯାତ୍ରାକିମୀତ୍ତମ୍ ॥

lanjaran, sané séosan mamargi manut kawéntenan.

ବାହାବିମ୍ବଣ୍ଣି ॥

Pawos 36

୧୩୩ ବାତ୍ରିପତ୍ରିପାଳିପାଲାପାଲାଯକ୍ଷୁଯାହାକାଳାକିମୀତ୍ତମ୍ ॥

(1) Rikala atiwa-tiwa masa, pakaryan krama désa kadi ring sor:

୧୩୪ ପାଲାଯକ୍ଷୁଯାହାକାଳାକାଳାକିମୀତ୍ତମ୍ ॥

ha. Makarya uparengga lan upakara atiwa-tiwa.

୧୩୫ ତାପାଲାଯକ୍ଷୁଯାହାକାଳାକାଳାକିମୀତ୍ତମ୍ ॥

na. Ngamong sapula-pali upakara.

୧୩୬ ତାପାଲାଯକ୍ଷୁଯାହାକାଳାକାଳାକିମୀତ୍ତମ୍ ॥

ca. Ngawantu rikala ngebét.

୧୩୭ ତାପାଲାଯକ୍ଷୁଯାହାକାଳାକାଳାକିମୀତ୍ତମ୍ ॥

ra. Nabdabin tatakan api sategepnyané.

୧୩୮ ତାପାଲାଯକ୍ଷୁଯାହାକାଳାକାଳାକିମୀତ୍ତମ୍ ॥

ka. Nyandang uparengga, étéh-étéh upakara ring puncak ngabén,

၁၇၆၃ခုပြောကျမှု၏

ngantos puput nganyut.

၁၆၈ ပဏ္ဍာန်ပို့ဘဏ္ဍာန်ဆေးတိုင်မျှော်ဘဏ္ဍာန်။ ဘဏ္ဍာန်ဆေးမျှော်ဘဏ္ဍာန်၏

da. Mangda sami éédan pamargi yadnya antar, éédan yadnya kadabdabin

ବାନ୍ଧିବାରେ ପାଞ୍ଜାବରେ କିମ୍ବା ପାଞ୍ଜାବରେ କିମ୍ବା ପାଞ୍ଜାବରେ କିମ୍ବା

antuk paigum sang aduwé yadnya sareng prajuru désa adat.

၁၇၁ ဒီကဲာပါနကိုပေးလျက်ရှိခဲ့ကဗျာရီပေးကျွန်ုပ်တွေဖြစ်ပါသည်။

(2) Tigang rahina risampun ngamargiang ngabén, sang nangun yadnya patut :

၁၆၁ ကျော်ကြံပဆုံးပါ၏အသေခြားပြုလုပ်ကိန္ဒို

ha. Ngamargiang pacaruan éka sata brumbun magenah ring :

၁၇၅ ဒေတာပါးပိဋကတ်ရွေ့ဖြန့်တော်မှုနဲ့

(1) Tengahing wawidangan sétra genah ngebét lan ngeseng.

၁၇၁ နိဂုံးမြတ်ပောအို/သာရုပ်သာ့၏သုတေသန

(2) Ring rompok/balé banjar sané kaanggé.

ପ୍ରକାଶକ ନାମ ।

(3) Ring catus pata.

၁၃၈ ဂါဌာနရုပ်ယောက်ဘဏ္ဍာ (ဟောပြုများ)

(4) Ring genah ngamargiang ngaskara (ajeng Prajapati).

၁၅၁ ဆာရပ်ပါယာနှင့်ပါယာကျော်

(5) Karang paumahan sang anangun yadnya.

ပရာပါဂ္ဂန။

Pawos 37

၁၇၁ ပေါ်မာပန္တအုပါ

(1) Pamedalan patus:

၁၆၁ ဘဏ္ဍာရေဆိပ်။

ha. Raramon.

၁၆၁ ဒိန္ဒာပတေဂျာ၏လိုဂာရ်၍၊

na. Jinah apengarga 25 kg beras.

୧୩୧ ଶ୍ରୀ ପାତ୍ରକାଳୀମାଳା ଦେଶ ପାତ୍ରକାଳୀମାଳା ॥

(2) Krama sané durung maketus untu sasornyané tan patut kadudukang patus.

୧୩୨ ପାତ୍ରକାଳୀମାଳା ଦେଶ ପାତ୍ରକାଳୀମାଳା ॥

(3) Patus masa inggih punika patus sané kamedalin oih krama marupa tiing

ଦେଶ ପାତ୍ରକାଳୀମାଳା ଦେଶ ପାତ୍ରକାଳୀମାଳା ॥

akatih, clangsah 3 kuwub, canggah.

୧୩୩ ପାତ୍ରକାଳୀମାଳା ଦେଶ ପାତ୍ରକାଳୀମାଳା ॥

(4) Pamedalan patus kadabdabin oih prajuru désa manut kawéntenan.

୧୩୪ ପାତ୍ରକାଳୀମାଳା ଦେଶ ପାତ୍ରକାଳୀମାଳା ॥

(5) Pamargin krama polih panyanggra panyangu manut kawéntenan.

ଭାବାବୀପ୍ରତିକରିତା ॥

Pawos 38

୧୩୫ ଶ୍ରୀ ପାତ୍ରକାଳୀମାଳା ଦେଶ ପାତ୍ରକାଳୀମାଳା ॥

(1) Krama sané cuntaka tan kadadosang ngamiletin parikrama suci.

୧୩୬ ବିଜ୍ଞାନାମାଲା ॥

(2) Sang kahanan cuntaka :

୧୩୭ ମିର୍ତ୍ତାପୁରାଃ ଶ୍ରୀକାଳାମାଲା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକାଳିଶବ୍ଦିକାଳିଶବ୍ଦି ॥

ha. Sebel raga : cuntaka ngantos puput tur kacihna sampun mabersih.

୧୩୮ କାରୁରନାମିଶବ୍ଦିକାଳାମାଲା ॥

na. Karuron : cuntaka ngantos 42 rahina, sané lanang 12 rahina.

୧୩୯ କାଲମୁଖାମିଶବ୍ଦିକାଳାମାଲା ॥

ca. Kalampusan : sang kulawarga kaduhkitan (apekarangan) 3 rahina,

ଗାନ୍ଧିକାଳାମାଲା ॥

rikala ngabén ngendagin ngantos wusan macaru.

୧୪୦ ନାନ୍ଦିକାଳାମାଲା ॥

ra. Ngantén : cuntaka ngantos sampun mabaya kawonan.

୧୪୧ ମଦୁଵେ କାଳାମାଲା ॥

ka. Maduwé oka : sané istri cuntaka ngantos 42 rahina, sané lanang

සුංචිත සාහැනු ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන

cuntaka ngantos 11 rahina.

1ළු 1 ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන

(3) Sané tan keni lan tan ngenén cuntaka inggih punika krama sané sampun
ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන
madwijati utawi maéka jati manados mangku sané kaadegang
ගැඹාගැසුණුවා

Désa Adat Karang.

ප්‍රාග්ධන 1

Palet 5

ඇඟය ගා

Bhuta Yadnya

ඇඟය ගා

Pawos 39

1ළු 1 ඇඟය ගා ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන

(1) Bhuta yadnya inggih punika upacara-upacara pabiyakalaan ring ibu
ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන

pertiwi lan kahyangan, sarwa prani miwah ring sarwa bhuta.

1ළු 1 උප ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන

(2) Upacara-upacara pabiyakalaan ring sarwa prani inggih punika :

1ශා 1 උප මායා ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන

ha. Upakara majeng entik-entikan utawi punyan-punyanan nemuning

ගුරු ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන (වක්‍රීතියා ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන)

Tumpek Pengarah utawi tumpek Pengatag (Saniscara Kliwon

ජ්‍යෙෂ්ඨ) මායා

Wariga).

1ශා 1 උප මායා ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන

na. Upacara majeng ubuh-ubuhan nemuning Tumpek Kandang (Saniscara

କୀଣିବାକ୍ଷୟ ॥

Kliwon Uyé).

୧୩। ଦୂରପଶାବଧିବାହକୀଯିବୀତିପିଲିପିମଧ୍ୟକାହ୍ୟାଳିଗାନ୍ତି

(3) Upacara-upacara pabiyakalaan ring Ibu Pertiwi miwah kahyangan lan ring
ପଶାବଧିବାହକୀଯିବୀତିପିଲିପିମଧ୍ୟକାହ୍ୟାଳିଗାନ୍ତି
sarwa bhuta kawastanin macaru. Pecaruan inucap minakadi pacaruan :

୧୪। ରାମତା ॥

ha. Ékasata.

୧୫। ପଞ୍ଚାଵତା ॥

na. Pancasata.

୧୬। ବୁଦ୍ଧିତା ॥

ca. Rsigana.

୧୭। ପଞ୍ଚାଵଶଳି ॥

ra. Pancasanak.

୧୮। ପଞ୍ଚାକେଲୁଦ ॥

ka. Pancakelud.

୧୯। ବାଲିପୁଣ୍ୟ ॥

da. Balik sumpah.

୨୦। ତାପୁରାଗ୍ରାମିଯାନ୍ତାକ୍ଷୁର ॥

ta. Tawur Agung utawi Malabuh Gentuh.

୨୧। ପାର୍ଶ୍ଵପଶାବଧିବାହକୀଯିବୀତିପିଲିପି

(4) Pamargin Upacara pacaruan inucap ring ajeng (3) nganutin kecaping

ବାଗାଯାବାହକୀଯିବୀତିପିଲିପିମଧ୍ୟକାହ୍ୟାଳିଗାନ୍ତି

agama, pemarginé nganutin dresta Désa Adat Karang tur pamutus Ida

ବୁଦ୍ଧିତାକାହ୍ୟାଳିଗାନ୍ତି

Sulinggih sané kaangkenin Désa Adat Karang.

ပাৰ্বতা ১৩০১

Pawos 40

২৮ বসনা তাৰ্পুল সময় ব্যৱহাৰ কৈ কল দিবি কীৰ্তি সংবাদ :

১৩১ হিৰ্বিযং তাৰ্পুল দেশ আদত কাণ্ডাৰ ব্যৱহাৰ কৈ কীৰ্তি সংবাদ :

(1) Ring Pempatan Désa Adat Karang dangin Balé Désa Adat kewéntenang

বসনা পঞ্চাশ ব্যৱহাৰ ॥

pecaruan Panca Sata.

১৩১ হিৰ্বিল ব্যৱহাৰ পঞ্চাশ ব্যৱহাৰ ॥

(2) Ring soang-soang paumahan, nganutin tetiwak guru wisesa.

১৩১ গুৱাখণ্ড পঞ্চাশ ব্যৱহাৰ কৈ কীৰ্তি সংবাদ :

(3) Nyoréang ngewéntenang pengerupukan mebuu-buu, tur kapidabdab olih

প্ৰজুৰু ॥

prajuru.

১৩১ হিৰ্বিল ব্যৱহাৰ পঞ্চাশ ব্যৱহাৰ কৈ কীৰ্তি সংবাদ :

১৩১ গায়ত্রী কীৰ্তি ॥

ha. Amati geni.

১৩১ গায়ত্রী কীৰ্তি ॥

na. Amati karya.

১৩১ গায়ত্রী কীৰ্তি ॥

ca. Amati lelungan.

১৩১ গায়ত্রী কীৰ্তি ॥

ra. Amati lelangon.

১৩১ ব্যৱহাৰ পঞ্চাশ ব্যৱহাৰ কৈ কীৰ্তি সংবাদ :

(5) Sané murug brata penyeplian patut keni pamidanda manut perarem

ব্যৱহাৰ কৈ কীৰ্তি সংবাদ :

সেজানে ব্যৱহাৰ কৈ কীৰ্তি সংবাদ :

সেজানে ব্যৱহাৰ কৈ কীৰ্তি সংবাদ :

সিঙ্গুল ব্যৱহাৰ ॥

lingga tangan prajuru.

১৬। হিন্দি শব্দ যাত্রা কর্তৃপক্ষ যাদিত পঞ্চাশক্তি দেশ আদত কারং

(6) Ring rahina pangembak geni, mapiteges pangelukatan bratha semadi,

গুরুত্বপূর্ণ প্রয়োগ পঞ্চাশক্তি দেশ আদত কারং

soang-soang krama patut nunas pengaksama ring kadangnia,

গুরুত্বপূর্ণ প্রয়োগ পঞ্চাশক্তি দেশ আদত কারং

lan makacihna pangawit déwasa Isaka Warsa.

১৭। মহাকলি প্রয়োগ পঞ্চাশক্তি দেশ আদত কারং

(7) Sehananing brata penyejian, sané ketiténin olih Prajuru patut kamargiang

গুরুত্বপূর্ণ প্রয়োগ পঞ্চাশক্তি দেশ আদত কারং

olih pecalang lan prajuru désa.

পঠণ ১৩।

SARGAH V

মুক্তি প্রয়োগ পদ্ধতি

SUKRETA TATA PAWONGAN

প্রয়োগ পদ্ধতি

Palet 1

হিন্দি ক্রম

পদ্ধতি

Pawos 41

১৮। প্রয়োগ দেশ আদত কারং হিন্দি ক্রম মুক্তি প্রয়োগ পদ্ধতি

(1) Krama Désa Adat Karang inggih punika sang sané kawawa olih Désa

দেশ আদত কারং

Adat Karang

১৯। প্রয়োগ দেশ আদত কারং হিন্দি ক্রম মুক্তি প্রয়োগ পদ্ধতি

(2) Krama manut angka (1) manut linggihnya kapah dados 3 (tigang)

হিন্দি ক্রম মুক্তি প্রয়োগ পদ্ধতি

wilangan, inggih punika:

১৩১ শ্রুয়াকালোচনাগুরুর্বাচিত্তীপুর্ণিমাশুভ্রায়াবাদায়বিৰুদ্ধ

ha. Krama Désa Adat Karang, inggih punika Krama sané magama Hindu, শ্রুয়াকালোচনাগুরুর্বাচিত্তীপুর্ণিমাশুভ্রায়াবাদায়বিৰুদ্ধ sampun tedun mabanjar adat, mipil ring Désa Adat Karang, tur sareng পিপিষ্যুবিৰুদ্ধবাদায়াগুণাকাশুভ্রায়াবাদায় মিকুহিন saha ngempon Pura Kahyangan, pawongan, mwang
পূজ্যবাদায়াগুণালোচনাগুরুর্বাচিত্তীপুর্ণিমাশুভ্রায়াবাদায়
palemahan Désa Adat Karang.

১৩২ শ্রুয়াকালোচনাগুরুর্বাচিত্তীপুর্ণিমাশুভ্রায়াবাদায়বিৰুদ্ধ

na. Krama Tamiu, inggih punika Krama saking dura Désa Adat Karang, পাঠায়বিৰুদ্ধবাদায়াগুরুর্বাচিত্তীপুর্ণিমাশুভ্রায়াবাদায় পাঠায়বিৰুদ্ধবাদায়াগুরুর্বাচিত্তীপুর্ণিমাশুভ্রায়াবাদায় magama Hindu, nénten mipil ring Désa Adat Karang, sakéwanten
পাঠায়বিৰুদ্ধবাদায়াগুরুর্বাচিত্তীপুর্ণিমাশুভ্রায়াবাদায় majanten mipil ring Désa Adat tiosan ring Bali, tur sareng
শুভ্রায়বৃক্ষবাদায়াগুরুর্বাচিত্তীপুর্ণিমাশুভ্রায়াবাদায় ন্যুংকেমিন kasukretan miwah kasutreptian parahyangan, pawongan,
শুভ্রায়বৃক্ষবাদায়াগুরুর্বাচিত্তীপুর্ণিমাশুভ্রায়াবাদায় mwang palemahan Désa Adat Karang.

১৩৩ শ্রুয়াকালোচনাপুর্ণিমাশুভ্রায়াবাদায়বিৰুদ্ধ

ca. Tamiu, inggih punika sang sané wantah sareng nyungkemin
শুভ্রায়বৃক্ষবাদায়াগুরুর্বাচিত্তীপুর্ণিমাশুভ্রায়াবাদায়
কাসুক্রেতান্ত্রিকাশুভ্রায়াবাদায় কাসুক্রেতান্ত্রিকাশুভ্রায়াবাদায়
kasukretan miwah kasutreptian pawongan miwah palemahan Désa
লোচনাগুরুর্বাচিত্তীপুর্ণিমাশুভ্রায়াবাদায়

Adat Karang.

১৩৪ শ্রুয়াকালোচনাপুর্ণিমাশুভ্রায়াবাদায়বিৰুদ্ধ

(3) Krama Désa Adat Karang manut angka (2) aksara ha, kawenangang
শুভ্রায়বৃক্ষবাদায়াগুরুর্বাচিত্তীপুর্ণিমাশুভ্রায়াবাদায়
nguwubang utawi ngrobang pakulawargannya.

ବାଚନ୍ମାଳା ॥

Pawos 42

କ୍ରୟାଣ ଦେଶ ବାଚନ୍ମାଳା ॥

Krama Désa Adat Karang kapaletang manados:

୧୩। କ୍ରୟାଣ ଜଙ୍କୁ ପ୍ରମାଣିତ କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର ॥

- (1) Krama Jangkep Ngarep, inggih punika Krama sané kantun tegep
ନାନୀ ହିନ୍ଦୁ ପ୍ରମାଣିତ କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର ॥

lanang istri pakurenannya tur matetegenan mamungkul.

୧୪। କ୍ରୟାଣ ହିନ୍ଦୁ ପ୍ରମାଣିତ କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର ॥

- (2) Krama Jada inggih punika krama sané katinggal kurenannyané tur
କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର ॥

tanpa angga kakuwuban, tategenan ajadaan, pamedalan jinah aparo.

୧୫। କ୍ରୟାଣ ବାଲୁ ଅଂକେପ ॥ ହିନ୍ଦୁ ପ୍ରମାଣିତ କାହାର କାହାର କାହାର ॥

- (3) Krama Balu Angkep, inggih punika balu sané kajangkepin ayah oilih
ବାଲୁ କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର ॥

angga kakuwuban tur matetegenan mamungkul pradé okannyané

ପାଯୁଷାତ୍ମକ ହିନ୍ଦୁ ପ୍ରମାଣିତ କାହାର ॥

mayusa 25 tiban ngaduurrang.

୧୬। କ୍ରୟାଣ ବାଲୁ ଅଂକେପ ॥ ହିନ୍ଦୁ ପ୍ରମାଣିତ କାହାର କାହାର ॥

- (4) Krama Bala Angkep, inggih punika pangkepan ayah truna bajang
କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର ॥

katinggal guru rupaka, ngantos mayusa 25 tiban.

୧୭। କ୍ରୟାଗାରିକା ॥ ହିନ୍ଦୁ ପ୍ରମାଣିତ କାହାର କାହାର କାହାର ॥

- (5) Krama Arirang, inggih punika krama maangga kakuwuban asaih
କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର ॥

matetegenan arirang ngantos sané ngangkepin mayusa 25 tiban.

୧୮। କ୍ରୟାବୁକାଳ ॥ ହିନ୍ଦୁ ପ୍ରମାଣିତ କାହାର କାହାର କାହାର ॥

- (6) Krama Tapukan, inggih punika anaking krama ubuh guru rupaka sané
କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର ॥

durung antes ngamarginin ayah tur luput sahananin ayah

ପଞ୍ଚତାର୍ତ୍ତଶାସ୍ତ୍ରାଧିକାରୀ

lan tategenan siosan.

୧୩। ପ୍ରୟାନ୍ତାଦିହିତ୍ତିବୁଳିକାପ୍ରୟାନ୍ତାପ୍ରୟାନ୍ତାଶ୍ଵରବୁନ୍ଦିତ୍ତି

(7) Krama Nglaga, inggih punika Krama rauh angga kakuwuban

ହିନ୍ଦୁଗଣାମାନିକ୍ଷେତ୍ରଭାବିମ୍ବିଶତ୍ରୁପାତାଗୀ

malinggih ring dura Kabupaten Klungkung utawi selat segara tur
କାମାଣିଯାତ୍ରାବାନିକ୍ଷେତ୍ରଯୁଦ୍ଧକଂପନ୍ୟାବନିକ୍ଷେତ୍ରକାମାଣି

kasurat mlaga tur sahananin ayah lan pamedalan kawilangin antuk
ହିନ୍ଦୁପାନ୍ତାବ୍ୟପତ୍ତିପାନ୍ତି

jinah manut pasumanggeman.

୧୪। ପ୍ରୟାନ୍ତାଦିହିତ୍ତିବୁଳିକାପ୍ରୟାନ୍ତାପ୍ରୟାନ୍ତାଶ୍ଵରୀନ୍ତ୍ରୀ (ଶ୍ରୀ)

(8) Krama Nyada, inggih punika Krama sané sampun mayusa 62 (nem

ଛାତ୍ରଗ) ୧୫ିତାକ୍ଷତାବ୍ୟକ୍ଷ୍ଵାନ୍ତିର୍ଦ୍ଦେଶୀ (ଶ୍ରୀତାକ୍ଷତାବ୍ୟକ୍ଷ୍ଵାନ୍ତିର୍ଦ୍ଦେଶୀ)

dasa dua) tiban utawi kantun soring 60 (nem dasa) tiban malarapan

ବିଶ୍ଵବିର୍ଯ୍ୟପୁଣ୍ୟବାଦ୍ୟବାନ୍ଦୁକଂପନ୍ୟାବନ୍ଦୁକି

pinunas, luput ayah-ayahan lan papeson.

ପାହାବିଜାନ୍ତି

Pawos 43

୧୫। ରାଜାରୀତିକାମାନିକ୍ଷେତ୍ରଯୁଦ୍ଧବାହିନୀରେ ପାଯାବାଦିଶବ୍ଦିଶାଖା

(1) Désa Adat Karang rikala muatang paayah-ayah, krama kapilah manados

ପ୍ରୟାନ୍ତାକ୍ରିହିନ୍ଦୁପାନ୍ତାକାରୀ

Krama Gandrung lan Krama Pajagan.

୧୬। ଶ୍ରୀପାନ୍ତାକ୍ରିହିନ୍ଦୁପାନ୍ତାକାରୀ

(2) Swadarma Krama Gandrung:

୧୭। ପାତାକ୍ଷୁନାଗାନ୍ତିର୍ଦ୍ଦେଶୀତ୍ତାକ୍ଷୁନାଗାନ୍ତିର୍ଦ୍ଦେଶୀ

ha. Matetangguran gong, ngamarginin ayah sasolahan wali lanang

ପାନ୍ତାକ୍ରିହିନ୍ଦୁପାନ୍ତାକାରୀ

manut kabuatang.

၁၆၁ ပာယ်ပာယ်နှင့်အဲနှင့်အောက်ပါတွေမှာ ပြုပါသည်

na. Ayah-ayah kangkat kawantu olih para angga yowana
အဘာဘန်ပါသုဇာနာနူတုဟပန။

malarapan pisadok angga yowana.

១៩១ ស្រុកបាយកំពង់បុរីនិងបានតិចប៉ូលិនិយម្ភារណិតិយក្សា

(3) Swadarma Krama Pajagan inggih punika sahananing pakaryan satéos

ບາຍພາຍພາກ្វិយាបាបនកិច្ចល្អឆ្លោនការប្រព័ន្ធ

désa adat.

១៣១ ធនាគល យកទៅតាមព្រមទាំងក្លឹប ដើម្បីបង្កើតរឿងរបស់ខ្លួន

(4) Sané manados angga krama gandrung inggih punika krama sané maduwé
        ~~ဘာဟန်တွေကြုံပေါ်ဆန္ဒအောက်လျှော့ယမာဂာဟပာမူနိဂင်း~~

sané kasudi olah Pakelih Krama Gandrung jeroning pasangkepan.

၁၇၁ ဟန္တန္ဒယကန္တာပန္နာဘုရား၏မြတ်များ၏အမြင်

(5) Angga Krama Gandrung majeeg sanistané 45 diri.

ပရဟသိ ၃၃။

Pawos 44

၁၇၁ ក្រុមទៅឃុំពិបាត្រាគាលប្រុញបានសរុប

(1) Krama tedun nyelidi utawi anyar kaunggahang ring bacakan Banjar

ବେଳାତ୍ମକ ପଦାର୍ଥ କ୍ଷିଣି ହାତୁଙ୍ଗ ପୂର୍ବ ନିମ୍ନ ପଦାର୍ଥ ଲିଖାଯାଇଛି

Adat nepék Anggara Kliwon nyanggra Pujawali Pura Dalem risampun

କେବେ ପାଇଁ ଦିଲ୍ଲିକୁ ଖବର ନିବନ୍ଧନ କରାଯାଏ ॥

jenar ngamarginin Manusa Saksi lan Buta Saksi.

၁၇၁ ပြုလာရန်အသေခြားမှုပါ၏ပို့ပြန်လာဆင်းပြုလာပျော်ပျော်လာ

(2) Krama sané kangkat nyelidi inggih punika anaking Krama kapurusa sané

ବାଣକୀର୍ତ୍ତିବିକ୍ରିବେ ॥

alaki rabi pinih ajeng.

၁၃၁ ပြပတ္တန္တနားပို့တိုက်နှာပို့ကျင်ဆောင်ရွက်စာမျက်နှာပါ။

(3) Krama nyundul ngawit ngentosin bacakan sané kasundul.

၁၃၁ ခြာ ပါ ပါ

(4) Krama anyar dura anaking Krama, katedunang nemuning tegak

ပသ္တာပန္ဒနာစီးဘဏ္ဍာဏေဆိုင်သာ ယပ်နှစ်ပါန္ဒမြို့နာရာ ကျော်

pasangkepan ngasasih Banjar Adat risampun jangkep ngebutin geguwat
ଶ୍ରୀହରାମପାଦାବେଶକାରୀ ॥

tedun makrama Désa Adat Karang.

၁၇၁ ဂာက်ပန္တိမြို့၏ပုလသနရေးအိုဘဏ်မြို့၏၃၁ဘို့၂၂ပန္တိသာ

(5) Geguwat tedun makrama sakadi inucap angka (4) inggih punika:

ha. Nyukserahang swalapatra lepas maadat ring Désa Adat pecak.

၁၄၁ နဲပုံပုဂ္ဂရာစာဝေဘတ်ချေနှင့်ပို့ယူရေးဟန်၊ ၂၀၁၂ပါန္လာနှစ်

na. Naur pemogpog penukun pipil sajeeg 10 pikul ka désa

ବେଳେ । ୧୧ ପକ୍ଷିଗାନ୍ତରେ ଉଦ୍‌ବନ୍ଧିତ ପାଇଁ ଏହାଙ୍କିମାତ୍ରା

adat, 5 pikul ka banjar adat sané nampénin.

၁၈၁ မာလပ်ဆောင်ဟပ်ဟျော်ဟန္တ၊ ဂုဏ်ပိုင်ဆွဲရှုခြင်

ca. Sampun ma

Digitized by srujanika@gmail.com

၁၃၁ ဘပြုဂါမာဘာလာနိပဒ္ဒပနာကဲ့သေဆာအားလုံး၏ဘဏ်။

— Bawuk ting jamanan Bawangkulan Banjar Adat nyantungan meso minah

၁၃၁ ဘဏ္ဍာပေးအိမ်ပါပျောက်ပုံ၊ ရွှေခြင်း၊ ရွှေခြင်း

Digitized by srujanika@gmail.com

ka. Ngaturang pajati tegep ring Pura Kahyangan Desa Adat Karang sa
କାରାହାନ୍ତିବାନ୍ଦିଃ ପଯାନପୁଗାଣାହ୍ୟାନାନୀଅଶାର୍କାପାତ୍ରିବାନ୍ତିତ୍ତା

1. గుల్మిల్లి రామ 1. రామకృష్ణ 2. రామాలి

kaenter olin Pamangku Pura Kahyangan Desa Adat soang-soang tur
କାହାବନାମ୍ବିଗବାନ୍ତିଷ୍ଠାନିର୍ମାଣିବୁଦ୍ଧିଗାଲ୍ପାଜ୍ଞାନିକାରୀ ॥

kaupasaksi olih sinalih tunggil Prajuru manut paletan.

I   88   5   I

ବନ୍ଧବଙ୍କାରୀ ୩୭ ॥

Pawos 45

କ୍ରମବସତ୍ତ୍ଵପରିବଳାକ୍ଷିଳି:

Krama wusan makrama sangkaning:

୧୩୧ ପୁର୍ବ୍ୟବ୍ୟାପିକଲପିତା ॥

(1) Puceh utawi camput.

୧୩୨ ବିଶ୍ଵାସାର୍ଥବ୍ୟାପିକଲପିତା ॥

(2) Pinunas ngraga tur sampun polih wak-wakan Prajuru Désa Adat.

୧୩୩ ପଢିଗ୍ନିଯକାଯ ॥

(3) Magingsir magama.

୧୩୪ କାନୋରାଯି (କାନୁନ୍ତି) ॥

(4) Kanorayang (katundung).

ବନ୍ଧବଙ୍କାରୀ ୩୮ ॥

Pawos 46

୧୩୫ କ୍ରମବନ୍ଧବଙ୍କାରୀ ବସତ୍ତ୍ଵପରିବଳାକ୍ଷିଳି କ୍ରମବନ୍ଧବଙ୍କାରୀ

(1) Krama Désa Adat Karang wusan makrama antuk pinunas ngraga tur
ଗ୍ରହଣିବା ପରିବଳାକ୍ଷିଳି ବନ୍ଧବଙ୍କାରୀ

molihang wak-wakan risampuné:

୧୩୬ ନ୍ୟୁକ୍‌ସେରାହଙ୍ଗ ବିଷ୍ଣୁବନ୍ଧବଙ୍କାରୀ କ୍ରମବନ୍ଧବଙ୍କାରୀ ॥

ha. Nyukserahang swalapatra pajanten raga nunas wusan makrama.

୧୩୭ ନ୍ୟୁକ୍‌ସେରାହଙ୍ଗ ବିଷ୍ଣୁବନ୍ଧବଙ୍କାରୀ କ୍ରମବନ୍ଧବଙ୍କାରୀ

na. Nyukserahang swalapatra tan ninggal tategenan ring Désa Adat

କାନୁନ୍ତି କାନୁନ୍ତି କାନୁନ୍ତି କାନୁନ୍ତି କାନୁନ୍ତି କାନୁନ୍ତି

Karang sané kaembasang tur kalinggatanganin oih Bandésa

ବନ୍ଧବଙ୍କାରୀ ॥

Adat Karang.

୧୩୮ ନ୍ୟୁକ୍‌ସେରାହଙ୍ଗ ବିଷ୍ଣୁବନ୍ଧବଙ୍କାରୀ କ୍ରମବନ୍ଧବଙ୍କାରୀ

ca. Nyukserahang swalapatra Désa Adat sané nampénin makrama

৭. দেশা বাণী

Désa Adat.

১. পার্বুলি পুরা কাহ্যান দেশা বাণী

ra. Matur piuning ring Pura Kahyangan Désa Adat Karang

মুগব সং রে তি গুরু কাহ্যান বাণী

mlarapan pajati tur kaénter Pamangku.

২. গুকার্জে গুকার্জে মুগব মুগব মুগব মুগব

ka. Nyukserahang swalapatra maserah kalah manut semaya “guwak

গুরু গুরু” বা ক্ষয়া গুরু গুরু গুরু গুরু গুরু গুরু গুরু

ngutang taluh” sané martos nénten nunas pah-pahan olih-olihan

পুরু পুরু দেশা বাণী

padruwén Désa Adat Karang.

৩. শ্রেণী পুরু পুরু পুরু পুরু পুরু পুরু পুরু পুরু

(2) Krama wusan makrama mapikayunan mawali makrama katampénin antuk

গুরু গুরু গুরু গুরু গুরু গুরু গুরু গুরু গুরু

geguwat nyukserahang ilikita panugesan usan mipil sakéng Prajuru Désa

দেশা বাণী দেশা বাণী

Adat genah makrama.

৪. শ্রেণী পুরু পুরু পুরু পুরু পুরু পুরু পুরু

(3) Krama sané mawali makrama manut angka (1), patut naur pawalian pipil

গুরু দেশা বাণী গুরু দেশা বাণী গুরু দেশা বাণী

ring Désa Adat Karang apengarga 1000 kg beras ka désa adat,

পুরু পুরু পুরু পুরু পুরু পুরু পুরু

maruntutan matur piuning ring Pura Kahyangan Désa malarapan Banten

পুরু পুরু পুরু

Pajati saruntutannyané.

৫. শ্রেণী পুরু পুরু (কাটুন্দুং) পুরু পুরু পুরু পুরু

(4) Krama kanorayang (katundung) mawali makrama, antes katampénin

গুরু গুরু গুরু গুরু গুরু গুরু

yéning tegep nginutin geguwat makadi:

୧୩୧ ଶୁଦ୍ଧିବିଷୟରେ ପରମାଣୁ ବିଷୟରେ ପରମାଣୁ ବିଷୟରେ

ha. Nunas pangampura sajeroning Paruman Désa Adat Karang riantuk

ବୁନ୍ଦୁ ବିଷୟରେ ପରମାଣୁ ବିଷୟରେ ପରମାଣୁ ବିଷୟରେ ॥

purun nguwak pasubayan utawi pasuaran Désa Adat Karang.

୧୩୨ ବୁନ୍ଦୁ ବିଷୟରେ ପରମାଣୁ ବିଷୟରେ ପରମାଣୁ ବିଷୟରେ

na. Nyukserahang swalapatra pinugesan nénten purun piwal utawi

ମାମୁରୁ ଗଲିଗି ॥

mamurug malih.

୧୩୩ କାନ୍ତିକାଳି ପାନ୍ଦିଯାନ୍ତିକାଳି (କାନ୍ତିକାଳି) ବିଷୟରେ

ca. Naur panukun pamidanda kanorayang (katundung) saha maweweh

ବିଷୟରେ କାନ୍ତିକାଳି ପାନ୍ଦିଯାନ୍ତିକାଳି ।

malih antuk jinah apengarga 100 pikul ka désa adat, 5

ବିଷୟରେ କାନ୍ତିକାଳି ପାନ୍ଦିଯାନ୍ତିକାଳି ॥

pikul ka banjar adat sané nampénin.

୧୩୪ କାନ୍ତିକାଳି ପାନ୍ଦିଯାନ୍ତିକାଳି (୧୦୧ କାନ୍ତିକାଳି)

ra. Naur pawalian pipil mapangargan beras apikul (50 kg ka désa

ବିଷୟରେ କାନ୍ତିକାଳି ପାନ୍ଦିଯାନ୍ତିକାଳି ॥

adat, 50 kg ka banjar adat sané nampénin). tur

୧୩୫ ପାନ୍ଦିଯାନ୍ତିକାଳି ପାନ୍ଦିଯାନ୍ତିକାଳି

ka. Maupasaksi ring sajangkeping Pura Kahyangan Désa Adat Karang

ବିଷୟରେ କାନ୍ତିକାଳି ପାନ୍ଦିଯାନ୍ତିକାଳି ॥

mlarapan pajati tur kaénter Pamangku soang-soang Pura.

୧୩୬ କାନ୍ତିକାଳି ପାନ୍ଦିଯାନ୍ତିକାଳି

(5) Risampun ngamargiang manut angka 4, krama inucap kawaliang pinaka

ବିଷୟରେ କାନ୍ତିକାଳି ପାନ୍ଦିଯାନ୍ତିକାଳି ॥

cihna katerima malih manados Krama Désa Adat Karang

ବାହାବିଜନ ॥

Pawos 47

୧୩। ପ୍ରକାଶନ କାଳେଣ୍ଡରାମାର୍ଗ ॥

(1) Swadharma tamiu luwiré:

୧୩। ପବିତ୍ରାଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶନ କାଳେଣ୍ଡରାମାର୍ଗ ॥

ha. Mapisadok majeng Prajuru manut paletan nénten kasépan arahina.

୧୪। କର୍ମକାଳୀନ ପ୍ରକାଶନ କାଳେଣ୍ଡରାମାର୍ଗ ॥

na. Naur dudukan utawi punia manut Pararem. miwah

୧୫। ନିନୁତ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର କାଳେଣ୍ଡରାମାର୍ଗ ॥

ca. Nginutin kasukretan Désa Adat Karang.

୧୪। ପ୍ରକାଶନ କାଳେଣ୍ଡରାମାର୍ଗ ॥

(2) Swadikara tamiu:

୧୩। ନଗମଲିଙ୍ଗ ପାନ୍ଧିକା କାଳେଣ୍ଡରାମାର୍ଗ ॥

ha. Ngamolihang pangayoman Désa Adat Karang.

୧୪। ନଗମଲିଙ୍ଗ ପାନ୍ଧିକା କାଳେଣ୍ଡରାମାର୍ଗ ॥

na. Ngamolihang ayah-ayahan manut pabuat.

୧୫। କ୍ରମ କାଳେଣ୍ଡରାମାର୍ଗ ॥

(3) Krama sané ngraksa tamiu patut nadabin tamiu inucap mangda tan

ନଗମଲିଙ୍ଗ କାଳେଣ୍ଡରାମାର୍ଗ ॥

nglémpasin uger-uger Désa Adat Karang.

୧୬। କ୍ରମ କାଳେଣ୍ଡରାମାର୍ଗ ॥

(4) Tamiu sané nglémpasin uger-uger Désa Adat Karang kategenang oili

କ୍ରମ କାଳେଣ୍ଡରାମାର୍ଗ ॥

krama sané ngraksa.

ବାହାବିଜନ ॥

Pawos 48

୧୩। ପ୍ରକାଶନ କାଳେଣ୍ଡରାମାର୍ଗ ॥

(1) Swadharmaning Krama Désa Adat, luwiré:

১৮। বাতি কু ট্যু প ছ দ তি ক ি ব গ ব ম ি ব প ব ন া য ি ব য

ha. Satinut sadaging Awig-Awig, Pararem, Pasuara, miwah

ত া গ ব হ া গ ব গ হ া গ দ া ব এ দ া ব গ ব ম ি ব ন া য ি

geguwat-geguwat Désa Adat, Sakala-Niskala.

১৯। ত া ক া গ ক া গ প ব ল ি প ব ন া য ি ব গ ব ম ি ব ন া য ি

na. Tan marén sareng mautsaha mangda Désa Adaté prasida

ত া গ ক া ব ত া ত ি ব ি

nyujur patitis.

১১। ব য ব এ ব ল ি ল া ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি

ca. Sayaga sareng natakin panes etis kertiyasan Désa Adat.

১৩। শ া জ ি ল ি ল ি ল ি ল ি ল ি ল ি ল ি

(2) Swadharmaning sang sinanggeh Tamiu patut:

১৮। ব য ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি

ha. Satinut tetiwak Désa Adat ngupadi kasukretan Désa Adat sajeroning

ব গ ব ম ি ব ি ব গ ব ম ি ব ি ব গ ব ম ি ব ি ব গ ব ম ি

parahyangan, pawongan, palemahan Sakala-Niskala.

১৯। ত া ক া ক া ক া ক া ক া ক া ক া ক া ক া ক া ক া ক া ক া ক া ক া

na. Tan kengin nungkasin kertiyasan Désa Adat.

১১। প ব ি ব গ ব ম ি ব গ ব ম ি ব গ ব ম ি ব গ ব ম ি ব গ ব ম ি

ca. Mapisadok majeng Prajuru manut paletan nénten kasépan arahina

ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি

rikala wénten utawi jenek ring wewidangan Désa Adat Karang.

১১। ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি

ra. Naur dudukan utawi punia ring Banjar utawi Désa Adat Karang

ব গ ব ম ি ব ি

manut Pararem.

১৩। শ া জ ি ল ি ল ি ল ি ল ি ল ি ল ি

(3) Swadharmaning sang sinanggeh Tamiu, patut:

১৮। ব য ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি ক ি

ha. Satinut tetiwak Désa Adat ngeninin pawongan mwang palemahan.

১৩। তাৰকিৰ্তনৰ পৰি যোগৈ দেশ আৱে শুণাৰ্গাৰ

na. Tan kéngin nungkasin kertiyanan Désa Adat.

১৪। পালি যোগৈ পৰি প্ৰযোগ কৰে তাৰকিৰ্তনৰ পৰি কুণ্ডাৰি

ca. Mapisadok majeng Prajuru manut paletan nénten kasépan arahina

কীৰ্তনৰ পৰি পৰি পৰি পৰি পৰি পৰি পৰি

rikala wénten utawi jenek ring wewidangan Désa Adat Karang.

১৫। সৰ্বপুণ্য কীৰ্তনৰ পৰি পৰি পৰি পৰি পৰি

ra. Naur punia ring Banjar utawi Désa Adat Karang utawi

পৰি পৰি পৰি

manut Pararem.

পৰিৰাম্পাৰা

Pawos 49

১৩। কুণ্ডাৰি পৰি পৰি পৰি পৰি পৰি পৰি পৰি পৰি পৰি

(1) Krama Désa Adat rawuhing kulawarga kakuwuban wenang polih
পৰি পৰি

pangayoman Prajuru manut Dresta, nganinin:

১৬। পৰি পৰি পৰি পৰি পৰি পৰি পৰি পৰি পৰি পৰি

ha. Sangaskaraning kauripannya sané mabuat, minakadi mastikayang

পৰি পৰি পৰি পৰি পৰি

paiketan sulur pakulawargan.

১৭। কাশুক্ৰি পৰি পৰি পৰি পৰি পৰি পৰি পৰি পৰি

na. Kasukretan miwah kasucian sikian, parahyangan, miwah karang

পৰি পৰি পৰি

paumahannyané.

১৮। কাশুক্ৰি পৰি পৰি পৰি পৰি পৰি

ca. Kasukretan padruwénnyané soang-soang.

১৯। কাশুক্ৰি পৰি পৰি পৰি পৰি পৰি

ra. Nyarengin Pasangkepan rauhing Paruman manut paletan, saha

ବେଳିପୁଲ୍ଲାମସିକାପରିପ୍ରକାଶିତ୍ତବ୍ୟାପକାରଣାତିବଧ୍ୟାକୀ

wenang sareng mastikayang pamutus Pasangkepan utawi Paruman.

୧୪୧ କ୍ରମାଗତାବ୍ୟାପକାରଣାତିବଧ୍ୟାକୀ

(2) Krama Désa Adat, Krama Tamiu, rauhing Tamiu, wenang polih

ବାର୍ଷିକାଯାତ୍ରାତିବଧ୍ୟାକୀ

pangayoman ngamanggehang kasukretan sikian, rauhing

ବାର୍ଷିକାବାର୍ଷିକାକୀ

padruwén soang-soang.

ବାର୍ଷିକାବାର୍ଷିକା

Pawos 50

୧୪୨ କ୍ରମାଗତାବ୍ୟାପକାରଣାତିବଧ୍ୟାକୀ

(1) Krama Désa Adat sané madruwé karya ayu utawi ala, kangkat nunas

ବିଶ୍ୱାସିକ୍ରମାଗତାବ୍ୟାପକାରଣାତିବଧ୍ୟାକୀ

pitulung majeng krama tiosan utawi nyelang Balé Banjar pinaka genah
ଯାଇବା

makarya.

୧୪୩ କ୍ରମାଗତାବ୍ୟାପକାରଣାତିବଧ୍ୟାକୀ

(2) Krama Désa Adat sané nyelang balé banjar kapatutang ngamargiang

ବାର୍ଷିକାବାର୍ଷିକାକୀ

upakara upacara manut dresta.

୧୪୪ କ୍ରମାଗତାବ୍ୟାପକାରଣାତିବଧ୍ୟାକୀ

(3) Krama Désa Adat sané nyelaang Balé Banjar kakeninin punia panuku

ନୀତିକୀର୍ତ୍ତିବାର୍ଷିକାକୀ

listrik, toya, miwah paresikan.

୧୪୫ କ୍ରମାଗତାବ୍ୟାପକାରଣାତିବଧ୍ୟାକୀ

(4) Nyelaang tur ngwaliang genah sakadi inucap angka (1) mwang angka (2)

ବାର୍ଷିକାକୀବାର୍ଷିକାବାର୍ଷିକାକୀ

patut sahuninga Prajuru manut paletan.

ବାହାବିଜୀବାର୍ ||

Pawos 51

ଜିଣ୍ଣ ଦିବା ଯାପନ୍ତି ପରିଚାଳନା କାରଙ୍ଗାର୍ ||

Tingkahing sampun kapatutang dados ngayahang Désa Adat:

୧୩୧ ବାଯପନ୍ତି କାରଙ୍ଗାର୍ ଦିବା ଯାପନ୍ତି କାରଙ୍ଗାର୍ ||

(1) Sampun alaki rabi utawi marep makrama Banjar Adat.

୧୪୧ ବାନ୍ଦା କାକୁବୁ ବାନ୍ଦା ଯାହା କାରଙ୍ଗାର୍ କାରଙ୍ଗାର୍ କାରଙ୍ଗାର୍ ||

(2) Angga kakuwuban Krama Désa Adat sané sampun antes ngamargiang

ବାଯବାନ୍ଦା କାରଙ୍ଗାର୍ ||

ayahan Désa Adat.

୧୫୧ ବାନ୍ଦା କାରଙ୍ଗାର୍ କାରଙ୍ଗାର୍ କାରଙ୍ଗାର୍ କାରଙ୍ଗାର୍ କାରଙ୍ଗାର୍ କାରଙ୍ଗାର୍ ||

(3) Antes tan antes sakadi inucap angka 1, 2 katuréksain oih Kliang

ବାନ୍ଦା କାରଙ୍ଗାର୍ ||

Banjar Adat.

ବାହାବିଜୀବ୍ରାନ୍ ||

Pawos 52

୧୩୧ ବାନ୍ଦା କାରଙ୍ଗାର୍ କାରଙ୍ଗାର୍ କାରଙ୍ଗାର୍ କାରଙ୍ଗାର୍ କାରଙ୍ଗାର୍ ||

(1) Anak-anaking Krama Désa Adat Karang mangda masekolah sanistané

ବାନ୍ଦା କାରଙ୍ଗାର୍ ||

saundagan Pendidikan Dasar.

୧୪୧ ବାନ୍ଦା କାରଙ୍ଗାର୍ କାରଙ୍ଗାର୍ କାରଙ୍ଗାର୍ କାରଙ୍ଗାର୍ କାରଙ୍ଗାର୍ ||

(2) Anak-anaking Krama Désa Adat Karang wénten pialang nglanturang

ବାନ୍ଦା କାରଙ୍ଗାର୍ କାରଙ୍ଗାର୍ କାରଙ୍ଗାର୍ କାରଙ୍ଗାର୍ କାରଙ୍ଗାର୍ ||

masekolah sanistané manut angka 1, Désa Adat patut ngutsahayang

ବାନ୍ଦା କାରଙ୍ଗାର୍ କାରଙ୍ଗାର୍ ||

méanin ngantos tamat Pendidikan Dasar.

ပရဟသမိုဒ္ဒၢ

Pawos 53

၁၃၁ ပဋိပဏေချမှုဆွဲတွေကိုယ်ရှုပါ

- (1) Pajangkepan pakurenan mangda ngutsahayang madruwé oka

၁၇၆၂

ngantos wénten Ketut.

၁၇၁ ပန်လျက်မာရေးအတွက်မြို့ခိုးရိုက်ခံပါ။

- (2) Wastan pungkusan oka mangda nganutin ririgan, makadi:

ပယနိုင်မြေတွေကိုစာမျက်နှာပါ။

Wayan/Putu/Gedé/Luh. Madé/Nengah/Kadék. Nyoman/Komang.

ପ୍ରକାଶକୀ ।

mwang Ketut.

၁၃၁ တိပိဋကဓရဘဏ်မြန်မာစီမံချက်ချုပ်ရုံး

- (3) Ngembasang oka patut nginutin uger-uger Guru Wisésa.

ပန္တမိုဒ္ဒၢ

Palet 2

ပါနိုင်ချောက်လီးဘဏာအင်ဂါ

Indik Manggalaning Désa Adat

ပုဂ္ဂနာမိုး၁၆၃။

Pawos 54

ພາກພົບລົງຈາກວະແຫຼງກໍາທີ່ກົງປູນລົກ

Manggalaning Désa Adat Karang inggih punika:

୧୩୧ ପ୍ରକାଶକାଳେଣାଗାଁ

- ### (1) Prajuru Désa Adat.

171 ବାହ୍ୟବିଜ୍ଞାନ

- (2) Sabha Désa.

୧୩୧ ପ୍ରାଚୀକାରୀ

- ### (3) Kerta Désa

୧୩୧ ପ୍ରାଚୀନ ଜୀବନ ରୂପରେ

(4) Prajuru Banjar Adat.

କେପାପ୍ରତାମା

Kecap Kapertama

ପ୍ରାଚୀନ ଜୀବନ ରୂପରେ

Prajuru Désa Adat

ବଗହାଷୀ ୧୯୧୧

Pawos 55

୧୩୧ ପ୍ରାଚୀନ ଜୀବନ ରୂପରେ ପାଦିତ୍ତିବୁଲିକା:

(1) Prajuru Désa Adat Karang, inggih punika:

୧୩୧ ଶାକ୍ତାଜୀବନ ରୂପରେ

ha. Bandesa Adat.

୧୩୧ ପତାଜୁହ

na. Patajuh.

୧୩୧ ପନ୍ୟାରିକାନ

ca. Panyarikan.

୧୩୧ ପତେଙ୍ଗ

ra. Patengen.

୧୩୧ ପ୍ରାଚୀନ ଜୀବନ ରୂପରେ ପାଦିତ୍ତିବୁଲିକା ପାଦିତ୍ତିବୁଲିକା

(2) Prajuru Désa Adat Karang makatah soang-soang adiri sajabaning patajuh
କାଳିତ୍ତିବୁଲିକା

kalih diri.

୧୩୧ ଶାକ୍ତାଜୀବନ ପାଦିତ୍ତିବୁଲିକା ପାଦିତ୍ତିବୁଲିକା

(3) Bandesa Adat inggih punika Krama sané kaadegang pinaka pamucuking

ପାଦିତ୍ତିବୁଲିକା ପାଦିତ୍ତିବୁଲିକା

pakraman tur kasungkemin sajeroning Paruman Désa Adat.

୧୩୧ ପତାଜୁହ ଜୀବନ ରୂପରେ ପାଦିତ୍ତିବୁଲିକା ପାଦିତ୍ତିବୁଲିକା

(4) Patajuh Bandesa Adat, Panyarikan, mwang Patengen sakadi inucap angka

(1) aksara na, aksara ca, mwang aksara ra sapisan jeroning paruman.

၁၅၁ မာအိုမာန်၏ဘင်္ဂလူများပြုပြောကျော်စာသော မြန်မာ ပေါ်လှိုင်

(5) Tata-titining ngadegang Bandesa mwang Prajuru Désa Adat kadasarin

ବାନ୍ଧିକାଙ୍ଗମବୁଦ୍ଧିପାତ୍ରକୁଣ୍ଡଳ ଦେଖିବାରୁ ବାପୁଭାଗ୍ୟରୀଣାମାନ୍ଦରୀରୀଣାମାନ୍ଦରୀ

antuk Pararem Panuntun Ngadegang Bandésa mwang Prajuru Désa
ଓଜାଣାଗ୍ରହ

Adat Karang.

୧୬୧ ପ୍ରମୁଖ ଜାଗାରେ କାହିଁଏବେଳେ ଯେତେବେଳେ କାହିଁଏବେଳେ

(6) Prajuru Désa Adat ngamargiang swadharma sareng-sareng mlarapan
ଶିଖିଲୁପାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷିରବନ୍ଦମାତ୍ରାବନ୍ଦପର୍ଯ୍ୟବ୍ରାଚିଲୁପାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷିରବନ୍ଦମାତ୍ରାବନ୍ଦପର୍ଯ୍ୟ

၁၇၁ ဘာန္တဘာဂေါ်မောင်၏၏ဘာဂိုလ်ပုပ်ခိုက်ပျော်ရွှေ့ခြင်း

(7) Bandesa Désa Adat wenang nyudi staf administrasi umum miwah

ବାନ୍ଦେଶା ଦେଶା ଅଦା ସେନାଂ ମୁହଁ ଶୁଣି
ଓହି କିମ୍ବା ମିଳିଗା ବାନ୍ଦେଶା ଦେଶା ଗାନ୍ଧାରୀ ।

administrasi keuangan manut pabuat

ပရာသန ၁၉၆၆

Pawos 56

ଗାନ୍ଧିପତ୍ରାବ୍ଦୀରୁଷାନ୍ତିକାରୀଙ୍କ ପରିମାଣରେ ଉପରେ ଅନୁଭବ ହେଲା

Geguwat dados Bandesa mwang Prajuru Désa Adat wyadin Kliang Banjar
ଓବାଣ୍ଡିଆନ୍ଦିଗାନ୍

Adat, luwiré:

၁၃၁ နှယ်ရှုပ္ပါ။

(1) Krama jangkep marep.

၁၃၁ ဘဏ္ဍာသပ

(2) Tan dados tulak.

၁၅၁ ဘဏ္ဍာရုပ်

(3) Dados nerens.

১৩। সাবাদি আৰু কাম্পুন্ডি কুপুরা কী পুণ্য যান্ত্ৰিক বেচাৰাৰি

(4) Kaadegang tur kasumanggemin sajeroning Paruman Désa Adat utawi
ৰাজ্ঞীবেচাৰাৰি

banjar adat.

১৪। বহুন্ধৰ্ম পুণ্য পুরুষ বেচাৰাৰি

(5) Sadurung ngamargiang swadharma kaprajuruan patut majaya-jaya ring
বুণ্য কাম্পুন্ডি কুপুন্ডি কুপুন্ডি কুপুন্ডি

Pura Désa tur kapikukuhang manut genah sané kacumawis.

১৫। পামুকু পুণ্য পুণ্য পুণ্য পুণ্য পুণ্য পুণ্য পুণ্য

(6) Matur piuning ring Pura Kahyangan Tiga Désa Adat Karang kasarengin
কুপুন্ডি কুপুন্ডি কুপুন্ডি কুপুন্ডি কুপুন্ডি

Krama Désa Adat kaénter antuk Pamangku soang-soang Pura.

পুণ্য পুণ্য পুণ্য

Pawos 57

পুণ্য কাম্পুন্ডি পুণ্য কাম্পুন্ডি পুণ্য কাম্পুন্ডি

Prajuru Désa Adat Karang, pradé nepék selagan masa ayahan madruwé

পুণ্য কাম্পুন্ডি পুণ্য কাম্পুন্ডি পুণ্য কাম্পুন্ডি

panyundul utawi nyada, masa ayahan kaprajuruan tegteg nglantur

কাম্পুন্ডি পুণ্য কাম্পুন্ডি

ngantos sapuput wawanengan.

পুণ্য পুণ্য পুণ্য

Pawos 58

১৬। কী কোম্পুন্ডি কুপুন্ডি পুণ্য কুপুন্ডি কুপুন্ডি কুপুন্ডি

(1) Rikala wénten panyanggran karya ala mwang ayu sinarengan, karya ala
পুণ্য কাম্পুন্ডি পুণ্য কাম্পুন্ডি পুণ্য কাম্পুন্ডি

patut kapidabdabin asong karang.

১৭। কুপুন্ডি কুপুন্ডি কুপুন্ডি কুপুন্ডি কুপুন্ডি

(2) Krama asong karang nyuntakaang manut wawanengan.

ပାତାବିଜ୍ଞାନ

Pawos 59

ସ୍ଵାଧର୍ମପ୍ରାଜୁରୁ ଦେଶ ଆଦତ କାରଂ

Swadharma Prajuru Désa Adat, luwiré:

୧୩। ପ୍ରିୟାଳୀ ବାନ୍ଦା କାଲି ବାନ୍ଦା ଦେଶ ଆଦତ କାରଂ

(1) Ngrincikang sahananing paridabdab Désa Adat Karang.

୧୪। ନାଗିନ୍ଦିକା କାନ୍ତି କାନ୍ତି ପାନ୍ଦିବାନ୍ଦା ଦେଶ ଆଦତ କାରଂ

(2) Ngarincikan Anggaran Pendapatan dan Belanja Désa Adat Karang.

୧୫। ନ୍ଯାବା ଏବା ପାନ୍ଦି ପାନ୍ଦା କାନ୍ତି ପାନ୍ଦା ନ୍ଯାବା କାନ୍ତି

(3) Nglaksanayang pangrencana sané sampun kasungkemin sajeroning

ବ୍ୟାପାର ଦେଶ ଆଦତ

Paruman Désa Adat.

୧୬। ନିଜିକୁ ପିତା ପିତା ବାନ୍ଦା କାନ୍ତି ପାନ୍ଦା ନିଜିକୁ

(4) Nginutin Awig-Awig, Pararem, Dresta, Pasumanggeman, mwang

କାନ୍ତି ଦେଶ ଆଦତ

Kaputusan Désa Adat.

୧୭। କେବଳି କୁପାନ୍ଦି କୁପାନ୍ଦି କାନ୍ତି କାନ୍ତି ଦେଶ ଆଦତ କାରଂ

(5) Nepasin sahanan wicara sané mapaiketan Désa Adat Karang.

୧୮। ଯାନ୍ଦା ନିଜିକୁ ପାନ୍ଦା କାନ୍ତି ପାନ୍ଦା ନିଜିକୁ

(6) Maridabdabin sahananing parikrama pakraman mwang agama, nganutin

କାନ୍ତି ଦେଶ ଆଦତ

sastra agama miwah Dresta.

୧୯। ଗାନ୍ଧାରୀ ବାନ୍ଦା କାନ୍ତି ପାନ୍ଦା ନିଜିକୁ ପାନ୍ଦା ନିଜିକୁ

(7) Nyobyahang sahananing pamargin pakraman ring Paruman utawi

କାନ୍ତି ଦେଶ ଆଦତ

Pasangkepan manut paletan, miwah

୨୦। ବିକାଣଙ୍ଗ କାନ୍ତି ଦେଶ ଆଦତ କାନ୍ତି କାନ୍ତି କାନ୍ତି

(8) Pinaka duta Désa Adat Karang utawi Banjar Adat Karang sajeroning

ଗ୍ରହଣକାରୀରୁ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ

ngwéntenang bebaos majeng sapa sira ugi manut pabuat.

ପରିଚୟ

Pawos 60

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପରିଚୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ

Kawiwewangan Prajuru Désa Adat, luwiré:

୧୩। ଗ୍ରହଣକାରୀରୁ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ

(1) Ngukuhang pangrencana sané kadabdabin olih Labda Pacingkreman Désa
ଏଣିବ ଏଣିବ ଏଣିବ ଏଣିବ ଏଣିବ ଏଣିବ ଏଣିବ

(LPD) mwang Baga Utsaha Padruwén Désa Adat (BUPDA).

୧୪। ଗ୍ରହଣକାରୀରୁ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ

(2) Ngukuhang Rancangan Anggaran Pendapatan dan Belanja Désa Adat
ଏଣିବ ଏଣିବ ଏଣିବ ଏଣିବ ଏଣିବ ଏଣିବ ଏଣିବ ଏଣିବ

(RAPBDA) dados Anggaran Pendapatan dan Belanja Désa Adat

ବ୍ୟତିଷ୍ଠାନ ଏଣିବ ଏଣିବ ଏଣିବ ଏଣିବ

utawi (APBDA) satunggil awarsa.

୧୫। ତଥା ତଥା ତଥା ତଥା ତଥା ତଥା ତଥା ତଥା ତଥା

(3) Ngawiginayang padruwén Désa Adat Karang sajeroning ngamargiang
ଏଣିବ ଏଣିବ

swadharma kaprajuruan.

୧୬। ତଥା ତଥା ତଥା ତଥା ତଥା ତଥା ତଥା ତଥା ତଥା

(4) Ngadegang miwah ngrarianang Panuréksa (Pengawas) saha Pangoreg
(ଏଣିବ)

(Pengurus) LPD, BUPDA, Pacalang risampuné kacumponin

ଏଣିବ ଏଣିବ ଏଣିବ

olih Sabha Désa.

୧୭। ତଥା ତଥା ତଥା ତଥା ତଥା ତଥା ତଥା ତଥା

(5) Ngamargiang saseleh miwah ngéterang sahananing Parikrama

৭. দেশা আদত

Désa Adat.

১৬। কিৰণ পৰা কৰণ লিঙ্গ যোগু আবৃত্তি পৰামুন দেশা আদত

(6) Nibakang sahanan pamidanda manut pamutus Paruman Désa Adat.

১৭। নাটক কৰণ দেশা আদত বৰ্ণনা কৰিব আবৃত্তি পৰামুন দেশা আদত

(7) Ngangganin Désa Adat Karang sajeroning midabdabin parilaksana

বৃক্ষ পৰি লিপি

hukum. miwah

১৮। নায় কৰ্ম কৰণ আবৃত্তি পৰামুন দেশা আদত

(8) Ngamargiang kawenangan siosan manut Awig-Awig, Pararem, Dresta,

পসুমাঙ্গেমন পৰি লিপি

Pasumanggeman, mwang Kaputusan Désa Adat.

৮. পৰামুন

Pawos 61

১৯। পৰামুন কৰণ লিপি পৰামুন দেশা আদত

(1) Wewanengan maka miwah sengker masa ayahan dados Bandesa
অংকটা আদত কৰণ দেশা আদত বৰ্ণনা কৰিব
Adat utawi Kliang Banjar Adat, luwiré ngawit saking kapikukuhang utawi
পাইয়েয়ে

majaya-jaya.

২০। পৰামুন কৰণ লিপি পৰামুন দেশা আদত

(2) Masa ayahan mawaneng limang warsa ngawit Purnama Kapat ngantos
পাহিয়ে নিয়ে পৰামুন দেশা আদত

malih limang warsa Purnama Kapat

২১। কৰণ পৰামুন কৰণ পৰামুন দেশা আদত

(3) Risampun kalih sasih pacang tugtug sengker puput masa ayahan,

পৰামুন কৰণ পৰামুন দেশা আদত

patut kamargiang pangadegan antuk Pararem Panuntun Ngadegang

৩০৩ বাস্তু প্ৰজন্ম জনৈকে কৰা হৈছে।

Bandesa mwang Prajuru Désa Adat Karang.

১৩১ প্ৰজন্ম জনৈকে কৰি প্ৰজন্ম বাস্তু কৰা হৈছে।

(4) Prajuru Désa Adat utawi Prajuru Banjar Adat sané wawu mararian saking
পঁয়ায়া বাস্তু পৰি গৱেষণা কৰি কৰা হৈছে।
masa ayahan kapertama, dados kasudi nglanturang masa ayahan malih
গৱেষণা কৰি।
apisan.

১৩২ বাস্তু প্ৰজন্ম জনৈকে কৰি কৰা হৈছে।

(5) Bandesa mwang Prajuru Désa Adat kagentosin sangkaning:

১৩৩ বলুন্দু পৰি গৱেষণা।

ha. Lampus utawi séda.

১৩৪ শুন্দি কৰা যাই পৰি গুৰুত্ব কৰা হৈছে।

na. Tan prasida ngamargiang swadharman Prajuru neren masuwé

১৩৫ (বীৰ্ণ পৰি) কৰি।

6 (enem) sasih.

১৩৬ বীৰ্ণ কৰা যাই পৰি গুৰুত্ব কৰা হৈছে।

ca. Pinunas ngraga tur sampun kalugra olih Krama Désa Adat sajeroning

বীৰ্ণ কৰা যাই।

Paruman Désa Adat.

১৩৭ বালুন্দু কৰা যাই পৰি গুৰুত্ব কৰা হৈছে।

ra. Sampun panumaya tutug sengker puput masa ayahan. miwah

১৩৮ কৰি পৰি গুৰুত্ব কৰা যাই।

ka. Keni pamidanda kanorayang.

১৩৯ পৰি কৰা যাই পৰি গুৰুত্ব কৰা হৈছে।

(6) Pagentosan Prajuru Désa Adat patut kararemin olih Krama sajerorning

বীৰ্ণ কৰা যাই।

Paruman Désa Adat tur kawéntenang pangilikita sané kasaksiang olih

প্ৰজন্ম জনৈকে।

Prajuru sané kapatutang.

୧୩୧ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଁ ପ୍ରକାଶନ କମିଶନ୍ସାରୀ

(7) Bandesa utawi Prajuru Désa sané ngentosin mawaneng

ତାଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟବଳୀ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଁ ପ୍ରକାଶନ କମିଶନ୍ସାରୀ ॥

ngantos masa ayahan Bandesa mwang Prajuru sané madeg puput.

ବ୍ୟାଖ୍ୟାନୀୟ ॥

Pawos 62

ପ୍ରକାଶନ କମିଶନ୍ସାରୀ କାହାକି ॥

Prajuru Désa Adat tan patut:

୧୪୧ ପାପଶ୍ରୀତିତିବ୍ୟାପକାଳୀନୀୟ ॥

(1) Mamurug Awig-Awig miwah Pararem.

୧୫୧ ତାଙ୍କୁ କାମାକ୍ଷରିତିବ୍ୟାପକାଳୀନୀୟ ॥

(2) Ngardi kaputusan sané ngarugiang Krama.

୧୬୧ ତାଙ୍କୁ କାମାକ୍ଷରିତିବ୍ୟାପକାଳୀନୀୟ ॥

(3) Iwang ngawigunayang swadharma mwang swadikara utawi
କାମାକ୍ଷରିତିବ୍ୟାପକାଳୀନୀୟ ॥

kawiwenangan.

୧୭୧ ପାପଶ୍ରୀତିବ୍ୟାପକାଳୀନୀୟ ॥

(4) Maparilaksana sané ngametuang biota.

୧୮୧ ତାଙ୍କୁ ପାପଶ୍ରୀତିବ୍ୟାପକାଳୀନୀୟ ॥

(5) Dados angga Pengurus Organisasi Terlarang. miwah

୧୯୧ ତାଙ୍କୁ ପାପଶ୍ରୀତିବ୍ୟାପକାଳୀନୀୟ ॥

(6) Tan dados mrarian sadurung tutug sengker.

ବ୍ୟାଖ୍ୟାନୀୟ ॥

Pawos 63

୨୦୧ ତାଙ୍କୁ ପାଇଁ ପ୍ରକାଶନ କମିଶନ୍ସାରୀ କାମାକ୍ଷରିତିବ୍ୟାପକାଳୀନୀୟ ॥

(1) Bandesa mwang Prajuru manut paletan sané iwang sasana miwah

କାମାକ୍ଷରିତିବ୍ୟାପକାଳୀନୀୟ / ପାପଶ୍ରୀତିବ୍ୟାପକାଳୀନୀୟ

nglinyokang padruwén Désa miwah/utawi Banjar Adat Karang,

ଗନ୍ଧୟଏମିଶ୍ରହିତିବିବିଦ୍ୟାପିର୍ବତାବେଳାଙ୍କାରୀ

nglémpasin Awig-Awig, Pararem, utawi paswara tur sampun mabukti,

ପର୍ବତାବେଳାଙ୍କାରୀ

patut kadanda nikel.

୧୩। ବାନ୍ଦେଶାପ୍ରାଜୁରୁମାନୁତାବ୍ୟାପିର୍ବତାବେଳାଙ୍କାରୀ

(2) Bandésa mwang Prajuru manut paletan sané iwang patut ngwaliang

ବାନ୍ଦେଶାପ୍ରାଜୁରୁମାନୁତାବ୍ୟାପିର୍ବତାବେଳାଙ୍କାରୀ

sahananing druwén Désa miwah/utawi Banjar Adat Karang, saha

ପ୍ରାଜୁରୁମାନୁତାବ୍ୟାପିର୍ବତାବେଳାଙ୍କାରୀ

pramangkin kararianang manados Bandésa utawi Prajuru manut paletan.

୧୪। ପାରାମରଣପ୍ରାଜୁରୁମାନୁତାବ୍ୟାପିର୍ବତାବେଳାଙ୍କାରୀ

(3) Pamargin pakraman pradé Bandésa mwang Prajuru manut paletan

କାନ୍ଦାପ୍ରାଜୁରୁମାନୁତାବ୍ୟାପିର୍ବତାବେଳାଙ୍କାରୀ

kararianang pakraman patut katuntun olih Prajuru siosan.

ବାନ୍ଦେଶାପ୍ରାଜୁରୁମାନୁତାବ୍ୟାପିର୍ବତାବେଳାଙ୍କାରୀ

Pawos 64

୧୩। ପର୍ବତାବେଳାଙ୍କାରୀମାନୁତାବ୍ୟାପିର୍ବତାବେଳାଙ୍କାରୀ

(1) Patias (olih-olihan) Bandésa Adat miwah Prajuru Adat wantah

ଯୁପର୍ବତାବେଳାଙ୍କାରୀମାନୁତାବ୍ୟାପିର୍ବତାବେଳାଙ୍କାରୀ

luput rarampén, raramon, lan tan ngamedalin jinah rikala urunan pujawali.

୧୪। କିଲାମାନୁତାବ୍ୟାପିର୍ବତାବେଳାଙ୍କାରୀମାନୁତାବ୍ୟାପିର୍ବତାବେଳାଙ୍କାରୀ

(2) Rikala mawangi malarapan urunan, bandésa lan prajuru keni kadi patut.

၏ဆုပ္ပါဒရီ

Kecap Kaping Kalih

သမဂ္ဂဇာ

Sabha Désa

ပုဂ္ဂနပါ၁၆၅။

Pawos 65

၁၃၁ သုဒ္ဓရာနီပြုထဲပေါ်ပုဂ္ဂန္တာဆပြချောက်ပြုတွေ့ရှု

(1) Sajeroning swadharma ngamargiang pangrencana pakraman, Prajuru Désa အကျိုးလာသီဥုံဟာပို့သမဂ္ဂဇာ။

Adat Karang kaabih olih Sabha Désa.

၁၄၁ သုဒ္ဓရာနီပြုထဲပေါ်ပုဂ္ဂနပါဝါယူပြုတွေ့ရှု

(2) Sajeroning swadharma ngamargiang panepas wicara, Prajuru Désa အကျိုးလာသီဥုံဟာပို့သီးအားလုံး။

Adat Karang kaabih olih Kerta Désa.

ပုဂ္ဂနပါ၁၆၆။

Pawos 66

၁၅၁ ပျော်စာရွေ့သမဂ္ဂဇာတော်ဖို့ဆောင်မှုပါ။

(1) Undagan Sabha Désa nganutin Pararem.

၁၆၁ ဟာဗ္ဗသမဂ္ဂဇာတော်ဖို့ဟာပို့တာရှုနှုန်းတော်ဖို့ပုဂ္ဂယာနှုန်းတော်ဖို့။

(2) Angga Sabha Désa kasudi olih Bandesa Adat ring Paruman Désa Adat.

၁၇၁ ဟာဗ္ဗသမဂ္ဂဇာတော်အား၍ (ပို့မဲ့) ၈၅၅။

(3) Angga Sabha Désa makatah 5 (limang) diri.

၁၈၁ ဟာဗ္ဗသမဂ္ဂဇာတော်ပို့ဖြောက်လိုက်ပုဂ္ဂယာနှုန်းတော်ဖို့။

(4) Angga Sabha Désa mawiwit saking utusan Krama sané sujana.

၁၉၁ သမဂ္ဂဇာတော်ပုဂ္ဂယာနှုန်းတော်ဖို့ပြုတွေ့ရှု

(5) Sabha Désa mawéh dharma tetimbang majeng Prajuru Désa, minakadi:

၂၀၁ ကားမှုပို့နှုန်းလဲဆင်းတို့ပို့ပုဂ္ဂယာနှုန်းဖို့။

ha. Nyarengin ngrincikang daging Awig-Awig miwah Pararem.

১৩১ ৱামুক্তি ক্ষেত্র পরিপন্থ কানুন দেশ আদত

na. Nyarengin ngrencanaang pawanganan ring Désa Adat.

১৪১ ৱামুক্তি ক্ষেত্র পরিপন্থ কানুন দেশ আদত

ca. Nyarengin ngrencanaang APBDA. miwah

১৫১ ৱামুক্তি ক্ষেত্র পরিপন্থ কানুন দেশ আদত

ra. Nyarengin ngamargiang pawanganan Désa Adat.

১৬১ পরিপন্থ কানুন দেশ আদত

(6) Wawanengan Sabha Désa ingkup manut wawanengan masa

গায়গানুন্নতি পূর্ণ কানুন দেশ আদত

ayahan Bandesa mwang Prajuru Désa Adat.

৩. সপ্তম পৰিৱেচনা

Kecap Kaping Tiga ক্ষেত্র কানুন

Kerta Désa

পৰিপন্থ

Pawos 67

১৩১ গান্ধী কানুন দেশ আদত

(1) Angga Kerta Désa kasudi olih Bandesa Désa Adat.

১৪১ গান্ধী কানুন দেশ (পিতু) কানুন

(2) Angga Kerta Désa makatah 7 (pitu) diri.

১৫১ ক্ষেত্র কানুন দেশ আদত

(3) Kerta Désa mawiwit saking Prajuru Désa Adat, Krama sané madruwé

কানুন দেশ আদত

kawikanan mwang kawicaksanan sajeroning paindikan adat, hukum adat,

পূর্ণ কানুন দেশ

mwang kawikanan sané siosan.

১৬১ কানুন দেশ আদত

(4) Bandesa Adat pinaka pamucuk sapisan ngrangkep pinaka angga

কৰ্ত্তব্যক্ষেত্ৰ

Kerta Désa.

১১। পয়ঃস্তু দেশী কৰ্ত্তব্যক্ষেত্ৰ কৰ্ত্তব্য পৰিস্থিতি সন্মতি

- (5) Pamucuk utawi angga Kerta Désa wénten mapaiketan wicara sané
কৰ্ত্তব্যক্ষেত্ৰ দেশী কৰ্ত্তব্য পৰিস্থিতি সন্মতি
katepasin, pamucuk utawi angga inucap nénten kapatutang sareng
কৰ্ত্তব্যক্ষেত্ৰ দেশী কৰ্ত্তব্য পৰিস্থিতি সন্মতি
nepasin, tur patut kagentosin oih angga Kerta Désa siosan.

১২। পূজা পয়ঃস্তু দেশী কৰ্ত্তব্য পৰিস্থিতি সন্মতি

- (6) Pradé pamucuk Kerta Désa kawicaraang utawi wicara mapaiketan majeng
পয়ঃস্তু দেশী কৰ্ত্তব্য পৰিস্থিতি সন্মতি
pamucuk Kerta Désa, pamucuk Kerta Désa kagentosin oih angga sané
পয়ঃস্তু দেশী কৰ্ত্তব্য পৰিস্থিতি
mayusa pinih lingsir.

১৩। পৰম্পৰা কৰ্ত্তব্য পৰিস্থিতি সন্মতি

- (7) Wewanengan Kerta Désa ingkup jeroning wewanengan masa
পৰম্পৰা কৰ্ত্তব্য পৰিস্থিতি সন্মতি
ayahan Bandésa lan Prajuru Désa Adat.

পৰম্পৰা

Pawos 68

মুক্তিকৰ্ত্তব্যক্ষেত্ৰ

Swadharma Kerta Désa:

১৪। কৰ্ত্তব্যক্ষেত্ৰ কৰ্ত্তব্য পৰিস্থিতি সন্মতি

- (1) Nampénin, nuréksain, mwang nepasin wicara.

১৫। কৰ্ত্তব্যক্ষেত্ৰ কৰ্ত্তব্য পৰিস্থিতি সন্মতি

- (2) Nepasin wicara mangda ngutamayang kasukertan madasar

পৰম্পৰা কৰ্ত্তব্য পৰিস্থিতি সন্মতি

antuk druwénang sareng-sareng.

၁၃၁ ပြုလေသာနှင့်ပျောက်လေသာနှင့်ပျောက်လေသာနှင့်ပျောက်လေသာနှင့်

១៣១ បុរាណជាតិបុរាណមានស្ថាគ្មោះការពិនិត្យការងាររបស់ខ្លួន (៣៩)

- (4) Pradé sang keni putusan nengingin kantos waneng limolas (15)
ga
rahina, sang mawicara utawi para pihak kangkat ngrauhang majeng
Majelis Désa Adat manut undagan

ပုဂ္ဂနာဂိုလ်။

Pawos 69

ပြုတွေ့ကာလေဆင်၍၊ သမာနာရေ၊ ပိုပျော်တော်ကပါ၍ အကျင့်မာရီ။
Prajuru Désa Adat, Sabha Désa, miwah Kerta Désa patut ngamolihan
ဘဟာရီဘဟာရီဟန္တချေတော်မှုပါ၍
olih-olihan manut Pararem

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

Kecap Kaping Papat

ပြန်လည်အဆင့်

Prajuru Banjar Adat

ပရဟပါနေ။

Pawos 70

၁၇၅ သဟနနိဒါနပုဂ္ဂန္တဆောင်ရွက်ခဲ့တို့၏အမျှလုပ်ခြောက်ပါ၍

- (1) Sahananing dadauhan lan pamargi pakraman kategesang jeroning
ပန်းပန္တာပိပုလွှဲဆောင်ပါယဟနာပန္တာ

pasangkepan utawi paruman tur kategesang malarapan piranti
ପତ୍ରଗୁଣଗୀ
 pengeras suara.

୧୩୧ ବାଯଦାଯଦ୍ଵାରା କିମ୍ବା ପ୍ରାଚୀ ପୁରୁଷ ନିଯିକଣାହିଁ

(2) Paayah-ayahan krama jeroning pamargin yadnya, pujawali minekadi
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ କିମ୍ବା ବାଲ୍ମୀକି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ ପ୍ରାଚୀ ପୁରୁଷ
 patut kasudi pangancang akuweh 4 (petang krama jangkep marep)

୧୩୨ ପ୍ରାଚୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ କିମ୍ବା ବାଲ୍ମୀକି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ

(3) Swadarma pangancang ngancangin sahananin karya krama jeroning
ବାଯଦାଯରୁ କିମ୍ବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ
 paayah-ayah pamargin yadnya.

୧୩୩ ପ୍ରାଚୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ କିମ୍ବା ବାଲ୍ମୀକି କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

(4) Krama sané manados pangancang tan kakeninin pamargi pakemitan.

୧୩୪ ପ୍ରାଚୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ କିମ୍ବା ବାଲ୍ମୀକି କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

(5) Krama sané kasudi pinaka pangancang kasudi manut ririgan bacakan olih
ପାଳୀ ନିର୍ବ୍ୟାଗୀ
 pakelih pura.

ବାଲ୍ମୀକି ୧୩ ଡା॥

Palet 2A

ବାଲ୍ମୀକି ପାଳୀ ଗାନ୍ଧି

Indik Paiketan

ବାଲ୍ମୀକି ପାଳୀ

Pawos 71

୧୩୫ ଗାନ୍ଧି ପାଳୀ କିମ୍ବା ବାଲ୍ମୀକି କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

(1) Désa Adat Karang madruwé makudang-kudang Paiketan, minakadi:

୧୩୬ ପାଳୀ ଗାନ୍ଧି

ha. Paiketan Pamangku.

୧୩୭ ପାଳୀ ଗାନ୍ଧି

na. Paiketan Sarati.

୧୩୧ ଗ୍ୟାବଙ୍ଗଣାତେଷଣି ॥

ca. Yowana Désa Adat

୧୩୨ ପହିଳାତ୍ରୁଣ୍ୟ ॥

ra. Paiketan Wredha.

୧୩୩ ପଚାଂଗ ॥

ka. Pacalang.

୧୩୪ ପହିଳାତ୍ରୁଣ୍ୟପହିଳିତ୍ରୀ ॥ ଲିଖ ୨

da. Paiketan Krama Istri. miwah

୧୩୫ ପାଞ୍ଚପାନୀ ॥

ta. Pasraman.

ବାହାପିରାଜ୍ୟ ॥

Pawos 72

୧୩୬ ପହିଳାତ୍ରୁଣ୍ୟପହିଳିତ୍ରୀପାଞ୍ଚପାନୀଯାତ୍ରୀ

ha. Piketan Pamangku inggih punika pupulan Krama sané

ମାଧ୍ୟମକାରୀକାରିକାରିକାରି ॥

sampun katambyakan pinaka Pamangku.

୧୩୭ ପ୍ରାଣିଧାରା

na. Swadarma angga:

୧୩୮ କୁକୁରାଯାତ୍ରୀପାନୀପାନୀପାନୀ ॥

1) Kukuh ngamargiang dharma kapamangkuan.

୧୩୯ ଲିଙ୍ଗାପିଲାଦ୍ଵାରାପାନୀପାନୀପାନୀ ॥

2) Nincapang kaweruhan mwang kawagédan kapamangkuan. tur

୧୪୦ ଯାତ୍ରୀପାନୀପାନୀପାନୀପାନୀପାନୀପାନୀପାନୀପାନୀ

3) Mautsaha manados panuntun pamargin agama miwah prasida

ପାନୀପାନୀପାନୀପାନୀ ॥

manados tetuladan.

୧୪୧ କାପରାଜୁଗାନ୍ତିରାତ୍ରୀପାନୀପାନୀପାନୀପାନୀ

ca. Kaprajuruan miwah tata kramaning angga Paiketan Pamangku

ଯଥନବଳମୁଦ୍ରାଯକ୍ତବହିଲ୍ଲାଙ୍ଗେଯଟ୍ର୍ଯୁ

malarapan pasumangkeman angga paiketan pamangku.

ବ୍ୟାଖ୍ୟାଣ୍ତ୍ରୀ

Pawos 73

ପହିଲ୍ଲାଙ୍ଗୁଗାତ୍ମି

Paiketan Sarati

୧୩। ପହିଲ୍ଲାଙ୍ଗୁଗାତ୍ମିହିନ୍ଦ୍ରିୟଲିଙ୍ଗପ୍ରକ୍ରିୟାମଧ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରାବ୍ୟାପ

(1) Paiketan Sarati inggih punika pupulan krama sané sampun madruwé^{କାପ୍ରାହାତ୍ରୀଲାବର୍ତ୍ତଳାକ୍ଷିତ୍ରିକ୍ରମାଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରକ୍ଷି}

kaweruhan mwang kawagédan indik wewantenan tur sampun mawinten

ଲାମିଗ୍ରାହି

kaseratian.

୧୪। ଶ୍ଵାଦ୍ୟବାହି

(2) Swadarma angga:

୧୫। ଗ୍ରହବିବାହାତ୍ରୀପାତ୍ରିବହିଲ୍ଲାଙ୍ଗୁକାର୍ଯ୍ୟ

ha. Ngukuhang wangun mwang pamargin wewantenan manut Sastra

ଦ୍ରେଷ୍ଟାକାଦୁଂଗାନ୍ତୁକ୍ରୂଷାହ୍ୟାବନି

Dresta kaadungang antuk Dresta siosan.

୧୬। ଯାତ୍ରାମୁହାବିଳାବହୁକ୍ରମାଗ୍ରହିନ୍ଦ୍ରିୟାଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରାବ୍ୟାପ

na. Mautsaha pinaka panuntun satunggil parikrama ngamargiang upakara

କ୍ଷେତ୍ରମଧ୍ୟରେବାହି

upacara manut pabuat.

୧୭। କାପ୍ରାହାତ୍ରୀଲାବର୍ତ୍ତଳାକ୍ଷିତ୍ରିକ୍ରମାଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରାବ୍ୟାପ

(3) Kaprajuruan miwah tata kramaning angga Paiketan Sarati

ଯଥନବଳମୁଦ୍ରାଯକ୍ତବହିଲ୍ଲାଙ୍ଗୁଗାତ୍ମି

malarapan pasumangkeman angga paiketan sarati.

ବାହାବିଧି ୩୩

Pawos 74

ୟବାପକାଳାଲୋକାଣ୍ଡା

Yowana Désa Adat

୧୩୧ ଯବାପକାଳାଲୋକାଣ୍ଡା ପ୍ରମାଣିତ କିମ୍ବା ବ୍ୟବସ୍ଥା କାଳାଲୋକାଣ୍ଡା

(1) Yowana Désa Adat Karang inggih punika pupulan anak-anaking krama
ବାକବାପକାଳାଲୋକାଣ୍ଡା ତେବେ କାଳାଲୋକାଣ୍ଡା ପ୍ରମାଣିତ କିମ୍ବା ବ୍ୟବସ୍ଥା କାଳାଲୋକାଣ୍ଡା
sané sampun mayusa 15 tiban ngantos 30 tiban, tur durung marabian utawi
ଯୁକ୍ତିବାକାଳାଲୋକାଣ୍ଡା କାଳାଲୋକାଣ୍ଡା
munggah bacakan Banjar Adat.

୧୪୧ ଯବାପକାଳାଲୋକାଣ୍ଡା ପ୍ରମାଣିତ କାଳାଲୋକାଣ୍ଡା

(2) Yowana Désa Adat Karang mawasta Yowana Panca Budaya Désa
ବ୍ୟବସ୍ଥା କାଳାଲୋକାଣ୍ଡା

Adat Karang.

୧୫୧ ଯବାପକାଳାଲୋକାଣ୍ଡା ପ୍ରମାଣିତ କାଳାଲୋକାଣ୍ଡା

(3) Yowana Panca Budaya Désa Adat Karang kaénter olih Kliang Yowana
କାଳାଲୋକାଣ୍ଡା ପାତାଜୁହୁ, ପନ୍ୟାରିକାନ, ମ୍ବାଙ୍ଗ ପାତେଙ୍ଗ
Désa tur karampih Patajuh, Panyarikan, mwang Patengen.

୧୬୧ ଯବାପକାଳାଲୋକାଣ୍ଡା ପ୍ରମାଣିତ କାଳାଲୋକାଣ୍ଡା

(4) Yowana Panca Budaya Désa Adat Karang patut ngremba parikrama
କାଳାଲୋକାଣ୍ଡା ପାତାଜୁହୁ ପାତେଙ୍ଗ ମ୍ବାଙ୍ଗ କାଳାଲୋକାଣ୍ଡା
Krama Désa Adat manut linggih mwang sesanannyané tur
କାଳାଲୋକାଣ୍ଡା ପାତାଜୁହୁ ପାତେଙ୍ଗ ମ୍ବାଙ୍ଗ କାଳାଲୋକାଣ୍ଡା
nginutin pituduh Bandesa miwah Prajuru Désa Adat.

୧୭୧ ଯବାପକାଳାଲୋକାଣ୍ଡା ପ୍ରମାଣିତ କାଳାଲୋକାଣ୍ଡା

(5) Angga Yowana Panca Budaya Désa Adat Karang mangda nyayagaang
କାଳାଲୋକାଣ୍ଡା ପାତାଜୁହୁ ପାତେଙ୍ଗ ମ୍ବାଙ୍ଗ କାଳାଲୋକାଣ୍ଡା
raga jeroning paajah-ajahan mwang pauruk-urukan sahananing
କାଳାଲୋକାଣ୍ଡା ପାତାଜୁହୁ କାଳାଲୋକାଣ୍ଡା
swadharman Krama Désa Adat Karang.

୧୮୧ ଗହବଳପ୍ରକାରୁଣ୍ୟବାଚିକାରୀଷାନ୍ତାଗାର୍ଭାଲ୍ଲୀଯାକ୍ଷୀ

(6) Yowana Panca Budaya Désa Adat Karang wenang makarya

ଓଡ଼ିଗୋଡ଼ା ଗହବଳପ୍ରକାରୀଷାନ୍ତାଗାର୍ଭାଲ୍ଲୀ

awig-awig Yowana Désa Adat.

ବ୍ୟାହାବ୍ରୀଷ୍ମଣ୍ୟ

Pawos 75

ପାଇକେଟାନ୍ ବ୍ୟାହାବ୍ରୀଷ୍ମଣ୍ୟ

Paiketan Wreda

୧୯୧ ପାଇକେଟାନ୍ ବ୍ୟାହାବ୍ରୀଷ୍ମଣ୍ୟବିହାରୀଙ୍କାରୀଷାନ୍ତାଗାର୍ଭାଲ୍ଲୀ

(1) Paiketan Werda inggih punika pupulan Krama utawi warga sané

ବ୍ୟାହାବ୍ରୀଷ୍ମଣ୍ୟମୁଖୀୟାନ୍ତାଗାର୍ଭାଲ୍ଲୀ

sampun mayusa 60 tiban utawi langkung.

୨୦୧ ବାହୁବଳିକାରୀଷାନ୍ତାଗାର୍ଭାଲ୍ଲୀ

(2) Angga Paiketan Wredha kaaturin galah mwang genah nyagra

କାମାକ୍ଷରୀବିହାରୀଙ୍କାରୀଷାନ୍ତାଗାର୍ଭାଲ୍ଲୀ

kasegerogeran tur kaanggén genah nunas piteket.

୨୧୧ ପାଇକେଟାନ୍ ବ୍ୟାହାବ୍ରୀଷ୍ମଣ୍ୟବିହାରୀଙ୍କାର୍ଭାଲ୍ଲୀ

(3) Paiketan Wredha kaparidabdab oili Prajuru désa adat.

ବ୍ୟାହାବ୍ରୀଷ୍ମଣ୍ୟ

Pawos 76

ପାଶିକ୍ଷମାନାମ୍ବାଦ

Pasikian Pacalang

୨୨୧ ପାଶିକ୍ଷମାନାମ୍ବାଦବିହାରୀଙ୍କାରୀଷାନ୍ତାଗାର୍ଭାଲ୍ଲୀ

(1) Pasikian Pacalang inggih punika pupulan Krama sané ngamargiang

ବ୍ୟାହାବ୍ରୀଷ୍ମଣ୍ୟବିହାରୀଙ୍କାରୀଷାନ୍ତାଗାର୍ଭାଲ୍ଲୀ

swadharma widang kasutreptian mwang kasukretan wewidangan Désa

ବ୍ୟାହାବ୍ରୀଷ୍ମଣ୍ୟବିହାରୀଙ୍କାରୀଷାନ୍ତାଗାର୍ଭାଲ୍ଲୀ

Adat rauh sadagingnyané, utawi rikala wénten parikrama désa adat ka dura
ପବିତ୍ରାଣାକୁରାଷେଣା ॥

wawidangan désa adat.

୧୩। ଶାକ୍ତପଦମିଶ୍ରକୁରାଷେଣପରାତ୍ମିଃ

(2) Angga Pasikian Pacalang patut :

୧୩। କାନ୍ଦାଗିତ୍ତାକାନ୍ଦାଗିତ୍ତାହାନ୍ତିର୍ବାର୍ତ୍ତାକୁରାଷେଣାକୁରାଣ୍ତି

ha. Kaadegang tur kararianang olih Bandésa madasar antuk
କାପୁତ୍ରମନ୍ଦିରାଯାକୁରାଷେଣା ॥

kaputusan Paruman Désa Adat.

୧୪। ନାୟାତ୍ମିପରାମରାଜ୍ୟମହାନ୍ତାକୁରାଷେଣାକୁରାଣ୍ତି

na. Ngamargiang masa ayahan pateh masarengang masa ayahan Bandésa

ପ୍ରସ୍ତୁତ୍ୟାକୁରାଷେଣା ॥

mwang Prajuru Désa Adat.

୧୫। ଯମ୍ପଦମାର୍ତ୍ତିକୁରାଷେଣପରାମରାଜ୍ୟମାନୀଙ୍କାନ୍ତି

ca. Maswadharma nganutin tuntunan Sasana Pacalang sané kamedalang

ରାଜ୍ୟମାନୀଙ୍କାନ୍ତିକୁରାଷେଣାନ୍ତି ॥

olih Majelis Désa Adat Bali.

୧୬। ବାରାଵିଦାଯାତ୍ମିପ୍ରସ୍ତୁତ୍ୟାକୁରାଷେଣାକୁରାଣ୍ତି

ra. Setata sayaga ngamargiang swadharma negara manut titah Bandésa

ପ୍ରସ୍ତୁତ୍ୟାକୁରାଷେଣାକୁରାଣ୍ତି ॥

utawi Prajuru manut paletan.

୧୭। ନାୟାନ୍ତିବିଦାଯାତ୍ମିକୁରାଷେଣାକୁରାଣ୍ତି

ka. Ngamolihang aguron-guron saking Guru Wisésa anggén nincapang

କାପୁରାଣୀଷବା

kaweruhan. saha

୧୮। ନାୟାନ୍ତିବିଦିକୁରାଷେଣାନ୍ତିକୁରାଷେଣାକୁରାଣ୍ତି ॥

da. Ngamolihang swadikara olih-olihan manut Pararem.

ବାହାବିଶବ୍ଦ ॥

Pawos 77

ପହିଲ୍ ଟାକ୍ରୁ ଯହି ପିତ୍ର

Paiketan Krama Istri

୧୩। ପହିଲ୍ ଟାକ୍ରୁ ଯହି ପିତ୍ର ପୁଣି କାପୁ ବୁନ୍ଦି ପିତ୍ର ଯବଳିଙ୍ଗାଳା

(1) Paiketan Krama Istri inggih punika pupulan istri krama lanang Désa
ଷଣଖ୍ୟାଳୟ ପ୍ରକାଶିତ ମାତ୍ରାବଳୀ ଯବଳିଙ୍ଗାଳା

Adat sané maswadharma ngrampih swadharma Krama lanang saha
ମାତ୍ରାବଳୀ ପିତ୍ର ଯବଳିଙ୍ଗାଳା ଷଣଖ୍ୟାଳୟ ପ୍ରକାଶିତ ॥

ngamargiang parikrama Désa Adat manut pabuat.

୧୪। ପ୍ରାଜୁର ପହିଲ୍ ଟାକ୍ରୁ ଯହି ପିତ୍ର ହିନ୍ଦୁ କାତ୍ତି ଯବଳ୍ ପ୍ରାଜୁର କୁଳ

(2) Prajuru Paiketan Krama Istri nginutin gagambelan kaprajuruan sang
କୁଳ ॥

lanang.

୧୫। ପ୍ରାଜୁର ପହିଲ୍ ଟାକ୍ରୁ ଯହି ପିତ୍ର ହିନ୍ଦୁ ବନ୍ଦୁ ବନ୍ଦୁ

(3) Prajuru Paiketan Krama Istri ingkup masarengang masa
ଶାଯଦାଳ୍ ପ୍ରାଜୁର କୁଳ ॥

ayahan kaprajuruan lanang.

ବାହାବିଶବ୍ଦ ॥

Pawos 78

ବାତ୍ରୁ ଯାତ୍ରି

Pasraman

ବାତ୍ରୁ ଯାତ୍ରି ହିନ୍ଦୁ ପୁଣି କାର୍ତ୍ତି କୁଳ ବାତ୍ରୁ ଯାତ୍ରି ହିନ୍ଦୁ ପ୍ରାଚୀରି

Pasraman inggih punika genah pangajah-ajahan utawi pauruk-urukan majeng
କ୍ରମାଳୀ କିମ୍ବା ଯମିଶୀ ପ୍ରାଚୀରି ବାତ୍ରୁ ଯାତ୍ରି ହିନ୍ଦୁ ପ୍ରାଚୀରି ॥

Krama nganinin tattwa, susila, mwang upacara tur parilaksanannyané

ပန္တမိုးမြေ ၇၃၁။

Palet 2B

ပိန္ဒိန္ဒာ

Indik Sekaa

ପରିବାସୀ ନଚ୍ଛା

Pawos 79

໑ໜ້າ ມໍລາວທີ່ຕິດໆປຸລືໂຄບຸງນຸ້ມານາຄາເຈົ້າດ້ວຍທະນີ່ຢູ່ພາຍຫຼາຍ

- (1) Sekaa inggih punika pupulan Krama sané kaadegang olik Krama Désa
ଓଲେଖାନ୍ତାପାଞ୍ଚବାଟି ॥

Adat manut pabuat.

၁၇၁ မြန်မာနိုင်ငံရှိပြည့်စုံမှုပေးသွေးချေသွေးချေမှုများ

- (2) Sekaa-sekaa sané wénten ring Désa Adat Karang, luwiré:

၁၆၁ မြန်မာစာတိုက်ချေပါရမှုနှင့် မြန်မာစာတိုက်ချေပါရမှု

- ha. Sekaa Gong Kasanggra olih Krama Gandrung mawasta Sekaa
ဘန္ဒုပ္ပနာဂီဇာဗုဏ်ဂို။

Gandrung Panca Gita Lestari.

၁၄၁ မြန်မာပြည်နှင့်

na. Sekaa Pasantian

೧೨೧ ಮಾರ್ಪಣ

ca Sekaa Bejang

၁၂၁ မြန်မာ့လာ့သာမျာ့သမဂ္ဂပါန်အကြောက်၊ ဇော်၊ ပို့ကြပေ

ra. Sekaa-sekaa siosan mapai ketan adat, agama, mwang budaya

ପାଞ୍ଜାବଗାଁ ॥

manut pabuat.

១៣១ សំណើនាម៖ ខាងក្រោម

- (3) Swadikara Sekaa Pasantian, luwiré:

ເບີ້ນ ຄວາງແຫຼມຢາກເກີ່ນຄະນິບຖານຢາກໃບສູງລື່ມປຸລັນ

ha. Kangkat ngayah manut pinunas, uleman, utawi sangkaning prakarsa

ມີການປ່ອງກັນທີ່ກຳນົດໃຫຍ້ເພື່ອການສະໜັບສະໜູນ

Sekaa Pasantian ngaraga tur ngamolihang wak-wakan saking sang

ပိန္ဒၢ

wenang.

၁၆၁ အသယေသနပုံပန္တနာဂရိများ၊ ပုံပန္တနာဂရိများ၊ ပုံပန္တနာဂရိများ

karya rikala mapasantian.

၁၈၁ ဘုမာနိပါပကာဏျုဒ္ဓရာဟန်၏

ca. Ngamolihang panyangu manut kawéntenan.

ပန္တဂါရီ။

Palet 3

ବିଜ୍ଞାନିକୁଳମି

Indik Kulkul

ပရာသန

Pawos 80

၁၃၁ ကျော်ဟန်ပုဂ္ဂိုလ်ပါးအနီးအနွေ့တွင် မြန်မာစာတရာ့သိပ္ပါဒ်

pinaka tatengeran satunggil wénten parikrama pakraman.

၁၇၁ ချောက်ပုဂ္ဂနာပြုခြင်းပါးအားလုံးကျမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သူများ၏ ပို့ဆောင်ရွက်

(2) Kulkul sané wénten ring wewidangan Désa Adat Karang, minakadi:

୧୮୧ କୁଳାଳ୍ପାରାଷଣାରୀ ॥

ha. Kulkul Désa Adat.

၁၃၁ ချုပ်ဆွဲအမေ။

na. Kulkul Banjar Adat.

၁၃၁ နျောက်ပုဂ္ဂနာ။

ca. Kulkul Pura.

၁၃၁ ရုပ်ပိုင်ဆုပ်နည်းလုပ်ကုန်ပါတီတွင် မြန်မာနိုင်ငံ

(3) Soang-soang kulkul madruwé kawigunan, minakadi:

১৩। কুকুল কালে কলাপুরাণি কুলে বাদুপুরাণি হিছ
ha. Kulkul Désa Adat kaswaraang rikala wénten paruman, panyepian, Ida
কালাবাদুপুরাণি কালে বাদুপুরাণি হিছ
Batara tedun, bhaya, mawiwhaha, kalayusekaran, gotong
গুণাণি
royong.

১৪। কুকুল কলাপুরাণি কুলে বাদুপুরাণি
na. Kulkul Banjar Adat kaswaraang manut pasumanggeman banjar adat.

পুরুষ পুরো

Pawos 81

১৩। আলুচাৰ্জি পুরুষ কুলে বাদুপুরাণি

(1) Tabuh tatepakan kulkul, luwiré:

১৩। তেন্দু চুম্বক কুলে বাদুপুরাণি পুরুষ কুলে
ha. Telung tuludan cihna pacang parum utawi sangkep, patedunan krama.

১৪। আলুচাৰ্জি পুরুষ কুলে বাদুপুরাণি
na. Atuludan cihna gotong royong, patedunan Ida Batara.

১৫। নিম্ন কলে কলে কলে কলে কলে
ca. Limang Klentungan cihna sang mawiwhaha purusa krama Désa
ওভান্তাৰ্গাৰ

Adat Karang.

১৬। তেন্দু চুম্বক কুলে বাদুপুরাণি
ra. Telung Klentungan cihna sang mawiwhaha pradana krama désa
ওভান্তাৰ্গাৰ

adat Karang.

১৭। পুরুষ কলে কলে কলে কলে

ka. Bulus Panjang cihna wénten bhaya.

১৮। তেন্দু চুম্বক কুলে বাদুপুরাণি

da. Ngempang masangsihan cihna wénten pamargin yadnya ring pura.

ગુરૂ બિપણી

Pawos 82

၁၃၁ ကျော်ပေးအားလုံးပေးချောင်းမှုပေးအားလုံးနှင့် ပေးချောင်းမှုပေးအားလုံး

- (1) Kulkul patut katepak manut pabuat olih sané katitah olih Kliang
କୁଳ୍କୁଳ ପାତେପାତେଳି
manut paletan.

၁၇၁ ခြေထနမာရီဘဏ္ဍာန်ယူသောက်ပို့ဆုကျင်သို့ပေါ်လောက်ပါသပေါ်

- (2) Krama sané katibén bhaya, sagelisné nunas pitulungan, sepisanan
କ୍ରମ ଶାନ୍ତି ପାଦକ୍ରୂହାନ୍ତିଯିଷ୍ଟିମାନାହାତୀ
 nepak Kulkul utawikawantu olih sang sané nangehang.

၁၃၁ ပေါ်ပန္တနာဂုံပန္တနာဂုံပြုပတ္တမာရာမာရာပုဂ္ဂန္တပုဂ္ဂန္တ

- (3) Sang nepak Kulkul piwal nepak Kulkul, patut kadanda manut Pararem.

ပုဂ္ဂနိုင်။

Palet 4

ບົດສິລະນາງຢ່າໂປ່ມຕົກ

Indik Paruman mwang Pasangkepan

ပရဟသန။

Pawos 83

၁၃၁ မျှောက်ဆရာတွေအားဖြန့်ပိုး

- (1) Dudonan Paruman Désa Adat Karang, luwiré:

၁၆၁ ပုဂ္ဂန်လျှော်ပို့ပုံပြောပို့မာရန်လိုအပ်သောကြေ။

ha. Paruman Prajuru miwah utawi Manggalaning Désa Adat.

၁၄၁ ပဆိုပန္တာအေဆာက်။

na. Pasangkepan Banjar Adat.

១៩១ បស់ពីរក្រុងក្រោមបិទបានបិទយសន្ត្រាច្បាស់ទេ

ca. Pasangkepan Prajuru miwah utawi Pamucuk Banjar Adat.

၁၂၁ ပန်းပဆုံးအကျဉ်းချုပ်မှု ဆောင်ရွက်ရန်

ra. Pasangkepan Paiketan, Sekaa-secaa, utawi Utsaha Désa

ଉଦ୍‌ଧାରଣା

Adat.

୧୩୧ ବ୍ୟାକୁଲ୍ଲାବ୍ୟାତାହିନୀକାରାଷେଣାହିନୀପୁଣିକାବ୍ୟାପ୍ୟାକୁପାନ୍ତା

- (2) Paruman banjar utawi Désa Adat inggih punika Paruman sané^{କାମିଳ୍ଲାହିନୀପ୍ରଯାପାଲ୍ଲାଉଦ୍‌ଧାରଣାହିନୀପୁଣିକାବ୍ୟାପ୍ୟାକୁପାନ୍ତା}
kamiletin oili Krama banjar adat utawi krama désa adat.

୧୩୨ ବ୍ୟାକୁଲ୍ଲାବ୍ୟାତାହିନୀକାରାଷେଣାହିନୀପୁଣିକାବ୍ୟାପ୍ୟାକୁପାନ୍ତା

- (3) Paruman désa mawosang Tata Kasukretan Agama, Parahyangan,
ବ୍ୟାକୁଲ୍ଲାବ୍ୟାତାହିନୀପୁଣିକାବ୍ୟାପ୍ୟାକୁପାନ୍ତା
Pawongan, miwah utawi Palemahan rauh sadagingnyané.

୧୩୩ ବ୍ୟାକୁଲ୍ଲାବ୍ୟାତାହିନୀପ୍ରଯାପାଲ୍ଲାବ୍ୟାପ୍ୟାକୁପାନ୍ତା

- (4) Paruman Désa Adat kamargiang manut pabuat lan kawéntenan:

୧୩୪ ବ୍ୟାକୁଲ୍ଲାବ୍ୟାତାହିନୀପ୍ରଯାପାଲ୍ଲାବ୍ୟାପ୍ୟାକୁପାନ୍ତା

- (5) Pasangkepan Banjar Adat kamargiang satunggil:
୧୩୫ ବ୍ୟାକୁଲ୍ଲାବ୍ୟାତାହିନୀପ୍ରଯାପାଲ୍ଲାବ୍ୟାପ୍ୟାକୁପାନ୍ତା
ha. Saniscara Kliwon (Tumpek): Banjar Adat Tugu lan Banjar
ଉଦ୍‌ଧାରଣା

Adat Karang.

୧୩୬ ବ୍ୟାକୁଲ୍ଲାବ୍ୟାତାହିନୀପ୍ରଯାପାଲ୍ଲାବ୍ୟାପ୍ୟାକୁପାନ୍ତା

- na. Waraspati Umanis Dunggulan (Umanis Galungan): Banjar
ଉଦ୍‌ଧାରଣାପ୍ରଯାପାଲ୍ଲାବ୍ୟାତାହିନୀପ୍ରଯାପ୍ୟାକୁପାନ୍ତା

Adat Pering lan Banjar Adat Baledan.

୧୩୭ ବ୍ୟାକୁଲ୍ଲାବ୍ୟାତାହିନୀପ୍ରଯାପ୍ୟାକୁପାନ୍ତା

- ca. Buda Wagé: Banjar Adat Kelodan.

୧୩୮ ବ୍ୟାକୁଲ୍ଲାବ୍ୟାତାହିନୀପ୍ରଯାପାଲ୍ଲାବ୍ୟାପ୍ୟାକୁପାନ୍ତା

- (6) Pasangkepan kamargiang sawetara jam 12 utawi manut kawéntenan.

୧୩୯ ବ୍ୟାକୁଲ୍ଲାବ୍ୟାତାହିନୀପ୍ରଯାପାଲ୍ଲାବ୍ୟାପ୍ୟାକୁପାନ୍ତା

- (7) Pasangkepan Paiketan, Sekaa-sekaa, utawi Utsaha Désa Adat wenang
ବ୍ୟାକୁଲ୍ଲାବ୍ୟାତାହିନୀପ୍ରଯାପାଲ୍ଲାବ୍ୟାପ୍ୟାକୁପାନ୍ତା
kamargiang antuk Paiketan, Sekaa, utawi Utsaha Désa

ଓଡ଼ିଗପିର୍ବତ୍ତାବେଳାଙ୍କାରୀ

Adat manut geguwat utawi pasumanggeman soang-soang.

ବ୍ୟାଖ୍ୟାନାମାଲା

Pawos 84

୧୩। ପରିକ୍ରମାବେଳାଙ୍କାରୀ

(1) Parikrama sané kaingga lang jeroning Paruman Désa Adat Karang inggih
ପୁଣିକାରୀଦିକାପୁଣ୍ୟବଳି

punika ngardi kaputusan:

୧୪। ଗୁରୁବାବେଳାଙ୍କାରୀ

ha. Ngukuhang Awig-Awig Désa Adat.

୧୫। ଗୁରୁବାବେଳାଙ୍କାରୀ

na. Ngukuhang Bandésa mwang Prajuru Désa Adat.

୧୬। ଗୁରୁବାବେଳାଙ୍କାରୀ

ca. Ngukuhang paridabdab mahottama pamargin pakraman.

୧୭। ପରିଦାଦାମାର୍ଥବେଳାଙ୍କାରୀ

(2) Paridabdab mahottama sakadi inucap angka (1) aksara ca madasar Tri
ଶିରାଳାମାର୍ଥବେଳାଙ୍କାରୀ

hita Karana, minakadi:

୧୮। ନାଦବେଳାଙ୍କାରୀ

ha. Nabdabin Désa Adat.

୧୯। ମିକମମାଂ/ପ୍ରମାଣିବେଳାଙ୍କାରୀ

na. Mikamkamang/ngrencanaang pawanganan Désa Adat.

୨୦। ନାମାର୍ଥବେଳାଙ୍କାରୀ

ca. ngamargiang paiketan-pasubayan pantaraning Désa Adat.

୨୧। ନାଦବେଳାଙ୍କାରୀ

ra. Nabdabin padruwén Désa Adat.

୨୨। ଯୁଗମିବେଳାଙ୍କାରୀ

ka. Mutusang paindikan pikamkam/pangrencana *investasi* ring

ପତିଳାଗ୍ନି ଦେଶାଦାତି ॥

wewidangan Désa Adat.

୧୩୧ ନାଦେଗଂ ମିବୁନାଦୁ ହିଲି କିମ୍ବା ଗବୁ ଗବୁ ॥

da. Ngadegang miwah nabdabin LPD.

୧୩୨ ନାଦବିନ ବା ଉତ୍ସାହ ପଦ୍ରୁଵେନ ଦେଶା ଦାତି (ଗ୍ରୂପ) ॥

ta. Nabdabin Baga Utsaha Padruwén Désa Adat (BUPDA).

୧୩୩ ଗୁବୁ ଗୁବୁ ହିଲା ଗ୍ରୂପ ଦେଶା ଦାତି ॥

sa. Nguwah-nguwuhin Padruwén Désa Adat.

୧୩୪ ନାବୁନ୍ଦୁ ପାଶୁ ପାଶୁ ବାନ୍ଦୁ ବାନ୍ଦୁ ଦେଶା ଦାତି । ଜ୍ଞାନ ମ୍ରଦଳ

wa. Ngwangun sarana prasarana, adat istiadat, dharma agama, dresta, seni

ବ୍ୟକ୍ତି ॥

budaya.

୧୩୫ ନିନ୍ଦା ପିଲାପିଲା ବାନ୍ଦୁ ବାନ୍ଦୁ ଦେଶା ଦାତି ॥ ଯିବୁ

la. Nincapang kaweruhan sajeroning Pasraman. miwah

୧୩୬ ନାହିଁ ପ୍ରେରଣା ପିଲାପିଲା ବାନ୍ଦୁ ବାନ୍ଦୁ ଦେଶା ଦାତି ॥ ନିର୍ମିଳ

ବାନ୍ଦୁ ବାନ୍ଦୁ ଦେଶା ଦାତି । ନିର୍ମିଳ ବାନ୍ଦୁ ବାନ୍ଦୁ ଦେଶା ଦାତି ।

ନାହିଁ ପ୍ରେରଣା ପିଲାପିଲା ବାନ୍ଦୁ ବାନ୍ଦୁ ଦେଶା ଦାତି ॥ ନିର୍ମିଳ

ବାନ୍ଦୁ ବାନ୍ଦୁ ଦେଶା ଦାତି । ନିର୍ମିଳ ବାନ୍ଦୁ ବାନ୍ଦୁ ଦେଶା ଦାତି ।

ବାନ୍ଦୁ ଦେଶା ଦାତି ॥

pabuatan.

୧୩୭ ପ୍ରାଦେ ପ୍ରାଜୁରୁ ଦେଶା ଦାତି । କେତେ କାଳାବଳୀ ବାନ୍ଦୁ ବାନ୍ଦୁ ଦେଶା ଦାତି ॥

(3) Pradé Prajuru Désa Adat nénten nglaksanaang Paruman Désa Adat manut

ତେବେ ତେବେ ତେବେ ତେବେ ତେବେ ତେବେ ତେବେ ତେବେ ତେବେ ତେବେ

tegak mwang uger-uger, Paruman Désa Adat kéngin kalaksanayang olah

ବାନ୍ଦୁ ବାନ୍ଦୁ ଦେଶା ଦାତି । ବାନ୍ଦୁ ବାନ୍ଦୁ ଦେଶା ଦାତି ।

ବାନ୍ଦୁ ବାନ୍ଦୁ ଦେଶା ଦାତି । ବାନ୍ଦୁ ବାନ୍ଦୁ ଦେଶା ଦାତି ।

ବାନ୍ଦୁ ବାନ୍ଦୁ ଦେଶା ଦାତି । ବାନ୍ଦୁ ବାନ୍ଦୁ ଦେଶା ଦାତି ।

ବାନ୍ଦୁ ବାନ୍ଦୁ ଦେଶା ଦାତି । ବାନ୍ଦୁ ବାନ୍ଦୁ ଦେଶା ଦାତି ।

ବାନ୍ଦୁ ବାନ୍ଦୁ ଦେଶା ଦାତି ॥

wewidangan Désa Adat Karang.

বগুহা বি১ পৰ্যৱেক্ষণ

Pawos 85

বগুহা হিংসা পৰ্যৱেক্ষণ পৰ্যৱেক্ষণ দেশা আদত কারং

Sajeroning Paruman mwang Pasangkepan, Bandésa, Prajuru Désa Adat, utawi
কিংবিতা কালো উচাই গুপ্ত কালো উচাই গুপ্ত

Kliang Banjar Adat saha Prajuru Banjar Adat patut nambyakang:

১৩। পৰ্যৱেক্ষণ কালো গুপ্ত গুপ্ত বাধা পৰ্যৱেক্ষণ

(1) Papeson munjuk lungsur ayah-ayahan.

১৪। পৰ্যৱেক্ষণ কালো গুপ্ত গুপ্ত বাধা পৰ্যৱেক্ষণ

(2) Pamargin panelas arta brana druwén Désa Adat.

১৫। পৰ্যৱেক্ষণ কালো গুপ্ত গুপ্ত বাধা পৰ্যৱেক্ষণ

(3) Pamargin utsaha-utsaha Désa Adat sané mabuat.

১৬। বাধা কালো গুপ্ত গুপ্ত বাধা

(4) Sahanan wicara mwang pamutusnyané.

১৭। কালো গুপ্ত গুপ্ত বাধা পৰ্যৱেক্ষণ

(5) Daging Paruman utawi Pasangkepan miwah pasuaran-pasuaran sané

মালুম

mabuat.

১৮। কালো গুপ্ত গুপ্ত বাধা পৰ্যৱেক্ষণ

(6) Pidabdar Prajuru nganinin utsaha kérting Désané kapungkur miwah sané

গুপ্ত বাধা

sioasan.

১৯। বাধা কালো গুপ্ত গুপ্ত বাধা

(7) sahanan dadauhan Guru Wiséza.

বগুহা বি১ পৰ্যৱেক্ষণ

Pawos 86

বগুহা হিংসা পৰ্যৱেক্ষণ কালো গুপ্ত গুপ্ত

Paruman utawi Pasangkepan prasida mamargi pradé:

୧୩। କିମାଯପୁରୁଷମିଳାଯବାହାର୍ତ୍ତା/ବାବୁଗାର୍ଦ୍ଦିତ୍ତ୍ସୂଯବ୍ୟାଜୁଗାନ୍ତିର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟ

(1) Risampuné sang ngayahang langkung atenga/aparo jeeg krama utusan.

୧୪। କାରିହିନିକିମ୍ବୁପୁରୁଷମାନ୍ତିର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟ

(2) Karihinin suaran kulkul.

୧୫। ପଚିଲ୍ଲାଖୁମାରୁକାର୍ଯ୍ୟମାନ୍ତିର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟ

(3) Pamilet mabusana adat,minakadi madestar, makwaca makrah, makampuh,
ପାତ୍ରୀଯବସର୍ତ୍ତାମାନ୍ତିର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟ

mawastra malelancingan.

୧୬। ପଚିଲ୍ଲାଖୁମାରୁକାର୍ଯ୍ୟମାନ୍ତିର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟ

(4) Pamilet nénten makta gegawan.

୧୭। କାରିହିନିକିମ୍ବୁପ୍ରିତ୍ତିବୀକାରୁକାର୍ଯ୍ୟମାନ୍ତିର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟ

(5) Karihinin ngastiti Ida Bagawan Panyarikan macihna antuk ngaturang
ମାନ୍ତର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟମାନ୍ତିର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟ

bantén cané ring baduur méjané.

୧୮। ପରାମାରାପଞ୍ଚବୁରୁଷାଯୀର୍କିବାପାପଞ୍ଚବୁରୁଷାଯୀର୍କିବା

(6) Pabacakan pangrawuh kamargiang nepék pacang ngawit paruman utawi
ପବିତ୍ରବଳୀର୍କିବା
pasangkepan.

୧୯। ବାନୀପାତ୍ରିପ୍ରବୃତ୍ତିବ୍ୟାଜୁଗାନ୍ତିର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟ

(7) Saking pangawit rauh pamuput sang ngayah malinggih sutrepti, sadurung
କାର୍ଯ୍ୟମାନ୍ତର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟମାନ୍ତିର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟ

katitah kangkat matangi, sang ngayah tegteg malinggih.

୨୦। ବାନାମାର୍ଯ୍ୟମାନ୍ତର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟମାନ୍ତିର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟ

(8) Sahanan pamutus madasar antuk dasar tan piwal utawi
ମାନ୍ତର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟମାନ୍ତିର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟ

nglémpasin pamargi katah tur mawesana kabecikan. saha

୨୧। ପ୍ରବୃତ୍ତିବ୍ୟାଜୁଗାନ୍ତିର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟମାନ୍ତର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟ

(9) Mutusang babawos tan prasida antuk puluk mlarapan gilik-saguluk,
କାର୍ଯ୍ୟମାନ୍ତର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟମାନ୍ତିର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟ

kaputusang antuk paswaran pinih akéh.

ବାହାବିଧା ॥

Pawos 87

୧୩୧ ବ୍ୟାଖ୍ୟାନାଳ୍ପଦିବାହାବିଧାଯାଙ୍କି

(1) Pamutus Paruman utawi Pasangkepan kabawos rajeg risampun

କାଣ୍ଡାଯାଙ୍କିଲୁଗୁଣ୍ଠିଯୁକ୍ତିବ୍ୟାଖ୍ୟାନାଳ୍ପଦିଯାଙ୍କିଲୁଗୁଣ୍ଠିବ୍ୟାଖ୍ୟାନାଳ୍ପଦିକି ॥

kacumponin puluk briuk-sapanggul utawi madasar paswaran sané akéhan.

୧୪୧ ବ୍ୟାଖ୍ୟାନାଳ୍ପଦିବାହାବିଧାଯାଙ୍କି

(2) Suka tan suka, krama patut nginutin kaputusan paruman utawi

ବାହାବିଧା ॥

pasangkepan

ବାହାବିଧା ॥

Pawos 88

୧୩୧ ବାହାବିଧାଯାଙ୍କିଲୁଗୁଣ୍ଠିବାହାବିଧାଯାଙ୍କିଲୁଗୁଣ୍ଠିବ୍ୟାଖ୍ୟାନାଳ୍ପଦି

(1) Sajeroning Paruman utawi Pasangkepan, pamilet tan kalugra masuara

ଗୁରୁତ୍ୱବାହାବିଧା ॥

ghora, ngawé byota.

୧୪୧ ମାତ୍ରାକ୍ଷରାଳ୍ପଦିବାହାବିଧାଯାଙ୍କିଲୁଗୁଣ୍ଠିବାହାବିଧାଯାଙ୍କିଲୁଗୁଣ୍ଠିବ୍ୟାଖ୍ୟାନାଳ୍ପଦି

(2) Sang mamurug manut angka (1), keni pamidanda býea pacamil, sakadi

ବାହାବିଧାଯାଙ୍କିଲୁଗୁଣ୍ଠିବାହାବିଧାଯାଙ୍କିଲୁଗୁଣ୍ଠିବ୍ୟାଖ୍ୟାନାଳ୍ପଦି ॥

dandaning anguman-uman ring paséban kasulurang manut Pararem.

ပାତେ ୧୧

Palet 5

ହିନ୍ଦୁ କାପଖ୍ରା ବାହୁରା

Indik Padruwén Désa

ବାହା ବିପଚ୍ଛେ

Pawos 89

ବାହା ବାହୁରା ଦେବତାଙ୍କାରୀ ଲିଙ୍ଗାଳିଃ

Padruwén Désa Adat Karang, makadi:

୧୩। ପୁରା କାହ୍ୟାରାହୁରା

(1) Pura Kahyangan Désa

୧୪। ଗଂସ ବାହୁରା

(2) Gong sajangkepannya.

୧୫। ବାହୁରା ବାହୁରା ପୁରା ବାହୁରା ବାହୁରା

(3) Balé Banjar rauhing Pura Uluning Banjar lan telajakannya.

୧୬। ଶାକୁରା ବାହୁରା (ଗବ ଓ ଗଛ) ଯାମୁଣ୍ଡା ବାହୁରା

(4) Tanah Pakarangan Désa (PKD), manut Dresta sané sampun mamargi
କାବୁଳା ଏବା ପାଇଁ ପ୍ରାଯାଗବାହୁରା ହେବାରୀ କାହୁରା

kasukserahang majeng Krama Désa Adat Karang tur satinut daging

ଓঁ পি কা পি গু তু দে বে হার্জ গু ॥

Awig-Awig Désa Adat Karang.

୧୭। ଶାକୁରା ବାହୁରା କୁପାଗା ଯାବା କାହୁରା

(5) Tanah telajakan Sémér sané magenah ring Sebela.

୧୮। ଶାକୁରା ବାହୁରା କୁପାଗା କୁପାଗା ବାହୁରା

(6) Tanah Sétra (kawawa olih soang-soang banjar adat,

ବାହୁରା ବାହୁରା କୁପାଗା କୁପାଗା ବାହୁରା

sakemawon tegteg ngadegang Pura Dalem lan Prajapati ring

ବାହୁରା ବାହୁରା କୁପାଗା କୁପାଗା ବାହୁରା

wawidangan Banjar Adat Karang lan Kelodan pinaka uluning Setra).

୧୯। ଶାକୁରା ବାହୁରା / ଶାକୁରା ବାହୁରା

(7) Labda Pacingkreman Désa/Lembaga Perkreditan Désa utawi LPD.

୧୯। ଜାତୀୟ ବାଦପ୍ରକାଶନ କମିଶନ୍ (ବ୍ୟବ) ॥

(8) Baga Utsaha Padruwén Désa Adat (BUPDA).

୨୦। ବିନାକ୍ଷିପ୍ତ ମୁଖ୍ୟ କାଳେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ॥

(9) Piranti Uparengga Pura Kahyangan Tiga.

୨୧। କୁଳୁଳ ॥

(10) Kulkul.

୨୨। ବିନାକ୍ଷିପ୍ତ ମୁଖ୍ୟ କାଳେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲିହିଲି ଦେଶରେ

(11) Piranti siosan sané munggah jeroning ilikita Désa

ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲିହିଲି ଦେଶରେ ॥

Adat Karang salanturnyané.

ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯେବେ ॥

Pawos 90

ଗବନ୍ଦିଗବନ୍ଦି ବାଦପ୍ରକାଶନ୍ କମିଶନ୍ ॥ ନୀରାଙ୍କା

Olih-olihan Désa Adat, luwiré:

୧୩। ପତ୍ରକ୍ରମ ॥

(1) Paturunan krama.

୧୪। କୁଳୁଳ ବାଦପ୍ରକାଶନ୍ ଲିହିଲି ଦେଶରେ ॥ ବ୍ୟବସ୍ଥା ॥

(2) Cacukuh pah-pahan saking labda LPD mwang BUPDA.

୧୫। ବମନିକ୍ରମ ॥

(3) Sesarin canang.

୧୬। କାଳପୁଣ୍ୟ ବାଦପ୍ରକାଶନ୍ କମିଶନ୍ ॥

(4) Dana punia saha aturan-aturan siosan sané kapatutang.

୧୭। ପାଇବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲିହିଲି ଦେଶରେ ॥

(5) Paica utawi wantuan saking Guru Wisésa.

୧୮। ପାଇବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲିହିଲି ଦେଶରେ ॥

(6) Pamahayu utawi dudukan Krama Tamiu mwang Tamiu.

୧୯। ଗବନ୍ଦିଗବନ୍ଦି ବାଦପ୍ରକାଶନ୍ କମିଶନ୍ ॥

(7) Olih-olihan siosan sané kapatutang manut kawéntenan miwah

ପବୁତ୍ତା pabuatu.

ବାହାଷ୍ଟ୍ରୀ ଯତ୍ନୀ Pawos 91

୧୩୧ ସାନାନିଂ ପଦ୍ରୁଵେନ ଦେଶ ଅଧିକାରୀ ଦେଶ ଅଧିକାରୀ
(1) Sahananing padruwén Désa Adat mangda mawali ka Désa Adat.

୧୪୧ ମାତ୍ରା ଯତ୍ନୀ ପଦ୍ରୁଵେନ ଦେଶ ଅଧିକାରୀ ମାତ୍ରା ପୁପୁତ୍ରା କାପୁତ୍ରା
(2) Sang ngaryanin tanah padruwén Désa Adat lantur puputnyané kaputusang
ବାହାଷ୍ଟ୍ରୀ ପଦ୍ରୁଵେନ
sajeroning Paruman.

୧୫୧ ପ୍ରୟାପତ୍ର ତ୍ରୈ ଆଲି କ୍ରମି ପ୍ରୟାପତ୍ର କାଗଜି ପଦ୍ରୁଵେନ ଦେଶ ଅଧିକାରୀ
(3) Krama patut niténin tur mraktiaksayang padruwén Désa Adat.

୧୬୧ ମାତ୍ରା ପଦ୍ରୁଵେନ ଦେଶ ଅଧିକାରୀ ପାଦ ପଦ୍ରୁଵେନ କାଳି କାଳି
(4) Sang mandung padruwén Désa Adat pradé mabukti patut kakeninin
ପଦିଙ୍ଗା ଯତ୍ନୀ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡପ ବାହାଷ୍ଟ୍ରୀ କାଳି କାଳି
pamidanda manut Pararem saha ngwaliang sané kapandung inucap.

୧୭୧ ଦେଶ ଅଧିକାରୀ ପଦ୍ରୁଵେନ କାଳି ଯତ୍ନୀ ପଦିଙ୍ଗା ମାତ୍ରା (ବ୍ୟାଙ୍ଗନ୍ଧା)

(5) Désa Adat patut ngwéntenang madéwa saksi (sumpah cor)
ପାନ୍ଧା ବାହାଷ୍ଟ୍ରୀ କାଳି ପାଦ ପଦ୍ରୁଵେନ ଦେଶ
manut kawéntenan, pradé sang mandung padruwén Désa
ଦେଶ ଅଧିକାରୀ କାଳି ପଦିଙ୍ଗା ତାଙ୍କ କାଳି
Adat nénten prasida kabuktiang nyakala.

ପାତ୍ରଟୀରୁ ॥

Palet 6

ଦୀନ୍ତିକାପଦିବାଳି ॥

Indik Pawiwahan

ବାହାବିଧରୁ ॥

Pawos 92

୧୩୧ ପଦିବାଳିକ୍ରିପ୍ତିକାପଦିଲ୍ଲାଙ୍କାଳିକାମବନ୍ଧୁକଣ୍ଠିଷ୍ଟି

(1) Pawiwahan inggih punika paiketan anak lanang kalawan anak istri
ଯାମବନ୍ଧୁକ୍ରିପ୍ତିକାମବନ୍ଧୁକଣ୍ଠିଷ୍ଟିଗ୍ରହିତ୍ୟାଯାମବନ୍ଧୁକଣ୍ଠିଷ୍ଟି
mlarapan piadung tresna tur sampun tegep nampénin tri upasaksi, makadi
ଯାମବନ୍ଧୁକଣ୍ଠିଷ୍ଟିଗ୍ରହିତ୍ୟାଯାମବନ୍ଧୁକଣ୍ଠିଷ୍ଟିଗ୍ରହିତ୍ୟାଯାମବନ୍ଧୁକଣ୍ଠିଷ୍ଟି
Manusa Saksi, Bhuta Saksi, Widi Saksi, miwah kailikitaang manut ilikita
ଗ୍ରହିତ୍ୟାଯାମବନ୍ଧୁକଣ୍ଠିଷ୍ଟି

Guru Wisesa.

୧୩୨ ପିବପିଲିବା(ଶାଗାମବନ୍ଧୁକଣ୍ଠିଷ୍ଟି) । ବାତାଳିରୁବପିଲିବା

(2) Sang pacang mawiwaha (*Calon Pengantin*), asasih pacang mawiwaha
ପାତ୍ରଟୀରୁକ୍ରିପ୍ତିକାମବନ୍ଧୁକଣ୍ଠିଷ୍ଟିକାମବନ୍ଧୁକଣ୍ଠିଷ୍ଟି
patut mapisadok majeng Klian Banjar Adat lan Dinas mangda molihang
ପିଲିବାବାଳାଳି ॥

saseleh kesehatan.

୧୩୩ ପିଲାମାଂବିବାକ୍ରିପ୍ତିକାମବନ୍ଧୁକଣ୍ଠିଷ୍ଟିକାମବନ୍ଧୁକଣ୍ଠିଷ୍ଟି

(3) Pidabdar pawiwahan ring Désa Adat Karang ngamanggehang kapurusan,
ଦୀନ୍ତିକ୍ରିପ୍ତିକାମବନ୍ଧୁକଣ୍ଠିଷ୍ଟିକାମବନ୍ଧୁକଣ୍ଠିଷ୍ଟି
inggih punika sang rumaga purusa ngalap rabi tur kapaumahang ring sang
କାମବନ୍ଧୁକଣ୍ଠିଷ୍ଟି

kapurusa.

୧୩୪ ରୂପବିବାଳି

(4) Rupa pawiwahan:

୧୩୫ ପଦିବାଳିକ୍ରିପ୍ତିକାପଦିବାଳିକାମବନ୍ଧୁକଣ୍ଠିଷ୍ଟିକାମବନ୍ଧୁକଣ୍ଠିଷ୍ଟି

ha. Pawiwahan lumrah, inggih punika pawiwahan sang lanang rumaga

ପୁରୁଷ ॥

purusa.

୧୯। ପତିବାହୀକୁଳ / ହୋଟ୍ଯୁଗିଳୀହିତ୍ତିବୁଲିକାବତିବାହୁବିହିତ୍ତି

na. Pawiwahan nyentana/nyeburin, inggih punika pawiwahan sang istri

ରୂପତାପୁରୁଷ ॥

rumaga purusa.

୧୧। ବନ୍ଦିଶତ୍ରୁବାଙ୍ମିବିବାହି ॥

(5) Paridabdab pawiwahan:

୧୮। ପବଦିଲାହିତ୍ତିବୁଲିକାବିଶ୍ଵବ୍ରତପୁରୁଷଯଜ୍ୟଳା

ha. Papadikan, inggih punika sang kulawarga purusa madharmaswaka
ଯାଦିବିଶ୍ଵବ୍ରତପ୍ରକାଶାବାହୁବାପ୍ରାଚିଃ

majeng sang kulawarga pradana, antuk pamargi:

୧୯। ପମ୍ଭିକାହିବିପଳିଯବିବାହାବୁର୍ଗଭାବମୁହିତୁର୍ଗ

1) Pasedekan: sang pacang mawiwaha kapurusa kasarengin guru

ରୂପକାନ୍ତୁଳୟବିଗବଯାଦିବିପଳିଯବିବା

rupakannyané matemu wirasa majeng sang pacang mawiwaha

କାପ୍ରକାଶାବମୁହିତୁର୍ଗଭାବକାନ୍ତୁଳୟ ॥

kapradana kasarengin guru rupakannyané.

୨୦। ବନ୍ଧୁଶ୍ଵରକିମ୍ବିପଳିଯବିବାହାବୁର୍ଗଭାବମୁହିତ୍ତି

2) Pamlakuan: sang pacang mawiwaha kapurusa sané kasarengin

ରୂପକାନ୍ତୁଳୟବିଗବଯାପମ୍ଭିଯାହାକାନ୍ତୁର୍ଗଭାବଯାତ୍ତ୍ୟ

guru rupakannyané rauhing pasametonan guru rupaka matemu

ବିଗବଯାଦିବିପଳିଯବିବାହାବୁପ୍ରକାଶାବମୁହିତୁର୍ଗ

wirasa majeng sang pacang mawiwaha kapradana kasarengin guru

ରୂପକାନ୍ତୁଲୟବିଗବଯାପମ୍ଭିଯାହାକାନ୍ତୁର୍ଗଭାବକାନ୍ତୁଳୟ ॥

rupaka rauhing pasametonan guru rupakannyané.

୨୧। ବାନ୍ଧୁଶ୍ଵରକିମ୍ବିପଳିଯବିବାହାବୁର୍ଗଭାବକିମ୍ବି

3) Pangambilan: sang pacang mawiwaha kapurusa ngambil sang

ବିପଳିଯବିବାହାବୁପ୍ରକାଶାବିଶ୍ଵବ୍ରତାହାନ୍ତୁର୍ଗଭାବନ୍ତୁମ୍ଭିଯାହାକି

sang pacang mawiwaha kapradana sané katodya olih pasametonan

ବ୍ୟାପିକ୍ଷାଯାତ୍ମକାବ୍ୟବଶାସିକାତ୍ମକିବ୍ୟବଶାସି ॥

utawi Krama tur kaupasaksi antuk tri upasaksi.

୧୩। ସିପ୍ରଦାନବିଭାଗାବ୍ୟବଶାସିକାବ୍ୟବଶାସି ॥

- 4) Sang pradana sawetara sandyakala kacihna antuk swaran Kulkul
ବାଲ୍ମୀକିରାଣୁକାଳକାନ୍ତିରୁକୁପ୍ରକାଶନ୍ତି ॥
 Banjar Adat sané kadulurin antuk pajati tegep masesari séket tali
ପ୍ରାଚିବାହିକାଳୀନ୍ତିରୁକୁପ୍ରକାଶନ୍ତି ॥
 pradé sané ngambil tunggal désa adat, satak tali pradé sané
କାଳୀନ୍ତିରୁକୁପ୍ରକାଶନ୍ତି ॥
 ngambil sakéng dura désa adat

୧୪। କର୍ମକାରୀବିଭାଗାବ୍ୟବଶାସିକାବ୍ୟବଶାସି ॥

- 5) Upakara upacara majejauman kamargiang malarapan piadung.

୧୫। ପରାମରିତାବାହିକାବ୍ୟବଶାସିକାବ୍ୟବଶାସି ॥

- 6) Panyangu saéédan manut kawéntenan.

୧୬। କର୍ମକାରୀବିଭାଗାବ୍ୟବଶାସିକାବ୍ୟବଶାସି ॥

na. Ngrorod, inggih punika sang purusa antuk nyogot ngambil sang
ପ୍ରଦାନବିଭାଗାବ୍ୟବଶାସିକାବ୍ୟବଶାସି ॥

pradana. Salanturnyané, kulawarga sang purusa ngamargiang:
୧୭। କର୍ମକାରୀବିଭାଗାବ୍ୟବଶାସିକାବ୍ୟବଶାସି ॥

- 1) Nyedek: utusan sang kapurusa mlarapan swalapatra pajanten sang
ପାଦିବାଯବଶାସିକାବ୍ୟବଶାସି ॥
 mawiwaha masadu ajeng majeng guru rupaka sang pradana sané
କାରାମିର୍ଯ୍ୟବାନ୍ଦିଯାତ୍ମକାଳିକାବ୍ୟବଶାସି ॥
 karampih olih manggala dinas pradana jeroning adung
ବାରାହାବନ୍ଦିକାବ୍ୟବଶାସି ॥
 babawosan pamargi salanturnyané.

୧୮। ଯନ୍ତ୍ରବିଭାଗାବ୍ୟବଶାସିକାବ୍ୟବଶାସି ॥

- 2) Maplaku: pasametonan sang kapurusa matemu wirasa majeng
ପାଦିବାଯବଶାସିକାବ୍ୟବଶାସି ॥
 pasametonan sang kapradana ngindikang pamargin pawiwahan.

၁၇၁ ပဟ္မမန္ဒမီးမဲ့ ယပိုပါပာအကောင်းရှိ ဟန်ပြည်တော်ကျော်

- 3) Maupasaksi: sang mawiwaha karampih olih pasametonan sang
କାପୁରୁଷାଙ୍ଗାହାତ୍ମ୍ୟମନ୍ଦିରାବ୍ୟାପ୍
kapurusa tur katodya manggala Adat mwang Dinas matemu
ଦିଗବ୍ୟାଚିବମ୍ବାର୍ଯ୍ୟାହାତ୍ମ୍ୟମନ୍ଦିରାବ୍ୟାପ୍
wirasa majeng pasametonan mwang manggala Adat tur
ଦିଗବ୍ୟାମ୍ବାର୍ଯ୍ୟାହାତ୍ମ୍ୟମନ୍ଦିରାବ୍ୟାପ୍
Dinas pasametonan kapradana.

- 4) sawetara sandyakala kacihna antuk swaran Kulkul Banjar
ଓହାର୍ଯ୍ୟପାଇବାକୁ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ
Adat sané kadulurin antuk pajati, masesari seket tali pradé
ବାହାରୀରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ
sané ngambil tunggal désa adat, satak tali pradé sané
କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ
ngambil sakéng dura désa adat.

១៩១ ឱ្យបានវាអារិបស្ថាកម្មនៃពួកគ្នាលើព្រៃលីករបស់ខ្លួន

- 5) Upakara upacara majejauman kamargiang malarapan piadung.

၁၆၁ ပကာကျမာ်ဟာရာဇ္ဈာန္တန္တနာပြုခန္ဓိ

- 6) Panyangu saéédan manut kawéntenan

୧୬୧ ପ୍ରାଣପୁରୁଷପ୍ରାଣକୀଯିତ୍ବପ୍ରକଳପିର୍ବାହୀନୀ

- (6) Krama kapurusa pradé ngambil kapradana sios agama,

ပယ်ဂိုဏ်ပိုပဟာနဲ့မျှတဲ့ပရွေ့အားလုံး၏ပြုလုပ်ခန္ဓာကြ။

pamargin pawiwanan kaanutang manut kawéntenan.

၁၇၁ ပြည်ထောင်စုနှင့်၁၆၁ပြည့်လျှောက်ပေဆင်ရှိလွှာပုဂ္ဂန္တ

- (7) Sang pradana manut angka (6) patut masuda-wadani mlarapan manah

ព្រៃទោកាបុបននាវិកបានឱ្យប្រញូរឡាងទ្វាត់ដីនឹងប្រុងប្រយោជន៍។

ngraga tur kaupasaksi olah Prajuru Adat mwang Dinas purusa.

၁၃၁ ပြုလေပုံစံဆောင်းများပါ၏ပို့ယာများတော်ဝါဒ၏ပုံစံ

- (8) Krama kapradana kaambil olih sios agama, patut tegteg ngamargiang

ପାଞ୍ଚମିକୁଣ୍ଡାତ୍ମାବିଷାଖିକବିର୍କାଳାବାଦାତ୍ମକା ॥

pamargin adat utawi Awig-Awig Désa Adat.

ବ୍ୟାହାବିଧି ॥

Pawos 93

୧୩୧ ସଂକାଳିଷନ୍ତୁଃ ପାତାପାତ୍ରିତ୍ତିଶିଲ୍ପିକାଳାତ୍ମକା ॥

- (1) Sang kaicalan kulawarga patut digelis masadok majeng Kliang Banjar
ବ୍ୟାହାବିଧିକାଳାତ୍ମକାକିମବିର୍କାଳାବାଦାତ୍ମକା ॥

Adat utawi Kliang Banjar Dinas, nunas pamitulung maseserep.

୧୩୨ କୁଣ୍ଡାବାଦାତ୍ମକାବିକୁଣ୍ଡାବାଦାତ୍ମକାବିଷାଖାତ୍ମକା ॥

- (2) Kliang Banjar Adat utawi Kliang Banjar Dinas patut nglanturang
ବିଷାଖାତ୍ମକାକିମବିର୍କାଳାବାଦାତ୍ମକା ॥

pisadok majeng luhurannya.

୧୩୩ କୁଣ୍ଡାବାଦାତ୍ମକାବିକୁଣ୍ଡାବାଦାତ୍ମକାବିଷାଖାତ୍ମକା ॥

- (3) Kliang Banjar Adat ngénterang pemargin maseserep, tur mangda
ବିଷାଖାତ୍ମକାବିଷାଖାତ୍ମକାକିମବିର୍କାଳାବାଦାତ୍ମକା ॥

nganutin tata kramaning Désa Adat.

୧୩୪ ପବିଷ୍ଟାବିଷାଖାତ୍ମକାବିଷାଖାତ୍ମକାବିଷାଖାତ୍ମକା ॥

- (4) Paseserep patut sampun polih wak-wakan Prajuru manut paletan.

ବ୍ୟାହାବିଧି ॥

Pawos 94

୧୩୫ କ୍ରମିଯବିବାକାଳାତ୍ମକାବିଷାଖାତ୍ମକାବିଷାଖାତ୍ମକା ॥

- (1) Krama mawihawa kangkat ngamaduang pradé malarapan pamargi rahayu
ବାତ୍ରାକ୍ରମିଯବିବାକାଳାତ୍ମକା ॥

antuk geguwat:

୧୩୬ ବ୍ୟାହାବିଧିକାଳାବାଦାତ୍ମକାବିଷାଖାତ୍ମକାବିଷାଖାତ୍ମକା ॥

ha. Sumeken nyulantaraang swalapatra pajanten pacumpuan istri sané
କିମିଲାକା ॥

riinan.

୧୩। ମୁଣ୍ଡିଲ୍ଲକିଳାଟାପିଲ୍ଲବଦ୍ରବନ୍ଧୁକଂଶୁପ୍ରକୃଷ୍ଣବତ୍ତ

na. Sumeken nylantaraang swalapatra pajanten pacumpuan kulawarga

ମୁଣ୍ଡିଲ୍ଲବନ୍ଧୁବତ୍ତପ୍ରଦାନାର୍ ||

purusa mwang kulawarga pradana.

୧୪। ପ୍ରାଦେବାଯପ୍ରକ୍ରିତିକର୍ତ୍ତବ୍ୟାଗକାଳିହିନ୍ଦୁଷ୍ଟାଵାଗାମୀଯୀଷ୍ଟାଗା

ca. Pradé sampun tegep geguwat sakadi inucap aksara ha mwang aksara

୧୫। ମୁଣ୍ଡିଲ୍ଲବନ୍ଧୁବତ୍ତପ୍ରକ୍ରିତିକର୍ତ୍ତବ୍ୟାଗକାଳିହିନ୍ଦୁଷ୍ଟାଵାଗାମୀଯୀଷ୍ଟାଗାମୀର୍ ||

na, sang mawiwaha ngamaduang patut ngamolihang pangupasaksi

ମୁଣ୍ଡିଲ୍ଲବନ୍ଧୁବତ୍ତପ୍ରକ୍ରିତିକର୍ତ୍ତବ୍ୟାଗକାଳିହିନ୍ଦୁଷ୍ଟାଵାଗାମୀର୍ ||

pawiwahan sapatuta saking Prajuru manut paletan.

୧୫। ମୁଣ୍ଡିଲ୍ଲବନ୍ଧୁକାଳିହିନ୍ଦୁଷ୍ଟାଵାଗାମୀଯୀଷ୍ଟାଗାମୀର୍ ||

(2) Krama sané ngamaduang sangkaning tan nganutin sakadi inucap angka

୧୬। ପ୍ରାଦେବାଯପ୍ରକ୍ରିତିକର୍ତ୍ତବ୍ୟାଗକାଳିହିନ୍ଦୁଷ୍ଟାଵାଗାମୀଯୀଷ୍ଟାଗାମୀର୍ ||

(1) patut ngutsahayang atur supéksa majeng Guru Wisésa mangda polih

ମୁଣ୍ଡିଲ୍ଲବନ୍ଧୁକର୍ତ୍ତବ୍ୟାଗକାଳିହିନ୍ଦୁଷ୍ଟାଵାଗାମୀଯୀଷ୍ଟାଗାମୀର୍ ||

pamargi nganutin geguwat majanten sasulur pratisentananipun

ମୁଣ୍ଡିଲ୍ଲବନ୍ଧୁକାଳିହିନ୍ଦୁଷ୍ଟାଵାଗାମୀଯୀଷ୍ଟାଗାମୀର୍ ||

kawekasan.

୧୬। ପ୍ରାଦେବାଯପ୍ରକ୍ରିତିକର୍ତ୍ତବ୍ୟାଗକାଳିହିନ୍ଦୁଷ୍ଟାଵାଗାମୀଯୀଷ୍ଟାଗାମୀର୍ ||

(3) Pradé nénten nginutin pamargi pawiwahan sapatutnē sakadi inucap angka

୧୭। ମୁଣ୍ଡିଲ୍ଲବନ୍ଧୁକର୍ତ୍ତବ୍ୟାଗକାଳିହିନ୍ଦୁଷ୍ଟାଵାଗାମୀଯୀଷ୍ଟାଗାମୀର୍ ||

(1), sang mawiwaha ngamaduang nénten kaangkenin Désa Adat Karang

ମୁଣ୍ଡିଲ୍ଲବନ୍ଧୁକାଳିହିନ୍ଦୁଷ୍ଟାଵାଗାମୀଯୀଷ୍ଟାଗାମୀର୍ ||

tur tan kapatutang magenah utawi jenek ring sakuwub wewidangan Désa

ମୁଣ୍ଡିଲ୍ଲବନ୍ଧୁକାଳିହିନ୍ଦୁଷ୍ଟାଵାଗାମୀଯୀଷ୍ଟାଗାମୀର୍ ||

Adat Karang.

ବାହାପିଯାଶୀ

Pawos 95

୧୩। କ୍ରୂଯାଣବାରାଟିବ୍ୟାତାପିଲିଯାଇଟ୍ରିବାନ୍ଧାରାତ୍ରିଲିଫିଙ୍ଗୀ

(1) Krama daa mobot, utawi sang majangkepan mobot keni cenidra,
ବ୍ୟାତାପିଲିଯାଇଟ୍ରିବାନ୍ଧାରାତ୍ରିଲିଫିଙ୍ଗୀ
utawi sang balu eluh mobot sadurung wénten ngangkenin, patut digelis
କାଳାଦ୍ଵାରାନ୍ତିରୁଲିଯାଇଟ୍ରିବାନ୍ଧାରାତ୍ରିଲିଫିଙ୍ଗୀ
kadabdabin olah Kliang Banjar Adat sané karampih Pacalang nglantur
କାମାଳାଲିଯାଇଟ୍ରିବାନ୍ଧାରାତ୍ରିଲିଫିଙ୍ଗୀ
kasadokang majeng Bandesa Adat, tur digelis karerehang pamuceh
ପାର୍ତ୍ତିରୀ

pamargi.

୧୪। କ୍ରିଯାଟ୍ରିବାନ୍ଧାରାତ୍ରିଲିଫିଙ୍ଗୀରୀକାମାଯିବିବ୍ସବନ୍ଧାରି

(2) Klian Banjar Adat manut angka 1 karampih Pacalang nglantur mapisadok
ଯାଇବାନ୍ଧାରାତ୍ରିଲିଫିଙ୍ଗୀରୀକାମାଯିବିବ୍ସବନ୍ଧାରି
majeng bandesa tur sinarengang ngrerehang pamunceh.

ବ୍ୟାତାପିଲିଶୀ

Palet 7

ନୀତିକାବିହାରୀ

Indik Nyapihan

ବାହାପିଯାଶୀ

Pawos 96

୧୩। ପିପଲାଗାର୍ଜୁରୁଷିବାଯିଗୁଣ୍ଡବିନିଲିଟାପିଲାବାନ୍ଧାବିହାରୀ

(1) Sang palas marabian tur sampun kailikitaang kabawos nyapihan.

୧୪। ବାବିହାରାକାନ୍ଦିବିକୁଣ୍ଡବାନ୍ଧାରୁଷିବାଯିଗୁଣ୍ଡବିନିଲିଟାପିଲାବାନ୍ଧାବିହାରୀ

(2) Nyapihan sakadi inucap manut angka (1) kabawos sah risampuné

ଯାହୁବିନିଲିଟାପିଲାବାନ୍ଧାବିହାରୀ

madruwé ilikita panyapihan.

୧୨୧ ସିଦ୍ଧାନ୍ତିକାରୀମାନପାଯୁଷକାଳ୍ପନିକୁପଟ୍ଟାନ୍ତାମାନିଯୁଗପାତ୍ର

(3) Sang alaki rabi sané sampun kadabdabin sapatutnén oih kulawarga mwang
ପ୍ରଜ୍ଞାନାମ୍ଭାକୁପାଲାମାନାମୁଖ୍ୟକ୍ଷତିକ୍ଷଣ୍ଟପ୍ରଦିଷ୍ଟାନ୍ତିକୁପିଲ୍ଲାମାନିଯୁଗି

Prajuru manut paletan sakémawon nénten taler prasida masikian,
ମାନାମ୍ଭାକ୍ଷତିକ୍ଷଣ୍ଟପ୍ରଦିଷ୍ଟାନ୍ତିକୁପିଲ୍ଲାମାନିଯୁଗି

dados nyapihan.

୧୩୧ ମାନାମ୍ଭାକ୍ଷତିକ୍ଷଣ୍ଟପ୍ରଦିଷ୍ଟାନ୍ତିକୁପିଲ୍ଲାମାନିଯୁଗି

(4) Nyapihan kamargiang ring paumahan sang pradana sané kasanggra

ମାନାମ୍ଭାକ୍ଷତିକ୍ଷଣ୍ଟପ୍ରଦିଷ୍ଟାନ୍ତିକୁପିଲ୍ଲାମାନିଯୁଗି

kulawarga pradana tegep manggala Adat mwang manggala Dinas sang
ମାନାମ୍ଭାକ୍ଷତିକ୍ଷଣ୍ଟପ୍ରଦିଷ୍ଟାନ୍ତିକୁପିଲ୍ଲାମାନିଯୁଗି

pradana.

୧୪୧ ସିଦ୍ଧାନ୍ତିକାଳୀମାନପାଯୁଷକାଳ୍ପନିକୁପିଲ୍ଲାମାନିଯୁଗି

(5) Sang nyapihan makarya swalapatra pajanten panyapihan kawewehin saha
ମାନାମ୍ଭାକ୍ଷତିକ୍ଷଣ୍ଟପ୍ରଦିଷ୍ଟାନ୍ତିକୁପିଲ୍ଲାମାନିଯୁଗି

uninga manggala Adat mwang manggala Dinas sang purusa pradana.

୧୫୧ ମାନାମ୍ଭାକ୍ଷତିକ୍ଷଣ୍ଟପ୍ରଦିଷ୍ଟାନ୍ତିକୁପିଲ୍ଲାମାନିଯୁଗି

(6) Krama sané nguub/ngrobang sang nyapihan patut ngrauhang

ମାନାମ୍ଭାକ୍ଷତିକ୍ଷଣ୍ଟପ୍ରଦିଷ୍ଟାନ୍ତିକୁପିଲ୍ଲାମାନିଯୁଗି

swalapatra/ilikita pajanten panyapihan majeng Kliang Banjar Adat,
ମାନାମ୍ଭାକ୍ଷତିକ୍ଷଣ୍ଟପ୍ରଦିଷ୍ଟାନ୍ତିକୁପିଲ୍ଲାମାନିଯୁଗି

salanturipun Kliang Banjar Adat wenang nyobyahang sajeroning

ମାନାମ୍ଭାକ୍ଷତିକ୍ଷଣ୍ଟପ୍ରଦିଷ୍ଟାନ୍ତିକୁପିଲ୍ଲାମାନିଯୁଗି

Pasangkepan Banjar Adat.

ମାନାମ୍ଭାକ୍ଷତିକ୍ଷଣ୍ଟପ୍ରଦିଷ୍ଟାନ୍ତିକୁପିଲ୍ଲାମାନିଯୁଗି

Pawos 97

୧୬୧ ସିଦ୍ଧାନ୍ତିକାଳୀମାନପାଯୁଷକାଳ୍ପନିକୁପିଲ୍ଲାମାନିଯୁଗି

(1) Sang sampun nyapihan adung mawali makurenan utawi masomahan,

ବାହୁଦ୍ଧିକାରୀ ପାତାଳ ମହାଦେବାଚାରୀ

patut naur danda manut pararem tur pamarginé nginutin makadi
ବାହୁଦ୍ଧିକାରୀ

pawiahan anyar.

୧୯। ସମ୍ବାଦ ପ୍ରକାଶ କାର୍ଯ୍ୟ ପାତାଳ

(2) Sang sampun nyapihan katangehan matemu smara sadurung
କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ପାତାଳ

nginutin pamargi sakadi inucap angka (1) kadanda manut Pararem.

ବାହୁଦ୍ଧିକାରୀ

Pawos 98

୨୦। ବାହୁଦ୍ଧିକାରୀ ପାତାଳ କାର୍ଯ୍ୟ ପାତାଳ

(1) Balu eluh pageh sané katinggal muaninnyané utawi balu sané pecak
କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ପାତାଳ

nyeburin, patut ngamargiang swadharma, makadi:

୨୧। ବାହୁଦ୍ଧିକାରୀ ପାତାଳ

ha. Ngamanggehang kapatibratan.

୨୨। ବାହୁଦ୍ଧିକାରୀ ପାତାଳ

na. Ngamarginin ayahan Krama manut pamargi.

୨୩। ବାହୁଦ୍ଧିକାରୀ ପାତାଳ

ca. Ngraksa, nguasayang, mwang ngupapira warisan saha sentanannyané.

୨୪। ବାହୁଦ୍ଧିକାରୀ ପାତାଳ

ra. Tan dados ngadol warisan sadurung polih wak-wakan kulawargan
ଏଥାଳି

sang lanang.

୨୫। ବାହୁଦ୍ଧିକାରୀ ପାତାଳ

(2) Balu eluh sané katinggal muaninnyané utawi balu sané pecak nyeburin,
ଏଥାଳି

kawenangang mawiwaha sangkaning rahayu.

୧୨୧ ବାନ୍ଦୁମାତ୍ରାକାଳପର୍ଯ୍ୟନ୍ତୀଯାହୀଙ୍କାଃ

(3) Balu sané tan pageh swadharma, luwiré:

୧୩୧ ଯାତ୍ରୀକୁଣ୍ଡଲିକ୍ଷ୍ୟାଯିବ୍ୟବର୍ଗବାନ୍ୟ ॥

ha. Matingkah drati krama miwah salah solah.

୧୪୧ ଯାତ୍ରୀକୁଣ୍ଡଲିକ୍ଷ୍ୟାଯାକାଳି ॥

na. Matilar tan pasadok.

୧୫୧ ଗନ୍ଧୀଯାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତୀଯାକ୍ଷରିତିବ୍ୟବର୍ଗିତି ॥

ca. Nglémpasin swadharmaning balu pageh utawi salah prawretti.

୧୬୧ ବାନ୍ଦୁମାତ୍ରାକାଳପର୍ଯ୍ୟନ୍ତୀଯାବ୍ୟବର୍ଗିତିବ୍ୟବର୍ଗିତି ॥

(4) Balu tan pageh wenang katundung saha tan polih pahpahan waris.

୧୭୧ ବାନ୍ଦୁମାତ୍ରାକାଳପର୍ଯ୍ୟନ୍ତୀଯାବ୍ୟବର୍ଗିତିବ୍ୟବର୍ଗିତି ॥

(5) Balu tan pasentana, pradé kawaliang olih warganya kapurusa utawi

ବାନ୍ଦୁମାତ୍ରାକାଳପର୍ଯ୍ୟନ୍ତୀଯାବ୍ୟବର୍ଗିତିବ୍ୟବର୍ଗିତି ॥

sangkaning pinunas ngraga, patut polih pah-pahan pagunakayan.

ପାତ୍ରାତ୍ମିକା ॥

Palet 8

ଶିଳ୍ପିକ୍ଷ୍ୱରକ

Indik Santana

ବାନ୍ଦୁମାତ୍ରାକାଳପର୍ଯ୍ୟନ୍ତୀଯାବ୍ୟବର୍ଗିତି ॥

Pawos 99

୧୮୧ ମନ୍ତ୍ରକାଳିହିତୀବ୍ୟବର୍ଗିତିବ୍ୟବର୍ଗିତି ॥

(1) Sentana inggih punika sang panglantur swadharma mwang swadikara.

୧୯୧ ମନ୍ତ୍ରକାଳିବ୍ୟବର୍ଗିତି ॥

(2) Sentana kaepah manados:

୨୦୧ ପ୍ରତିମନ୍ତ୍ରକାଳିହିତୀବ୍ୟବର୍ଗିତିବ୍ୟବର୍ଗିତି ॥

ha. Pratisentana, inggih punika katurunan buah basang sang

ଯାଗାର୍ଜୁଣି / ବାନ୍ଦୁମାତ୍ରାକାଳି ॥

marabian/sang alaki-rabi.

୧୩୧ ମୁକୁଳାର୍ଦ୍ଦିବିହିତ୍ତିରୁଲାପୁଣିମୁକୁଳମାତ୍ରାହିନ୍ଦ୍ରିଯାଯତ୍ତିରୁ

na. Sentana rajeg, inggih punika pratisentana sané istri kamanggehang
ମିଳଲାପୁଣ୍ୟଗିଳାଶ୍ୟବଦିପଦାଳୀନ୍ଦ୍ରିଯାଲାକ୍ଷଣ

pinaka purusa rikala mapawiwahan ngambil anak lanang

କାନ୍ଦାନ୍ତିରୁ

kaanggén rabi.

୧୩୨ ମୁକୁଳବ୍ୟାପିକିବିହିତ୍ତିରୁଲାପୁଣ୍ୟଚିତ୍ରି

ca. Sentana paperasan, inggih punika panglantur swadharma mwang

ବ୍ୟାଧିଲାଗାବନ୍ଧୁକଣ୍ଠପଣ୍ଠିହିତ୍ତିରୁଲାପୁଣ୍ୟଚିତ୍ରି

swadikara pakurenan sangkaning ngidih manut paridabdab.

୧୩୩ ମୁକୁଳବ୍ୟାପିକିବିହିତ୍ତିରୁଲାପୁଣ୍ୟଚିତ୍ରି

(3) Sentana paperasan sakadi inucap ring angka (2) aksara ca,

ତୃତୀୟାଂତ୍ରିକାରୁକୁଳାର୍ଦ୍ଦିବିହିତ୍ତିରୁଲାପୁଣ୍ୟଚିତ୍ରି

patut kamargiang sakantun durung nahenin marabian tur nénten munggah
ତିବିଶ୍ଵିନିହିନ୍ଦ୍ରିଯାନ୍ତିକାନ୍ଦାନ୍ତିରୁ

mipil ring silih sinunggil Désa Adat.

ବାହାବିଧାନୀ

Pawos 100

୧୩୪ ବାହାବିଧାନୀରୁଲାପୁଣ୍ୟଚିତ୍ରି

(1) Sané patut kaperas pinaka sentana, luwiré:

୧୩୫ ମିଳଲାପୁଣ୍ୟଚିତ୍ରି

ha. Sang kaperas magama Hindu.

୧୩୬ ପାତିପିତ୍ରାଜିବିହିତ୍ତିରୁଲାପୁଣ୍ୟଚିତ୍ରି

na. Mawiwit saking waris pancer kapurusa.

୧୩୭ ପାତିପିତ୍ରାଜିବିହିତ୍ତିରୁଲାପୁଣ୍ୟଚିତ୍ରି

ca. Mawiwit saking kulawarga tunggal sanggah utawi mrajan, paibon,

ପାତିପିତ୍ରାଜିବିହିତ୍ତିରୁ

utawi dadya.

১৩। ৰাখলি তাৰক কুলুক পৰি তাৰক কুলুক নিৰ্বাচন আবৃগু

ra. Yéning tan wénten utawi tan polih paadung saking pancer kapurusa
 বলালি ভিকুপী বলালি একা প্রেরণ কুলুক নিৰ্বাচন
 sakadi inucap ring aksara na mwang aksara ca, kéngin mawiwit
 বলিকুপী পতা বলালি একা প্রেরণ
 saking kulawarga sapasira ugi.

১৪। পৰ্বত কুলুক পৰ্বত কুলুক পৰ্বত কুলুক পৰ্বত কুলুক

(2) Paperasan sinanggeh puput, macihna:

১৫। তিগি তাৰক কুলুক পৰ্বত কুলুক পৰ্বত কুলুক পৰ্বত কুলুক

ha. Tigang sasih pacang ngamargiang paperasan, sang pacang meras patut
 পৰ্বত কুলুক পৰ্বত কুলুক পৰ্বত কুলুক
 ngrauhang pisadok majeng Kliang Banjar Adat.

১৬। পিমুখা সুন্দৰী কুলুক পৰ্বত কুলুক পৰ্বত কুলুক পৰ্বত কুলুক

na. Pisadok sang meras kasobyahang sajeroning sangkepan olih Kliang
 পৰ্বত কুলুক পৰ্বত কুলুক
 Banjar Adat.

১৭। বালমি তিগি তাৰক কুলুক পৰ্বত কুলুক পৰ্বত কুলুক পৰ্বত কুলুক

ca. Salami tigang sasih wus kasobyahang sakadi inucap aksara na, nénten
 পৰ্বত কুলুক পৰ্বত কুলুক পৰ্বত কুলুক
 wénten sané ngawicaraang, éédan pamerasan kangkat kalanturang.

১৮। পূজা পূজা পূজা পূজা পূজা পূজা পূজা পূজা পূজা পূজা

ra. Pradé wénten ngawicaraang, patut tegteg karerehang pamargi olih
 পূজা
 sang meras mwang Kliang Banjar Adat ngantos ngamolihang pamargi
 পূজা পূজা পূজা পূজা
 manut pabuat.

১৯। বালমি কুলুক পৰ্বত কুলুক পৰ্বত কুলুক পৰ্বত কুলুক

ka. Salamin durung ngamolihang pamargi patut, wicara wenang katepasin
 পূজা পূজা পূজা পূজা পূজা পূজা পূজা পূজা পূজা
 olih sang rumawos saking undagan Désa Adat rauhing MDA

ପାତ୍ରାଂଶୁରାଜୀ

manut paletan.

୧୩୧ ନିଷାଯନ୍ତ୍ରଣପ୍ରକାଶନାମାଳାର୍ଥୀବର୍ତ୍ତନୀୟ

da. Risampun wénten pamutus wicara sané manggeh, patut kamargiang

ପାତ୍ରିଦିତିଙ୍କଳପର୍ବାହାର୍ଜୀ

pawidhi-widhnaan paperasan.

୧୩୨ ପାତ୍ରିଦିତିଙ୍କଳପର୍ବାହାର୍ଜୀଲାକିହିନ୍ଦ୍ରିୟପ୍ରିଷନ୍ଦାର୍ଜୀବର୍ତ୍ତନୀୟ

ta. Pawidhi-widhanaan paperasan sakadi inucap ring aksara da patut

କାର୍ଯ୍ୟବଳେବୀର୍ଜିବାନ୍ତିର୍ଯ୍ୟବଳେବୀର୍ଜିବା

kaupasaksi olih manggala Adat mwang manggala Dinas, saha

କାର୍ଯ୍ୟବଳେବୀର୍ଜିବାନ୍ତିର୍ଯ୍ୟବଳେବୀର୍ଜିବା

katambyakan ring Pasangkepan Banjar Adat. mwang

୧୩୩ ପାତ୍ରାଂଶୁରାଜୀନିଶିରାମାଳାର୍ଥୀବର୍ତ୍ତନୀହାର୍ଜୀବିନ୍ଦୁପିତାର୍ଜିଲୀ

sa. Madruwé ilikita sané kamedalang olih sang ngawiwenang.

ପାତ୍ରାଂଶୁ

Palet 9

ନିଷାଯନ୍ତ୍ରଣାମାଳା

Indik Warisan

ବାହାର୍ଜୀବର୍ତ୍ତନୀ

Pawos 101

୧୩୪ ବନ୍ଦିନ୍ଦୀବୁଲିକାରାତ୍ରୀପ୍ରକାଶନାମାଳାର୍ଥୀବର୍ତ୍ତନୀ

(1) Warisan inggih punika tetamian arta brana saha ayah-ayahan ngupadi

ବୁଲିକାମାଳାର୍ଥୀବର୍ତ୍ତନୀହୁନ୍ତୁପ୍ରିତ୍ଯାକାର୍ତ୍ତ୍ଵା

sukreta sakala saking kaluhurannya, marep ring turunannya.

୧୩୫ ବାହାର୍ଜୀବର୍ତ୍ତନୀନିଶିରାମାଳାର୍ଥୀବର୍ତ୍ତନୀ

(2) Sané kaucap warisan,luwiré:

୧୩୬ କ୍ରୂପର୍ତ୍ତନୀକାରାତ୍ରୀବର୍ତ୍ତନୀପର୍ବାର୍ଜୀ

ha. Druwé tengah, karang paumahan, pamrajan.

୧୩। ପଗୁନାଯଣୀ ଡାଙ୍କାଳୀ ଦିପଙ୍କା ଯେବୁଟିପୁଣି ॥

na. Pagunakayan, tatadan, jiwadana, mwang utang piutang.

୧୪। ପ୍ରେମାଦିକ୍ଷାରୀ ହାବୁଗିବି ହିନ୍ଦ୍ରିପୁଣିକା ॥

(3) Wawu kéngin kabawos waris, inggih punika:

୧୫। ଗପଣ୍ଟିକୁପିଲିଅଗ୍ରାହିତିବିଶ୍ଵାରୀ ପିଲାପିଲାପିଲାପି ॥

ha. Wénten sang mapiturunang warisan utawi sang ngawarisang.

୧୬। ଗପଣ୍ଟିକୁପିଲିଅଗ୍ରାହିତିବିଶ୍ଵାରୀ ପିଲାପିଲାପିଲାପି ॥

na. Wénten katurunannya pinaka sang ngawarisin utawi ahli waris.

ମିବ୍ୟ

miwah

୧୭। ଗପଣ୍ଟିକୁପିଲିଅଗ୍ରାହିତିବିଶ୍ଵାରୀ ପିଲାପିଲାପିଲାପି ॥

ca. Wénten arta brana, tetegenan, miwah/utawi ayah-ayahan pinaka

ପିଲାପିଲାପିଲାପି ॥

warisan sané kawarisang.

୧୮। ବାନାରୀ ହାବୀ କାଳାଟ୍ୟା ପିଲାପିଲାପିଲାପିଲାପି ॥

(4) Sané kabawos pinaka katurunannya utawi *ahli waris* pinaka sang
ପାପିଲାପାଦିବିଶ୍ଵାରୀ ହାବୀ କାଳାଟ୍ୟା ହିନ୍ଦ୍ରିପୁଣିକା ॥

ngawarisin sakadi inucap angka (3) aksara na, inggih punika:

୧୯। ପ୍ରତିଷ୍ଠାନାମିଲାପି ॥

ha. Pretisentana lanang.

୨୦। ପ୍ରତିଷ୍ଠାନାମିଲାପି (ଦାତାଟ୍ୟା) ପିଲାପିଲାପି ॥

na. Sentana rajeg (daa tua). miwah/utawi

୨୧। ପ୍ରତିଷ୍ଠାନାମିଲାପି ହାବୀ କାଳାଟ୍ୟା ॥

ca. Sentana peperasan lanang utawi wadon.

୨୨। ପ୍ରାଦେ ତାନ୍ତ୍ରିକ୍ଷର୍ଵାକାଦିବିଶ୍ଵାରୀ ହାବୀ କାଳାଟ୍ୟା ହିନ୍ଦ୍ରିପୁଣି ॥

(5) Pradé tan wénten sakadi inucap manut angka (4), kang sinanggeh *ahli
ପିଲାପିଲାପିଲାପିଲାପି* ॥

waris pinaka sang ngawarisin, inggih punika:

୨୩। କାଳାଟ୍ୟା ହାବୀ କାଳାଟ୍ୟା ହାବୀ କାଳାଟ୍ୟା ହାବୀ କାଳାଟ୍ୟା ॥

ha. Katurunan purusa pernah ngunggahang, sakadi rerama dya, rerama

କିମିଲାଣିଭୁଗାଯନିମିତ୍ତକୁଳାଣି ॥

dimisan, rerama dimindon.

୧୩୧ କାର୍ଯ୍ୟକଲପନ୍ତିଷ୍ଠାନାବୀପିଯାକାଦିକାର୍ଯ୍ୟକାଣାଣିଲିଲାଣି ॥

na. Katurunan purusa pernah ka samping, makadi kaponakan, misan,

ମିତ୍ତକୁଳାଣିଭୁଗାଯନି

mindon. utawi

୧୩୨ ପ୍ରାଚେଷପାଞ୍ଜାଣାର୍ଥିକାର୍ଯ୍ୟକାନିହିନ୍ତିକିର୍ତ୍ତିବକାଵାକ୍ଷାଯାତ୍ମିକାର୍ଯ୍ୟ

ca. Pradé camput, tan wénten ngélingin, upakaranya kamargiang olih

କ୍ରମାଦାତାବୁଣ୍ଡାଣିଭୁଗାଯନିଷପାଞ୍ଜାନିହିନ୍ତା

Krama Désa Adat Karang, tur padruwén sang camput kaambil Banjar

ବୁଣ୍ଡାଣି ॥

Adat.

ବୁଣ୍ଡାଣିହିନ୍ତା ॥

Pawos 102

୧୩୩ ବୁଣ୍ଡାଣିଭୁଗାଯନିଷପାଞ୍ଜାନିହିନ୍ତାକିମିଲାଣିଭୁଗାଯନିଷପାଞ୍ଜାନିହିନ୍ତା

(1) Swadharmaning *ahli waris* pinaka sang ngawarisin patut nerima saha

ଗୃହୀତାବ୍ୟକ୍ତିବାଯାପକାର୍ଯ୍ୟକାନିହିନ୍ତାକିମିଲାଣିଭୁଗାଯନିଷପାଞ୍ଜାନିହିନ୍ତା

ngutsahayang tetamian ayah-ayahan saking kaluhurannyané, makadi

ହାତାକୁଳାଣି/ପ୍ରାଚେଷପାଞ୍ଜାଣିଭୁଗାଯନିଷପାଞ୍ଜାନିହିନ୍ତା

ngempon sanggah/mrajan, pura dadya, pura kahyangan, saha

ବୁଣ୍ଡାଣିହିନ୍ତା

pakarangannya.

୧୩୪ ତାଙ୍କାଲିମିତ୍ତିବକାର୍ଯ୍ୟକାନିହିନ୍ତାକିମିଲାଣିଭୁଗାଯନିଷପାଞ୍ଜାନିହିନ୍ତା

(2) Ngabénang sang ngawarisang saha nglanturang upakara pitra yadnya

ବୁଣ୍ଡାଣିହିନ୍ତା ॥

sepatutnya.

୧୩୫ କାର୍ଯ୍ୟକଲପନ୍ତିଷ୍ଠାନାବୀପିଯାକାଦିକାର୍ଯ୍ୟକାଣାଣିଲିଲାଣି ॥

(3) Naurin utang-utang sang ngawarisang, pamekas utang ring Désa

ଉତ୍ତରାଧିକ୍ଷିପ୍ତବ୍ୟାଚ୍ୟାନ୍ତିରେ ଉତ୍ତରାଧିକ୍ଷିପ୍ତବ୍ୟାଚ୍ୟାନ୍ତିରେ

Adat wyadin ring Pura, LPD, BUPDA, miwah utang-utang sané tiosan.

ବ୍ୟାଚ୍ୟାନ୍ତିରେ

Pawos 103

୧୩୧ ପର୍ବତବ୍ୟାନ୍ତିରେ ପର୍ବତବ୍ୟାନ୍ତିରେ ପର୍ବତବ୍ୟାନ୍ତିରେ

(1) Pangepahan warisan kangkat kamargiang sakadi inucap ring sor puniki:

୧୩୧ ପର୍ବତବ୍ୟାନ୍ତିରେ ପର୍ବତବ୍ୟାନ୍ତିରେ ପର୍ବତବ୍ୟାନ୍ତିରେ

ha. Risampun nglaksanayang pitra yadnya miwah utang-piutang sang
ପର୍ବତବ୍ୟାନ୍ତିରେ

ngawarisang sampun buntas katawur.

୧୩୧ ପର୍ବତବ୍ୟାନ୍ତିରେ ପର୍ବତବ୍ୟାନ୍ତିରେ ପର୍ବତବ୍ୟାନ୍ତିରେ

na. Warisan sangkaning arta brana pagunakayan, kaepah pada.

୧୩୧ ପର୍ବତବ୍ୟାନ୍ତିରେ ପର୍ବତବ୍ୟାନ୍ତିରେ ପର୍ବତବ୍ୟାନ୍ତିରେ

ca. Karang ayahan Désa Adat utawi pakarangan Désa Adat (PKD)

(ବ୍ୟାଚ୍ୟାନ୍ତିରେ ପର୍ବତବ୍ୟାନ୍ତିରେ ପର୍ବତବ୍ୟାନ୍ତିରେ)

kaemong olih ahli waris/sang ngawarisin sané

ପର୍ବତବ୍ୟାନ୍ତିରେ ପର୍ବତବ୍ୟାନ୍ତିରେ ପର୍ବତବ୍ୟାନ୍ତିରେ

sinanggeh pinih marep.

୧୩୧ ପର୍ବତବ୍ୟାନ୍ତିରେ ପର୍ବତବ୍ୟାନ୍ତିରେ ପର୍ବତବ୍ୟାନ୍ତିରେ

(2) Sinalih tunggil ahli waris/sang ngawarisin nénten polih

ପର୍ବତବ୍ୟାନ୍ତିରେ ପର୍ବତବ୍ୟାନ୍ତିରେ

pahpahan wewarisan, pradé ipun:

୧୩୧ ପର୍ବତବ୍ୟାନ୍ତିରେ ପର୍ବତବ୍ୟାନ୍ତିରେ ପର୍ବତବ୍ୟାନ୍ତିରେ

ha. Alpaka guru rupaka utawi guru swadiyaya, martos pateh makadi nilar

ପର୍ବତବ୍ୟାନ୍ତିରେ ପର୍ବତବ୍ୟାନ୍ତିରେ

sesana mwang nilar swadharma.

୧୩୧ ପର୍ବତବ୍ୟାନ୍ତିରେ ପର୍ବତବ୍ୟାନ୍ତିରେ ପର୍ବତବ୍ୟାନ୍ତିରେ

na. Nilar swadharma magama Hindu sané anut ring dresta.

၁၃၈ ပုဂ္ဂနိုင်လာရေးဘဏ်ချုပ်မှုပါတီပါယံ။

ca. Marupa sentana rajeg sakéwanten sampun késah mawiwaha malih.

ପିତ୍ର / ଶ୍ରୀହାତ୍ମି

miwah/utawi

၁၁။ ပုဂ္ဂမ်းနှစ်ဆဲ၏သာများပေါ်လိပ်ပါပောက်ဘုရားရှင်/ဘုရား

ra. Marupa sentana lanang, sakéwanten mawiwaha nyeburin/nyentana
ເລບຜູ້ຄົງຢາກີ

kapakurenan lianan.

၁၃၁ မှန်ဆုံးပိုပါသိမ်း/မှတ်ပါသိမ်းကျော်များနှင့် အကျဉ်းချုပ်များ

(3) Sentana ahli waris/sang ngawarisin sané ninggal kadaton saparo,

କାନ୍ତାଗାମିଯବୁବହାର୍ଥିବିଷପଗୁଣକାଯାଇଲ୍ଲାହାନ୍ତିର୍ବିଷାଣୀ
kangkat polih paahpanan waris pagunakayan kémaon, nénten pisan kangkat
କାନ୍ତାଗାମିଯବୁବହାର୍ଥିବିଷପଗୁଣକାଯାଇଲ୍ଲାହାନ୍ତିର୍ବିଷାଣୀ
ngambil paahpanan Pakarangan Désa utawi padruwén Désa Adat sané
ଗ୍ରେନାମାନ୍ତି
tiosan

១៣១ រយដឹកបន្ទាត់ក្រុងតួនាទីរបស់ពួកគេ និងការងាររបស់ពួកគេ និងការងាររបស់ពួកគេ

(4) Yéning wénten sentana eluh nglaksanayang lokika sanggraha utawi nyilih
ହେବୁଗାନ୍ଧୀଯବ୍ୟାପ୍ତିକ୍ରମବ୍ୟାକାଳୀକାବ୍ୟାପ୍ତିକ୍ରମବ୍ୟାକାଳଗାତ୍ରୀ
polah, mawastu madruwé pianak, kawastanin sentana alpaka guru.

១៩១ យករៀនភ្នំបុរុរៈនាគិតីភ្នំបុរុរៈពិន័យ៖ ៣១ខែវិច្ឆិកនិងការ

(5) Yan pianakipun sakadi inucap manut angka (4) kaangkenin pinaka

ព័ត៌មានបានការពិនិត្យរាជការណ៍សាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យ

sentana antuk panglingsirnya, kéngin pianak punika

ପାଦକିମିଳିଗୁରୁକଣ୍ଠୀଯଙ୍କୁବୁଲାଗୁରୁତ୍ବାନ୍ଧୁଗୁରୁବାନ୍ଧୁ ।

ngawarisin pagunakayan reramané eluh kémawon.

၁၆၁ သାଙ୍କରାବ୍ୟାକ୍ରମିତ ପାତ୍ରକଣାଯାଇଛି

(6) Sané kangkat ngawaris pagunakayan:

ha. Balu eluh.

୧୩୧ ନାନ୍ୟକିମାଳ୍ୟପିତିଶୁଙ୍ଗଲିବିଦିବାର୍ତ୍ତାନ୍ୟଗିଲି/ଶ୍ଵରାକ୍ଷଣ ॥

na. Balu muani sané mawiwit saking pawiwahan nyeburin/nyentana.

୧୩୨ ପିଯନ୍ଦିଶ୍ଵରାମାକ୍ଷୁଣ୍ଣାର୍ତ୍ତିବିଦିବାକିମିଶ୍ରପାଯୁଷକୁଳବାହୀନ୍ଦିବି

ca. Sang mulih daa, saantukan ring pawiwanané riin sampun kaucap

ଶିଳ୍ପିନ୍ଦିଶ୍ଵରାମିଲି ॥

ninggal kedaton.

୧୩୩ ବଲାକ୍ଷ୍ମୀକଳ୍ୟାନ୍ୟଗିପୁନିଶ୍ଵରାମାକ୍ଷୁଣ୍ଣାବିଶ୍ଵିଦିବାର୍ତ୍ତାମାନାମାନି ॥

(7) Sakantuné maurip sang panglingsir kangkat ngawéhin jiwa dana tetatadan
ଶିଳ୍ପିନ୍ଦିଶ୍ଵରାମାକ୍ଷୁଣ୍ଣାବିଶ୍ଵିଦିବାର୍ତ୍ତାମାନାମାନି

utawi bekel maka cihna paweweh majeng pianakipun sané mawiwaha,

ଶିଳ୍ପିନ୍ଦିଶ୍ଵରାମାକ୍ଷୁଣ୍ଣାବିଶ୍ଵିଦିବାର୍ତ୍ତାମାନାମାନି

sakémawon jiwa dana tetatadan inucap tan kangkat kapatimbalang majeng

ଶିଳ୍ପିନ୍ଦିଶ୍ଵରାମାମାନି ॥

anak siosan.

ବାହାମି ୧୦୩ ॥

Pawos 104

ଶାକ୍ରାଂକିଶ୍ଵରପାତାକ୍ରମୀରାଜାର୍ତ୍ତିକିମିଲି/ପିତାମହିଶ୍ଵରାମି

Sejeroning kulawarga krama, wénten ahli waris/sang ngawarisin langkung

ଶାକ୍ରାଂକିମିଲିବାହୀନ୍ଦିବି ॥

sakéng adiri, patut

୧୩୪ କାଗାର୍ତ୍ତିକିମିଲିବାହୀନ୍ଦିବିଶ୍ଵରାମାକ୍ଷୁଣ୍ଣାନ୍ୟଗିଲି ॥

(1) Kawéntenang paiguman kulawarga indik padum waris.

୧୩୫ ଶାକ୍ରାଂକିମିଲିବାହୀନ୍ଦିବିଶ୍ଵରାମାକ୍ଷୁଣ୍ଣାନ୍ୟଗିଲି

(2) Tan prasida malarapan paiuguman, katunasang dharma tetimbang majeng

ଶିଳ୍ପିନ୍ଦିଶ୍ଵରାମାକ୍ଷୁଣ୍ଣାନ୍ୟଗିଲି

Kliang Banjar Adat tur kasadokang majeng Bandésa rauhing Prajuru Désa

ମାନାମାନି ॥

Adat.

১৩। পৃথিবীৰ পুরুষ কৃষি পুরুষ দার্শনিক পুরুষ

- (3) Pradé tan nganutin panepas Bandésa, kéngin nunasang pamutus majeng
পুরুষ কৃষি পুরুষ দার্শনিক / পুরুষ কৃষি পুরুষ
sang wenang rumawos manut undagan, ngawit ring Désa Adat nglantur
কৃষি পুরুষ দার্শনিক / কৃষি পুরুষ দার্শনিক
rauh ring MDA manut undagan.

পুরুষ ১০৩

Pawos 105

১৩। কার্যবাচকি/পকারণ দার্শনিক পুরুষ

- (1) Karang Ayahan/Pakarangan Désa Adat sané kaputungan Krama,
পুরুষ কৃষি পুরুষ দার্শনিক / পুরুষ কৃষি পুরুষ
patut kaparidabdabin oih désa adat indik ahli waris/sang ngawarisin.

১৩। পৃথিবীৰ পুরুষ কৃষি পুরুষ দার্শনিক

- (2) Pradé tegteg nénten wénten Krama sané kayun ngalinggihin,
কার্যবাচকি কৃষি পুরুষ দার্শনিক
karang sakadi inucap patut mawali ka Désa Adat Karang.

পুরুষ ১০৪

Palet 10

বাস্তু কোঞ্চ পুরুষ

Indik Panyanggran Banjar

পুরুষ ১০৫

Pawos 106

১৩। মহাকলিপ কৃষি পুরুষ দার্শনিক

- (1) Sahananing parikrama adat, agama, mwang seni-budaya ring wewidangan
কৃষি পুরুষ দার্শনিক / পুরুষ দার্শনিক
Désa Adat Karang tan kapatutang wénten panyanggra marupa
সন্তোষ কৃষি পুরুষ দার্শনিক
lanjaran mwang tan kadadosang nglanjor.

୧୩୧ ସମ୍ପର୍କ କାରାଗାହା ମିଳିଛା ନିଯମ ପାଲନ କାର୍ତ୍ତ୍ତୁ

- (2) Sang mamurug kecap angka (1), kabaosin olih Prajuru manut paletan tur
ଚିକିତ୍ସା କାରାଗାହା ମିଳିଛା ପାଲନ କାର୍ତ୍ତ୍ତୁ
wenang katibakin pamidanda manut Pararem.

ବାହାମି ଶଂଖ ॥

Pawos 107

୧୩୨ ଶ୍ରୀ ପାରାମାରାଜୁ କାରାଗାହା ମିଳିବା ଯୁଗୀ କାରିବି

- (1) Krama Désa Adat Karang sané nangun yadnya ala utawi ayu, kéngin
କୁଳବିତ୍ୟଗ୍ରହଣ କାରାଗାହା ମିଳିବା ଯୁଗୀ କାରିବି
nunas pitulung mangda sareng karemba olih Krama tiosan, madasar
କାରାଗାହା ମିଳିବା ଯୁଗ୍ରହଣ କାରାଗାହା କାରିବି
antuk pisadok sang mayadnya majeng Prajuru manut paletan.

୧୩୩ ଯତ୍ତା କାରାଗାହା ମିଳିବା ଯୁଗ୍ରହଣ କାରାଗାହା ମିଳିବା

- (2) Yadnya marupa karya kalayusekaran utawi pitra yadnya, patut karemba
କାରାଗାହା ମିଳିବା ଯୁଗ୍ରହଣ କାରାଗାହା ମିଳିବା
olih Krama Banjar Adat utawi Patus.

୧୩୪ ଶ୍ରୀ ପାରାମାରାଜୁ କାରାଗାହା ମିଳିବା ଯୁଗ୍ରହଣ କାରିବି

- (3) Krama Désa Adat sané nunas pitulung majeng Krama Désa Adat,
କାରାଗାହା ମିଳିବା ଯୁଗ୍ରହଣ କାରାଗାହା ମିଳିବା
kéngin ngaturang panyanggra sakasidan.

သတ္တရ၏
SARGAH VI
မျက်ဇာဒေဝပ္ပါယာ၏
SUKRETA TATA PALEMAHAN
ပုဂ္ဂနိုင်၏
Palet 1
ဆရာတေသန၏ ပိပုဂ္ဂန္တ၏
Karang, Tegal, miwah Sétra
ပုဂ္ဂန္တ၏ ၁၃၀၂။
Pawos 108

၁၇၅ မြတ်ပိုကျောင်းမာရီပြည်တော်လွှာပြည့်စုံမြို့နယ်

- (1) Sang ngawigunayang tanah Pakarangan Désa patut tedun makrama Désa
ପାକରଙ୍ଗାନ ଦେସା

Adat Karang.

၁၇၁ ပြုတာပျော်ပို့ပုံးပျော်များနှင့်ပြုတာပျော်ပို့ပုံးပျော်များ

Adat Karang.

၁၃၁ အနုပညာဘဏ္ဍာန္တ၊ ဂမာဂရာနှင့် နွဲနာယဟာ၊ ပါတီတို့၏ နေ

- (3) Tanah Pakarangan Désa sané nénten kaayahang, sang ngamong keni
ပန္တကျန္တကျကဲလာမူတော်ဘုမ္ပါ။
panukun karang manut Pararem.

၁၃၈ ဘန်ပန္နဘဏာ၏ဘန္တဘန္တပို့လုပ်သင့်

୧୧ ଲାଗାତ୍ତାଶୀପଣ୍ଡିତିଃ

(5) Karang, tegal, patut:

୧୩। ଯପକ୍ଷତ୍ରିଷ୍ଟିଷ୍ଟିଃ

ha. Wénten wates.

୧୪। ଯପମ୍ରିଣାନ୍ତୁଗୁର୍ବ୍ୟତାଦିଷ୍ଟାଯାତିଃ

na. Mapamedal ka rurung utawi ka margi.

୧୫। ଲାଗାବଦୀକୁପାଲ୍ୟୁତ୍ୟତାଦିବ୍ୟାକ୍ଷାୟାତିଃ

ca. Kawéhin sombah utawi panguras toya. miwah

୧୬। ଯାଗୁନବଦାତାକୁଳଦିଲ୍ଲିଲାଭ୍ୟନ୍ତିତାକିଃ

ra. Maguna saha tan ngawinang kaduhkitan.

୧୭। ପର୍ତ୍ତିଷ୍ଠାନ୍ତିଷ୍ଠିତିଃ

(6) Wates karang nepi margi utawi ulu, utawi tanpa panyanding,

ପଣ୍ଡାତାନ୍ତୁତ୍ୟାତିଃ

patut kadabdabin olih sang adruwé karang.

୧୮। ସବମିକାରେଯାତ୍ୟାତିଃ

(7) Sapa sira ja mabukti nglahlahin, patut katiwakin pamidanda

ପରାମାନ୍ତର୍ଯ୍ୟାତିଃ

manut Pararem, minakadi:

୧୯। ତାପନ୍ତ୍ରିତାନ୍ତର୍ଯ୍ୟାତିଃ

ha. Ngwaliang tanah sané kalahlahin.

୨୦। ତାଗବଦୀକୁପ୍ରାଣ୍ୟାଯାତିଃ

na. Ngwéhin prabéya sakadi patut.

୨୧। ଯାନ୍ତ୍ରାକାଳେଯାତିଃ

ca. Yan sané kalahlahin marupa genah sané suci, Krama inucap keni

ପର୍ମିଷାପଣ୍ଡାତାକାଳେଯାତିଃ

pamidanda pangupakara manut tata cara mwang dresta agama Hindu.

ပရဟသပါ၊ ၁၃၀၇။

Pawos 109

၁၃၁ ပြပါနာဂေါ်များကိုလုပ်သူများ၏အကျဉ်းချုပ်မှုပေါ်မှုများ

- (1) Krama Désa Adat sané sampun ngraksa Pakarangan Désa niri
ဘန္ဒပုဂ္ဂိုလ်ပရီယာများများကိုဘဏ်ပါ၍ဘဏ်ပါ၍
tan kapatutang malih nunas Pakarangan Désa utawi ngangkep Pakarangan
ဘဏာ။

Désa.

၁၇၁ ပဲကိုပါပီလေဆာကာဘာရွှေစာပေါ်အားပိုက်ပါလေခဲ့

- (2) Sang nglinggihin Pakarangan Désa patut ngawigunayang karang
ପାରାଙ୍ଗନ୍ଧିକାରୀ
manut cacukuh.

ပရ္ပသာဆို၊ ကျော်ကျော်။

Pawos 110

၁၃၁ ပပိုမာနရှိပြုပြုပျော်ဟန်၏ပြည်ပရာဇ်အဆင့်။

- (1) Wewidangan Sétra patut kapiara olih Krama Désa Adat Karang.

၁၇၁ အနုပ္တာရှိပုဂ္ဂနယ်ပြည်ပပို့ဆောင်ရွက်မှု

- (2) Tanah pangurug miwah gegumuk papendeman tan kangkat

ନବିକ୍ରମପଦିଷ୍ଟିଗାନ୍ଧୀଯାଙ୍ଗନାମତ୍ରପାଦିକୁଳପିର୍ବ

ngawigunayang satios tanah Sétra inucap.

၁၃၁ ရသတ္တရနာဒေသနာဂါနာသာများပိုက်ပို့ပေါ်ပါ၍ပေါ်ပါ၍ပေါ်ပါ၍

- (3) Sétra Désa Adat Karang kangkat kawigunayang olah satios Krama Désa

ອະຄາຫຼາກົມວາກສາລາກິພິສີ ຖື້ງຕູກາວີ່ງຈຸດຂະບຸໃຈ ພົມ ບໍ່ຫາຫຼັກໆ ອະຄາຫຼາກົມ

Adat Karang sané karihinin antuk pinunas majeng Kliang Banjar Adat tur
LAMONGAN, NOKOMI, NOGON, NOGON TENGKAL, NOGON KALI

ပဒ္ဒနာနက်ကေနလွှာ၏အမြတ်ဆုံးဘဏ်။

patut kakemilim paanajung batu manut I araremi.

ପାଲେଟ ୧

Palet 2

ବିଶ୍ଵିଷ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିକାଳୀଙ୍କ

Indik Wewangunan

ବ୍ୟାହାବିଶ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିକାଳୀଙ୍କ

Pawos 111

୧୩୧ ଶ୍ରୀ ପରମାଣୁ ବ୍ୟାହାବିଶ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିକାଳୀଙ୍କ ବସନ୍ତ ବସନ୍ତ ବସନ୍ତ ବସନ୍ତ

(1) Krama tan kapatutang makarya wewangunan nyapcap ka pakarangan
ବ୍ୟାହାବିଶ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିକାଳୀଙ୍କ ବ୍ୟାହାବିଶ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିକାଳୀଙ୍କ

utawi wewangunan anak tiosan.

୧୪୧ ଯେତେ ପରମାଣୁ ବ୍ୟାହାବିଶ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିକାଳୀଙ୍କ ବ୍ୟାହାବିଶ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିକାଳୀଙ୍କ

(2) Makarya rurung linggahipun kapatutang adepa agung, adepa belah, utawi
ବ୍ୟାହାବିଶ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିକାଳୀଙ୍କ

adepa.

୧୫୧ ରୁରୁଂ ବ୍ୟାହାବିଶ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିକାଳୀଙ୍କ ବ୍ୟାହାବିଶ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିକାଳୀଙ୍କ

(3) Rurung sané katangun kadasarin paigum sang adruwé tanah mwang sang
ବ୍ୟାହାବିଶ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିକାଳୀଙ୍କ ବ୍ୟାହାବିଶ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିକାଳୀଙ୍କ

ngawigunayang, tur patut kasobyahang sajeroning Pasangkepan.

୧୬୧ ବ୍ୟାହାବିଶ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିକାଳୀଙ୍କ ବ୍ୟାହାବିଶ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିକାଳୀଙ୍କ

(4) Tan kapatutang ngenahang barang padruwén ring margi utawi rurung
ବ୍ୟାହାବିଶ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିକାଳୀଙ୍କ ବ୍ୟାହାବିଶ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିକାଳୀଙ୍କ

Désa Adat Karang ngantos ngametuang pikobet.

୧୭୧ ଯେତେ ବ୍ୟାହାବିଶ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିକାଳୀଙ୍କ ବ୍ୟାହାବିଶ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିକାଳୀଙ୍କ

(5) Margi sawewengkon Désa Adat Karang patut polih pitulung pamiara
ବ୍ୟାହାବିଶ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିକାଳୀଙ୍କ ବ୍ୟାହାବିଶ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିକାଳୀଙ୍କ

kaasrian olih Krama Désa Adat Karang.

୧୮୧ ବ୍ୟାହାବିଶ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିକାଳୀଙ୍କ ବ୍ୟାହାବିଶ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିକାଳୀଙ୍କ

(6) Tan kawenang ngwéntenang wewangunan sajeroning kakuwub margi.

୧୯୧ ଶ୍ରୀ ପରମାଣୁ ବ୍ୟାହାବିଶ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିକାଳୀଙ୍କ ବ୍ୟାହାବିଶ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିକାଳୀଙ୍କ

(7) Krama Désa Adat Karang mapatimbalang tanah patut masadok tur

ပနိုက်ရာဂျီပါးပျောက်ပန္တာနှင့်စာဟုပါပြည့်ဘုရားများအတွက်

pastika molihang uwak-uwakan Bandesa utawi Prajuru Désa Adat.

୧୩୧ ପ୍ରାଣୀଙ୍କୁ ହାତାବ୍ଦୀରୁ ଲାଗୁ ପାଇଛି ମୁଖ୍ୟ ଜୀବନକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆବଶ୍ୟକ

- (8) Krama Tamiu utawi Tamiu mapatimbalang tanah ring wewidangan Désa
ແກ້ໄຂນິ້ມບໍ່ເງົາເງົາ ທີ່ມີຕະຫຼາມໃນປະເທດໄກເວລັກ
Adat Karang patut sahuninga Bandésa miwah Prajuru Désa Adat Karang.

- (9) Wewangunan sané tan nganutin tata ngwangun miwah tata
ନେବିତ୍ରିକାଳୀଙ୍ଗରୁଷ୍ୱାମ୍ୟକ୍ରିତିନ୍ଦ୍ରିୟରୁଷ୍ୱାମ୍ୟକ୍ରିତି
ngawigunayang genah, jantos nyayubin, bilih-bilih témbok ring telenging
ପର୍ଯ୍ୟାନୀକିମାପୁଣ୍ୟବାହୀନ୍ଦ୍ରିୟକ୍ରିତିକାଳୀଙ୍ଗ
wates, risampun kawara tur sampun kasadokang, wenang kapidanda
ପର୍ଯ୍ୟାନୀକିମାପୁଣ୍ୟବାହୀନ୍ଦ୍ରିୟକାଳୀଙ୍ଗ
manut Pararem.

၁၃၁၁ ဘန်မြန်မာရေပြည့်ကြတဲ့ လေဆိပ်ဘဏ္ဍာတော်

၁၃၂။ ပါက္ခလုပ်သိန္တပါးပါးပါ။၁၃၃။၁၃၄။၁၃၅။၁၃၆။

ပန္တမိရိယ္ဗာ

Palet 3

ପିତ୍ତିକୃପଣାକି ॥

Indik Wewalungan

ပရဟသိဒနန္တ။

Pawos 112

- (1) Sang adruwé wewalungan utawi ubuh-ubuhan ring wewidangan Désa
ଅଜ୍ଞାନଗତିରେ କୌଣସିବାରୁ ପାଇଁ ପୂର୍ବମଧ୍ୟ ଅନ୍ତରୀଳରେ
Adat Karang patut nabdabin ubuh-ubuhannyané mangda prasida
ଅବଶ୍ୟକ ॥
ngawetuang rena.

၁၇၁ ပဲပာရှာပပယ်ကန္တပါယျကျော်ပူးများအပေါ်ဖြစ်သော

- (2) Sang adruwé wewalungan utawi ubuh-ubuhan sané ngwetuang bhaya,
መንግሥት የዕለታዊ ትኩረት ማስተካከል በአገሱ ተብሎ ጥሩ ነው በአገሱ ተብሎ ጥሩ ነው
sengkala usak utawi leteh cemer batut nanggung prabéya sapatuta

၁၃၁ မဲမပနိုက်တိအဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ယာဉ်များ၊ ပါ၍

- (3) Sang sapa sira ugi tan kapatutang maboros, mabedilan,
ගුක්කුඩුපත්‍රගාහයිපහණගාකුගාගැවන්ගැ
ngracunin wewalungan saha ulam ring wewidangan Désa Adat Karang,
බැංගාක්සයුගාකාග්බුඩුකාල්ගාකුගාගැබුඩුගාගැවන්ගැ
sajabaning sampun polih wak-wakan Bandésa utawi Prajuru Désa Adat.
පුගැබිපහුගුගාක්කික්කුපයිගැඳුයුගාගැබුඩුයැ
Pradé piwal, patut kakeninin pamidanda manut Pararem.

၁၃၈ ပဲမပမိဘုဂ္ဂအန္တပြီဆားဆားလော်ကျော်ဘုရား

- (4) Sang sapa sira ugi tan kawenangang ngenahang, negulang, utawi
ស្រីបបញ្ជាក់ថាបើបានបានបាននឹង
nglumbar wewalungan utawi ubuh-ubuhan ring:

1.2. សំណង់របស់រាជរដ្ឋាភិបាលនូវការពារ

ha. Wewidangan parahyangan sajabaning kaanggén sarana upakan

ha. Wewidangan paranyangan, sajabahing kaanggen sarana upakara

ગુપ્તાગયોગી

upacara yadnya.

na. Dura pakarangan, teba, tegalan, utawi carik padruwénnyané.

୧୩୧ ପତିକାଳାଙ୍ଗପତ୍ର ॥

ca. Wewidangan Sétra.

ပန୍ଧନୀ ୧୩

Palet 4

ပိန္ဒီနာဂရာယနကို။

Indik Kakayonan

ပရဟသိဒ္ဓဘုရား။

Pawos 113

၁၃၅ နောက်အစွမ်းပျော်ရွေ့လေဆိပ်ပါတီဘဏ်လုပ်ငန်းပေးသွားမည်

- (1) Nandur tanem tuwuh madedampingan genah parahyangan wyadin
ပဟ္မယပာနီ၊ ပဟ္မိုးပါပျော်လီ၊ ပက္ခာရီ၊ ဘုရားရှင်၊ ပါမိုးနီ၊ နှိုးပါန္တာ
paumahan, paembangipun saking panyengker ka jero pinih kidik adepa
ဘက္ကူ။
agung.

၁၇၁ အနောက်များအပါးမှာ အမြတ်မြတ် အသုတေသန

- (2) Kakayonan sané kapitahen pacang ngrawuhang bhaya,

କାନ୍ତାରୀ ପାଇଁ ବାହୁଦ୍ବାରା ଗ୍ରହିତା ହେଲା

kangkat katundung, madasar antuk geguwat:

၁၇၁ ပဲခွန်းပေါ်မျက်ဗျာများ၊ ဂဟိပ္ပါဘဏာများ၊ ပဲပာဌ္ဂုပ္ပါဘဏာများ

ha. Sang nundung patut nyiagaang prabéya, sang adruwé taru

ပန္တေသနပုဂ္ဂိုလ်မြို့ပန္တေသနပုဂ္ဂိုလ်

patut muputang panundung inucap.

၁၈၁ ပြုလေအားလုံးများပို့ဆယ်ပုံ၊ ပြုလေအနီပုံ၊ ကျော်များ

na. Pradé taru inucap ngwetuang bhaya, prabéyanipun patut katanggung

ଦିଲାଖିଯିବାହୁବଳିପାଇବାରୀ

oli sang adruwé taru. utawi

୧୩୧ କାପୁତ୍ରିବାହୁବଳିପାଇବାହୁବଳି

ca. Kaputusang antuk paigum sang nundung masarengang sang adruwé

ରୀତିରୀ

taru.

୧୪୧ କାମିଦିନ୍ଦ୍ରିୟବଳିପାଇବାହୁବଳିକାମିଦିନ୍ଦ୍ରିୟବଳି

(3) Tan prasida ngembasang paigum sakadi inucap angka (2), Bandésa

ପ୍ରପ୍ରତ୍ୟାମନିକାମିଦିନ୍ଦ୍ରିୟବଳିକାମିଦିନ୍ଦ୍ରିୟବଳି

mwang Prajuru Désa Adat tedun ngrauhang panepas,

କାମିଦିନ୍ଦ୍ରିୟବଳିକାମିଦିନ୍ଦ୍ରିୟବଳି

tur panepas inucap patut katampénin.

୧୫୧ ବିବାହୁବଳିକାମିଦିନ୍ଦ୍ରିୟବଳିକାମିଦିନ୍ଦ୍ରିୟବଳି

(4) Sang adruwé taru sané ngawinang bhaya, patut mrebéyanin sategepipun.

୧୬୧ କାମିଦିନ୍ଦ୍ରିୟବଳିକାମିଦିନ୍ଦ୍ରିୟବଳିକାମିଦିନ୍ଦ୍ରିୟବଳି

(5) Tan kapatutang nebteb utawi ngebah taru ageng wyadin sané kasinanggeh

ପାନ୍ଧୁବଳିକାମିଦିନ୍ଦ୍ରିୟବଳିକାମିଦିନ୍ଦ୍ରିୟବଳିକାମିଦିନ୍ଦ୍ରିୟବଳି

mabuat kawigunannya manut kawredian palemahan, sadurung polih

ଶ୍ରୀମତୀପାନ୍ଧୁବଳିକାମିଦିନ୍ଦ୍ରିୟବଳିକାମିଦିନ୍ଦ୍ରିୟବଳି

uwak-uwakan Prajuru Désa Adat, manut paiguman Krama Désa Adat.

୧୭୧ କ୍ରମାଧାରିକାମିଦିନ୍ଦ୍ରିୟବଳିକାମିଦିନ୍ଦ୍ରିୟବଳି

(6) Krama Désa Adat patut ngamanggehang kawéntenan reresikan tanem

ଶ୍ରୀମତୀପାନ୍ଧୁବଳିକାମିଦିନ୍ଦ୍ରିୟବଳିକାମିଦିନ୍ଦ୍ରିୟବଳି

tuwuñ sané ngawinang Désané asri tur lestari, luwiré:

୧୮୧ କାମିଦିନ୍ଦ୍ରିୟବଳିକାମିଦିନ୍ଦ୍ରିୟବଳିକାମିଦିନ୍ଦ୍ରିୟବଳି

ha. Tanem tuwuñ sané katandur utawi kapiara Désa Adat utawi Banjar

କାମିଦିନ୍ଦ୍ରିୟବଳି

Adat.

୧୯୧ କାମିଦିନ୍ଦ୍ରିୟବଳିକାମିଦିନ୍ଦ୍ରିୟବଳି

na. Tetamanan Désa Adat utawi Banjar Adat.

୧୩୧ ପାତିଗୁରୁଟିକୁରୁଗୁରୁ

ca. Margi utawi rurung.

୧୩୨ ତ୍ଲାଜକାଣ୍ଠ

ra. Tlajakan.

୧୩୩ ସବମିଳାଗୁରୀବାକ୍ରୁଷ୍ଟ୍ୟୁଯାମନ୍ତ୍ରାଣ୍ତ୍ରୀ

(7) Sapa sira ugi sané ngrusak tanem tuwuh manut angka (6),

କାଳୀଲିଲିଙ୍ଗଲିଙ୍ଗାଯାମନ୍ତ୍ରାଣ୍ତ୍ରୀ

kakeninin pamidanda manut Pararem.

ପାତ୍ରୀୟ

Palet 5

କାର୍ଯ୍ୟମିଳାଗୁରୀବାନ୍ଦାରୀ

Karesikan Désa Adat

ବ୍ୟାଜାମ୍ବିହାର୍ଯ୍ୟ

Pawos 114

୧୩୪ ପ୍ରୋତ୍ସମାନୀଯାତ୍ମାର୍ଥିତ୍ତୁଗୁରୁମିଳାକ୍ରୀ

(1) Krama Désa Adat Karang mangda tegteg miara karesikan mwang
କାସରିଯତ୍ରିବିଦାନାମଗପ୍ରାତିପଦ୍ମପାଳାରୀ

kaasrian wewidangan parahyangan miwah palemahan,

ଗପ୍ରାତିପଦ୍ମପାଳାରୀବ୍ୟାଜାମ୍ବିହାର୍ଯ୍ୟାଗୁରୁମିଳାକ୍ରୀ

wénten tan wénten titah Bandésa utawi Prajuru Désa Adat.

୧୩୫ ପ୍ରୋତ୍ସମାନୀଯାତ୍ମାର୍ଥିତ୍ତୁଗୁରୁମିଳାକ୍ରୀ

(2) Krama sawewidangan Désa Adat Karang patut stata nyagra

କାର୍ଯ୍ୟମିଳାକ୍ରୀବିଦାନାମଗପ୍ରାତିପଦ୍ମପାଳାରୀ

karesikan wewidangan soang-soang rauh wewidangan Désa Adat.

୧୩୬ ବାନାକିର୍ତ୍ତିଲିମିଲୁଗୁରୁମିଳାକ୍ରୀ

(3) Sahananing mis utawi leluu sané metu saking raga niri saha wewidangan

ପ୍ରାତିପଦ୍ମପାଳାରୀବ୍ୟାଜାମ୍ବିହାର୍ଯ୍ୟାଗୁରୁମିଳାକ୍ରୀ

ngraga patut kapidabdabin sabecik-beciknë utawi kagenahang ring

ପଢନ୍ତିଲୀଯିଷୁଗାଳବାଯାପକୁଳବାଟାପି ॥

wadah emis sané sampun kasayagaang.

୧୩। ସବାଳକିର୍ତ୍ତିଲୀଯିଷୁଗାଳବାପକିର୍ତ୍ତିଲୀଯିଷୁଗାଳକି

- (4) Sahananing mis patut kapilah tur kawadahin, minakadi mis plastik କାପୁପୁଲ୍ଲିଖାଗାମ୍ଭିଲୀଯିଷୁଗାଳକାଳିଲୀଯିଷୁଗାଳକି କାପୁପୁଲ୍ଲିଖାଗାମ୍ଭିଲୀଯିଷୁଗାଳକାଳିଲୀଯିଷୁଗାଳକି kapupulang soroh emis plastik, emis edon-donan kapupulang soroh ହାତିଲୀଯିଷୁଗାଳକାଳିଲୀଯିଷୁଗାଳକାଳିଲୀଯିଷୁଗାଳକାଳିଲୀଯିଷୁଗାଳକି emis edon-donan, emis blah-blahan kapupulang soroh blah-blahan.

୧୪। କ୍ରୂଯାଳବାଜାନ୍ତିଲୀଯିଷୁଗାଳକିର୍ତ୍ତିଲୀଯିଷୁଗାଳକି

- (5) Krama Désa Adat Karang mangda matitetin utawi ngwatesin nganggén ପଣ୍ଡିଲୀଯିଷୁଗାଳକି plastik.

୧୫। ତୀର୍ତ୍ତିଲୀଯିଷୁଗାଳକିର୍ତ୍ତିଲୀଯିଷୁଗାଳକି

- (6) Tenten, pasar, warung, penggak, utawi genah mautsaha ପାତ୍ରାଯାଟାପିର୍କୁଳିଲୀଯିଷୁଗାଳକିର୍ତ୍ତିଲୀଯିଷୁଗାଳକି patut nyayagaang genah emis manut papilahan sakadi inucap angka (4), ତୀର୍ତ୍ତିଲୀଯିଷୁଗାଳକିର୍ତ୍ତିଲୀଯିଷୁଗାଳକିର୍ତ୍ତିଲୀଯିଷୁଗାଳକି tur mitetin utawi ngwatesin nganggén plastik.

୧୬। ସବାଳକିର୍ତ୍ତିଲୀଯିଷୁଗାଳକିର୍ତ୍ତିଲୀଯିଷୁଗାଳକି

- (7) Sahananing emis tan kapatutang kaentungang ka dura pakarangan utawi ତାଙ୍କୁଗ୍ରାମକିନିବାରେବାକିଲୀଯିଷୁଗାଳକିର୍ତ୍ତିଲୀଯିଷୁଗାଳକି tanah druwe niri, sajabaning sampun madruwe genah emis sané ବାଯାକୁଳକିଲୀଯିଷୁଗାଳକିର୍ତ୍ତିଲୀଯିଷୁଗାଳକି sampun kapastika oih Désa.

୧୭। ତାଙ୍କୁଗ୍ରାମକିନିବାରେବାକିଲୀଯିଷୁଗାଳକିର୍ତ୍ତିଲୀଯିଷୁଗାଳକି

- (8) Banyu, pamasuhan, yéh umbah-umbahan, yéh blengbeng, utawi ବାଯାକୁଳକାଳିଲୀଯିଷୁଗାଳକିର୍ତ୍ତିଲୀଯିଷୁଗାଳକି sakaluwirnyané tan kapatutang ngromonin.

୧୮। ହାତିଲୀଯିଷୁଗାଳକିର୍ତ୍ତିଲୀଯିଷୁଗାଳକିର୍ତ୍ତିଲୀଯିଷୁଗାଳକି

- (9) Emis sané metu sangkaning upakara upacara mangda kapuputang ring

ପଦିଳାଟ୍ଟିଲୁହାଯାତ୍ପୂର୍ବବଳାକୁବନ୍ଧବନ୍ଧା ॥

wewidangan genah ngamargiang upakara upacara.

୧୩୦୧ ପାଲ୍ୟାଗ୍ରାକାମୁଖିକାନ୍ତିକିଳିକାମଲିଙ୍ଗା ॥

(10) Sang mamurug nyagra karesikan kakeninin pamidanda.

ପାତ୍ରାଳୀ ॥

SARGAH VII

ବିଳାକାଳୀଭୂଷାଗଣଲିଙ୍ଗା ॥

WICARA, BHAYA, DUSTA, LAN PAMIDANDA

ପାତ୍ରାଳୀ ॥

Palet 1

ହିନ୍ଦୁକ୍ରିଷ୍ଣବା

Indik Wicara

ବାହାବିଜାହାରୀ ॥

Pawos 115

୧୩୧ ବାନବତ୍ରାତ୍ମପ୍ରକାଶିବିଳାକାଳାନ୍ତିଲାଙ୍ଗାରୀହିତି

(1) Sané patut mutusang pamunceh wicara ring Désa Adat Karang inggih

ବୁଲିକାବତ୍ରାତ୍ମପ୍ରକାଶିବିଳାକାଳାନ୍ତିଲାଙ୍ଗାରୀହିତିପ୍ରତ୍ୟେ ॥

punika Pasangkepan utawi Paruman kaénter Bandésa utawi prajuru.

୧୩୨ ପ୍ରକାଶପ୍ରକାଶିବିଳାକାଳାନ୍ତିଲାଙ୍ଗାରୀହିତିପିତାପିତା

(2) Pamutus pamunceh wicara mangda nganutin daging Awig-Awig,

ପତିତିଲିପିବ୍ୟବଲିଙ୍ଗକୁର୍ଯ୍ୟକାଳାନ୍ତିଲାଙ୍ଗାରୀହିତିବିଳାକାଳା

Patitis miwah Pamikukuh Désa Adat Karang, saha ilikita Guru Wisésa

ବାନବତ୍ରାତ୍ମପ୍ରକାଶିବିଳାକାଳାନ୍ତିଲାଙ୍ଗାରୀ ॥

sané mapaiketan wicara.

୧୩୩ ବାନବତ୍ରାତ୍ମପ୍ରକାଶିବିଳାକାଳାନ୍ତିଲାଙ୍ଗାରୀହିତିପ୍ରତ୍ୟେ

(3) Sahananing wicara patut karerehang pamunceh olib Bandésa saha Prajuru

ପାନ୍ତିଲାଙ୍ଗାରୀହିତିଲାଙ୍ଗାରୀହିତିଲାଙ୍ଗାରୀହିତିଲାଙ୍ଗାରୀ ॥

manut paletan karampih olih Angga Kerta Désa.

୧୩। ବିଷାକ୍ତିକାରୀଯାହିବିବ୍ୟାପ୍ତିକାରୀଯାହିବିବ୍ୟାପ୍ତିକାରୀ

- (4) Wicara nénten ngamolihang pamutus ring Kerta Désa utawi wénten tan
ବ୍ୟକ୍ତାଯାପକିର୍ତ୍ତିକାରୀଯାହିବିବ୍ୟାପ୍ତିକାରୀ
suka nampénin wenang katunasang pamunceh majeng Majelis Désa
ବ୍ୟକ୍ତାଯାପକିର୍ତ୍ତିକାରୀଯାହିବିବ୍ୟାପ୍ତିକାରୀ
Adat (MDA) manut undagan.

ବ୍ୟକ୍ତାଯାପକିର୍ତ୍ତିକାରୀଯାହିବିବ୍ୟାପ୍ତିକାରୀ

Pawos 116

୧୪। ବିଷାକ୍ତାଯାପକିର୍ତ୍ତିକାରୀଯାହିବିବ୍ୟାପ୍ତିକାରୀଯାହିବିବ୍ୟାପ୍ତିକାରୀ

- (1) Wicara mapaiketan agama, adat, mwang dresta patut kabawosin olih
ବ୍ୟକ୍ତାଯାପକିର୍ତ୍ତିକାରୀଯାହିବିବ୍ୟାପ୍ତିକାରୀ
Prajuru Désa Adat karampih Kerta Désa, tur keni pamidanda
ପାଞ୍ଚମିତିଶ୍ରୀପ୍ରଥମ/ବ୍ୟକ୍ତାଯାପକିର୍ତ୍ତିକାରୀ
manut Awig-Awig miwah/utawi Pararem.

୧୫। ପ୍ରାୟକାଳେଶ୍ୱରାମିବିଷାକ୍ତିକାରୀଯାହିବିବ୍ୟାପ୍ତିକାରୀ

- (2) Krama Désa Adat Karang mawicara nyéwenggara wyadin ngwéntenang
ବ୍ୟକ୍ତାଯାପକିର୍ତ୍ତିକାରୀଯାହିବିବ୍ୟାପ୍ତିକାରୀ
bawos kawon, ngametuang manah sungsut anak siosan,
ବ୍ୟକ୍ତାଯାପକିର୍ତ୍ତିକାରୀଯାହିବିବ୍ୟାପ୍ତିକାରୀ
patut digelis kabawosin olih Kliang Banjar, Bandésa Adat,
ଯିବ୍ୟ/ବ୍ୟକ୍ତାଯାପକିର୍ତ୍ତିକାରୀ
miwah/utawi Prajuru manut paletan.

୧୬। ବ୍ୟକ୍ତାଯାପକିର୍ତ୍ତିକାରୀଯାହିବିବ୍ୟାପ୍ତିକାରୀ

- (3) Pamutus pamunceh wicara patut pastika, nyantenang kaiwangan utawi
ବ୍ୟକ୍ତାଯାପକିର୍ତ୍ତିକାରୀଯାହିବିବ୍ୟାପ୍ତିକାରୀ
panglémpas saking daging Awig-Awig Désa Adat Karang.

ପାଲେଟ ୨
Palet 2

ହିନ୍ଦୁ ଜୀବିତ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପ୍ରକାଶନ୍ସରେ
Indik Bhaya miawah Dusta

ବାହୁଦାରୀ ବାହୁଦାରୀ
Pawos 117

୧୩। ବାହୁଦାରୀ ବାହୁଦାରୀ ବାହୁଦାରୀ ବାହୁଦାରୀ

- (1) Pabuat tan rahayu utawi sakancan sané ngawinang pikobet, duhkita,
ବାହୁଦାରୀ ବାହୁଦାରୀ ବାହୁଦାରୀ ବାହୁଦାରୀ
duskerta kasinanggeh bhaya.

୧୪। ବାହୁଦାରୀ ବାହୁଦାରୀ ବାହୁଦାରୀ ବାହୁଦାରୀ

- (2) Bacakan sané kabawos bhaya, luwiré:

୧୫। କାମକାମାଯାକାମାଯାକାମାଯାକାମାଯାକାମାଯା

ha. Jiwa bhaya: kaamuk, kabaak, kaparikosa.

୧୬। କାମାଯାକାମାଯାକାମାଯାକାମାଯାକାମାଯା

na. Artha bhaya: kamalingan, kabégalan.

୧୭। କାମାଯାକାମାଯାକାମାଯାକାମାଯାକାମାଯା

ca. Geni bhaya: katunuan utawi puun.

୧୮। କାମାଯାକାମାଯାକାମାଯାକାମାଯାକାମାଯା

ra. Toya bhaya: anyud, kelem, katibén gentuh.

୧୯। କାମାଯାକାମାଯାକାମାଯାକାମାଯାକାମାଯା

ka. Bhayu bhaya: katibén angin nglinus.

୨୦। କାମାଯାକାମାଯାକାମାଯାକାମାଯାକାମାଯା

da. Pertiwi bhaya: lindu, katibén embidan.

୨୧। କାମାଯାକାମାଯାକାମାଯାକାମାଯାକାମାଯା

ta. Duracara Agama: ngusak-asik tata-titi agama

ပရဟသိဒ္ဓဘဝ္ပါ။

Pawos 118

၁၃၁ ក្រុមការពាណិជ្ជកម្ម និង សង្គម របស់ខ្លួន និង សង្គម របស់ខ្លួន

- (1) Krama Désa sané katibén bhaya, mangda digelis atur supéksa majeng
ပြည်ရွှေတွေအန္တရာဝါမိပ်ပဲလီယရာဟာမိန္ဒၢ

Prajuru manut paletan utawi sang wenang mamaosin.

១៧១ ក្រុមការងារសាខាត្រឹមរាជការបានចូលរួមជាមួយប្រព័ន្ធឌីកិច្ចការណ៍សង្គមរបស់ខ្លួន

- (2) Krama Désa sané uning sané ngawinang bhaya, patut digelis atur supéksa
ພັດທະນາມສາງແຫຼ່ງເຫຼືອທີ່ກົງບິ່ງໄຕແກ້ວ

majeng Prajuru manut paletan utawi Guru Wisésa.

၁၃၁ အျေးလာကာသရှိန်အောင်းမြန်ယပါးမဲ့အောင်းမြန်ယပါးမဲ့

- (3) Krama Désa sané katibén bhaya ageng, sang katibén bhaya utawi sang
bhaya tawézha yahaa

ଭୁବନେଶ୍ୱର ପାତ୍ର କାହାର ମିଳିବାରେ ନାହିଁ

atur supéksa majeng Prajuru manut paletan utawi sagelisné
ଶୁଣବିରୁଧ୍ୟ

nunas pitulung.

១៣១ ក្រុមហ៊ុនការងារក្នុងរដ្ឋបាលបាត់បិន្ទុស្ថាបនុយុទ្ធសាស្ត្រជាបាយនាគាត់

- (4) Krama sané nyngak utawi mireng suaran kulkul pracihna bhaya sakadi
ही त्रैष्मुर्त्या त्रैष्मुर्त्या विष्मुर्त्या विष्मुर्त्या

inucap angka (3) patut savaga mapitulung ngremba saha makta

ପାଞ୍ଚଟାବଳୀରେ କଣ୍ଠିଲୁହାରେ ଦେଖିଲାମା

manut kewéntenan bhaya, tur ngremba sang keni bhaya

ພາກទູນບົງເກສາຂາ ຍາຮາດີບາມີ້ແລະລືບຖານເງົາວະໂລກ

manut kaduhkitannyané, makadi asih dana miwah tiosan.

ပရ်ဟပါ၊ ကျော်ယံ။

Pawos 119

၁၇၁ ပယ်ဂိုဏ်များမှာ ပေါ်လာတဲ့ အကြံခြင်း

- (1) Pamargin maseserep utawi nglédahin ritatkala

របៀបអនុវត្តន៍ការងារ/របៀបអនុវត្តន៍ការងារ

wénten kamalingan/kapandungan, patut nunas panguwak dumun majeng
ပြောများအပါန်ပိုက္ခာ၏ဘဇ္ဇာ။

Prajuru utawi Kliang Banjar Adat.

၁၇၁ ပယ်တိန္ဒမ်းမှုနိုဂါယာဆူဘဏ္ဍာကန္တာပိုဂလေလျဇာတီ၊ ပအြားအကျင့်

- (2) Pamargin maseserep ring tios bebanjaran utawi Désa Adat, patut polih

ပုဂ္ဂန္တရွာဟောပါဏ်ပို့ယူလှုပြောသနများမှာ အကျဉ်းချုပ်များ

panguak Prajuru utawi Kliang Banjar Adat wyadin Kliang Désa ପାଙ୍ଗୁକ ପ୍ରାଜୁରୁ ଉତ୍ତାବି କ୍ଲିଅଂ ବନ୍ଦାର ଅଦାଟ ବ୍ୟାଦିନ କ୍ଲିଅଂ ଦେସା

Adat inucap.

၁၃၁ ပြည်ရာဇ်အောင်ဆောင်ရွက်ချက်ယူလိုပါ။

- (3) Prajuru manut paletan patut nuntun pamargin tingkah maseserep

ပရဟပါဒ္ဓ၏

Pawos 120

၁၇၈၁ ပါယာပေးအားလုံး၊ ပါယာပိုင်းဆယာရှုချေသွားနိုင်၏ ပေါ်မြတ်

- (1) Sang malaksana dusta, ngawinang bhaya tur sampun mabukti, patut

କାହିଁ ପଣି କାମ ଲିଖିବା ହେଲା ତାଙ୍କୁ କାମ ଲାଗିବା ଯାଏ ପରିଶ୍ରମ ଲାଭ କରିବା ।

katiwakin pamidanda nglantur ngamargiang pamutus karma wasanannya.

၁၇၁ ပဲထယနိုင်၊ ပန္တ၊ အိုဘာလနိုင်၊ ပဲပန္တနာလန်၊ နှံရွှေနိုင်၊

- (2) Sang mayanin, ngrusak utawi ngamaling druwé sané kasinanggeh suci,

pamidanda patut maweweh panyanggaskara manut sastra agama.

၁၃၁ ခြေပာရေးနာဏ်ဆိုတ္ထားရှိနည်ပလပါန်းနှင့် ပဲကြံးအားဖို့

- (3) Krama Désa Adat Karang nglémpasin ngamargiang tata-titi

ପାଞ୍ଚମିକାଯଳକୁଣ୍ଡାଟ୍ରୁଷ୍ଟୀକାରୀବାହିକ୍ରାଲିବନ୍ଦୀପଣ୍ଡିତଙ୍କାରୀ ॥

pamargin agama manut Catur Dresta kabawosin jeroning pasangkepan.

୧୩। ଶୁଭଖୃଗାଣାଵେଦାନ୍ତାଗୀପ୍ରାଣପ୍ରମିଣକାରୀବାନ୍ତିରୁ ॥

(4) Dusta dura Désa Adat Karang, pradé prasida katangehan,

ପର୍ଯୁଣ୍ଡବାହାଳିଯାନ୍ତିରୁପିବ୍ରିତ୍ତିକାରୀବନ୍ଦୀପଣ୍ଡିତ

patut kasadokang majeng sang wenang tur naur panuku manut karma

ବନ୍ଦୀପଣ୍ଡିତଙ୍କାରୀ ॥

wasana pabuatnyané.

୧୪। ଶ୍ରୀଯାତ୍ମକାରୀବନ୍ଦୀପଣ୍ଡିତଙ୍କାରୀ ॥

(5) Sang ngumam-ngumam ring wewidangan Désa Adat Karang,

କାତିପଳିକାରୀବନ୍ଦୀପଣ୍ଡିତଙ୍କାରୀବନ୍ଦୀପଣ୍ଡିତଙ୍କାରୀ ॥

katiwakin pamidanda manut Pararem.

ପାତେଟ୍ ୩ ॥

Palet 3

ବିଜ୍ଞାନାଲ୍ୟରୀବନ୍ଦୀପଣ୍ଡିତଙ୍କାରୀ ॥

Indik Pamidanda

ବାହାବିଧାନକାରୀ ॥

Pawos 121

୧୩। ଗାନାଵେଦାନ୍ତାଗୀବନ୍ଦୀପିବ୍ରିତ୍ତିକାରୀବନ୍ଦୀପଣ୍ଡିତଙ୍କାରୀ ॥

(1) Désa Adat Karang wenang nibakang pamidanda majeng sang sapa sira

ବାହାବିଧାନକାରୀବନ୍ଦୀପଣ୍ଡିତଙ୍କାରୀବନ୍ଦୀପଣ୍ଡିତଙ୍କାରୀ

sané mabukti nglémpasin Awig-Awig mwang geguwat sepat siku-siku

ଗାନାବେଦାନ୍ତାଗାନାବେଦାନ୍ତାଗୀବନ୍ଦୀପଣ୍ଡିତଙ୍କାରୀ ॥

tiosan sané kamanggehang Désa Adat Karang.

୧୪। ବନ୍ଦୀପଣ୍ଡିତଙ୍କାରୀବନ୍ଦୀପଣ୍ଡିତଙ୍କାରୀବନ୍ଦୀପଣ୍ଡିତଙ୍କାରୀବନ୍ଦୀପଣ୍ଡିତଙ୍କାରୀ ॥

(2) Pamidanda sakadi inucap angka (1) katiwakang olah Bandesa utawi

ପ୍ରାଣପରାମରିଷାବନ୍ଦୀପଣ୍ଡିତଙ୍କାରୀବନ୍ଦୀପଣ୍ଡିତଙ୍କାରୀ ॥

Prajuru malarapan kaputusan Pasangkepan utawi Paruman.

୧୫। ବାହାବିଧାନାଲ୍ୟରୀବନ୍ଦୀପଣ୍ଡିତଙ୍କାରୀବନ୍ଦୀପଣ୍ଡିତଙ୍କାରୀ ॥

(3) Patetiwak pamidanda kalaksanayang olih Prajuru Désa Adat Karang.

୧୩। ହାତାଳାଟାଲିଷଙ୍ଗୀଗ୍ରୀଗା:

(4) Bacakan pamidanda, luwiré:

୧୮। ପଞ୍ଚାବଲିଷଙ୍ଗୀ:

ha. Panca pamidanda:

୧୯। ଅସାର୍ଥିକୀୟାପାନ୍ତାମୁଣ୍ଡିଃ

1) Tulak mincir, manut Pararem.

୨୦। ପଞ୍ଚମୁଖୀଯାପାନ୍ତାକିଲିକାପାଲୀଯକିଃ

2) Pangererenga, manut panglokika pakaryan.

୨୧। କ୍ଷେତ୍ରାକିଲିଯାପାନ୍ତାକାଳିଜାଵକ୍ରାନ୍ତିଯାବିଷକିଃ

3) Mléncérin, manut sakadi dosan makarya apisan.

୨୨। ପାନ୍ତାକ୍ରିଗବୀଯାପାନ୍ତାକ୍ରିଗବୀଯାବିଷକିଃ

4) Panyagsag wirasa, manut pamargi dedosan makarya ping kalih.

୨୩। ହାର୍ଗ୍ରାକାଳିଲିବ୍ୟାତାତିପାନ୍ତାକାଳିଲିବ୍ୟାତାତିଃ

5) Angrugada Kliang utawi pacamil sajeroning Pasangkepan utawi
ବ୍ୟାକିଲିବ୍ୟାତାତିଲିବ୍ୟାନ୍ତିଯାପାନ୍ତାକାଳିଲିବ୍ୟାତାତିଃ

Paruman, keni pamidanda limang atus jinah bolong, sanistané^{କିମ୍ବା}
କିମ୍ବାହାବାଗିଲାବାନ୍ତାକାଳିଲିବ୍ୟାତାତିଃ

jinah bolong panca datu.

୧୫। ପଲିଷଙ୍ଗୀତ୍ୟାବକିଃ

na. Pamidanda tiosan:

୧୬। ବାଯବାଯବାକାପାନ୍ତାକ୍ରାନ୍ତିଲିବ୍ୟାତାତିଃ

1) Ayah-ayahan panukun kasisipan.

୧୭। ଉତ୍ତାପଙ୍ଗୀଜାଜାବାପାନ୍ତାକାଳିଲିବ୍ୟାତାତିଃ

2) Arta Danda, dedosan saha panikel-nikelannya,

ବ୍ୟାତାତିଲିଲିବ୍ୟାତାତିଃ

utawi panikel paturunan.

୧୮। ହାତାଳାଟାଲିଷଙ୍ଗୀତ୍ୟାବକିଃ

3) Ngaksama utawi nunas pangampura sajeroning

ବନ୍ଦିଲିବ୍ୟାତାତିଲିବ୍ୟାତାତିଃ

Pasangkepan utawi Paruman manut paletan.

୧୩। ବୟବକାର୍ଯ୍ୟବନ୍ଦାନ୍ତମ୍ଭା ॥

4) Pangupakara mwang panyangaskara.

୧୪। ଗାମ୍ୟବନ୍ଦାନ୍ତମ୍ଭା ॥

5) Rerampagan utawi malélang.

୧୫। କାମ୍ପିର୍ବତ୍ତାବେଳାକୁର୍ମା ଶବ୍ଦରେ କାମ୍ପିର୍ବତ୍ତାବେଳାକୁର୍ମା ॥

6) Kasepékang, maartos nénten ngamolihang suaran kulkul,
ବାଗବାଗବାଳୀ ବନ୍ଦାନ୍ତମ୍ଭା ଯୁଦ୍ଧବିପତ୍ରିବ୍ୟବ୍ସିକ୍ଷିତ
arah-arahan, panyanggran Krama, utawi pateh puikin Krama
ବାଲ୍ମୀକି ॥

Banjar.

୧୬। କାମ୍ପିର୍ବତ୍ତାବେଳାକୁର୍ମା ଶବ୍ଦରେ କାମ୍ପିର୍ବତ୍ତାବେଳାକୁର୍ମା ॥

7) Kanorayang, maartos kausanang makrama Désa Adat sané^{କାମ୍ପିର୍ବତ୍ତାବେଳାକୁର୍ମା} kacihnayang antuk pamipilannyané kadaut Désa Adat Karang.

୧୭। ଗ୍ରହୀଣବନ୍ଦାନ୍ତମ୍ଭା ॥

8) Ngwaliang tanah Pakarangan Désa Adat Karang

୧୮। ବାର୍ଗିବାନ୍ଦାନ୍ତମ୍ଭା ଶବ୍ଦରେ ବାର୍ଗିବାନ୍ଦାନ୍ତମ୍ଭା ॥

ca. Agung alit pamidanda manut daging pamutus Pasangkepan utawi
ବାର୍ଗିବାନ୍ଦାନ୍ତମ୍ଭା ॥

Paruman.

୧୯। ଜିନିହାବିର୍ବନ୍ଦାନ୍ତମ୍ଭା ଶବ୍ଦରେ ଜିନିହାବିର୍ବନ୍ଦାନ୍ତମ୍ଭା ॥

(5) Jinah utawi rajabrama saking pamidanda manados padruwén Désa
ବେଳାକୁର୍ମା ॥

Adat Karang.

ବ୍ୟବକାର୍ଯ୍ୟବନ୍ଦାନ୍ତମ୍ଭା ॥

Pawos 122

୨୦। କ୍ରମାବେଳାକୁର୍ମା ଶବ୍ଦରେ କ୍ରମାବେଳାକୁର୍ମା ॥

(1) Krama Désa Adat Karang tan nawur paturunan utawi dedosan risampuné

ଗପୁରକ୍ଷେତ୍ରଯାତ୍ରାପଞ୍ଜୀଯାବାହିନୀରେ ଲିପିକାନ୍ଧିପରିବାହନା ॥

rauh panemayannya pacang nawur, patut keni panikel saparo.

୧୩୧ ହାତାବାହିନୀରେ ଲିପିକାନ୍ଧିପରିବାହନାକାଳି

- (2) Dedosan mwang paturunan sasampuné nikel saparo sakadi
ଦୀର୍ଘବ୍ରୀହାତ୍ମାର୍ଥାତ୍ମାକ୍ରମପରିବାହନାକାଳି
 inucap ringangka (1), taler tan prasida katawur ngantos tegak
ବସନ୍ତବଳୀକାରୀଲିଙ୍ଗନିଯାତ୍ମନି ॥

Pasangkepan, katikelang mamungkul.

୧୩୨ ପରିବାହନାକାଳିରେ ଦୀର୍ଘବ୍ରୀହାତ୍ମାର୍ଥାତ୍ମାକାଳିରେ ଲିପିକାନ୍ଧିପରିବାହନାକାଳି

- (3) Panikelan mamungkul sakadi inucap ring angka (2) sampun kamargiang,
ତାତ୍ତ୍ଵକ୍ରମପରିବାହନାକାଳିରେ ଦୀର୍ଘବ୍ରୀହାତ୍ମାର୍ଥାତ୍ମାକାଳିରେ
 taler tan prasida katawur sajeroning waneng, Prajuru Désa Adat wenang
କାଳାବାହାନାଯାତ୍ମନି ॥
 nglaksanayang rerampagan.

୧୩୩ ତାତ୍ତ୍ଵକ୍ରମପରିବାହନାକାଳିରେ ଦୀର୍ଘବ୍ରୀହାତ୍ମାର୍ଥାତ୍ମାକାଳି

- (4) Tata cara nglaksanayang rerampagan sakadi inucap ring angka (3),
ଦୀର୍ଘବ୍ରୀହାତ୍ମାର୍ଥାତ୍ମାକାଳିରେ
 inggih punika:

୧୩୪ ବର୍ଣ୍ଣକାଳାବାହାନାଯାତ୍ମନିରେ ଦୀର୍ଘବ୍ରୀହାତ୍ମାର୍ଥାତ୍ମାକାଳିରେ

ha. Sadurung nglaksanayang rerampagan, Prajuru Désa Adat patut
ପ୍ରଭୁତ୍ବାକାଳିରେ ଦୀର୍ଘବ୍ରୀହାତ୍ମାର୍ଥାତ୍ମାକାଳିରେ

ngrauhang pangenten majeng sang pacang karampag.

୧୩୫ ପାର୍ଶ୍ଵକ୍ରମପରିବାହନାକାଳିରେ ଦୀର୍ଘବ୍ରୀହାତ୍ମାର୍ଥାତ୍ମାକାଳିରେ

na. Pamargin rerampagan kalaksanayang olih Prajuru Désa Adat,
କାଳାବାହାନାଯାତ୍ମନିରେ ଦୀର୍ଘବ୍ରୀହାତ୍ମାର୍ଥାତ୍ମାକାଳିରେ

kasarengin olih Krama Désa Adat.

୧୩୬ ପରିବାହନାକାଳିରେ ଦୀର୍ଘବ୍ରୀହାତ୍ମାର୍ଥାତ୍ମାକାଳିରେ

ca. Sang ngrampag mangda sangkaning darsana ngambil padruwén sang
କାଳାବାହାନାଯାତ୍ମନିରେ ଦୀର୍ଘବ୍ରୀହାତ୍ମାର୍ଥାତ୍ମାକାଳିରେ
 karampag, utawi nyawénin tanem tuwuh sané akéhnyané manut utang

ମାନାଯପତ୍ର ॥

sang karampag.

୧୩୧ ମାନାଯପତ୍ର କୁଳାଲାହାତ୍ତିବିଶ୍ଵିତାର୍ଥାବ୍ୟବମଣ୍ଡିପାତ୍ର ॥

ra. Rerampagan kamanggehang antuk ilikita tur kaupasaksiang majeng

କ୍ରମାଦାତାବ୍ୟବମଣ୍ଡିପାତ୍ର ॥

Krama Désa Adat.

୧୩୨ ମାନାଯପତ୍ର କୁଳାଲାହାତ୍ତିବିଶ୍ଵିତାର୍ଥାବ୍ୟବମଣ୍ଡିପାତ୍ର ॥

ka. Bandesa miteketin sang karampag mangda digelis nebus sadurung

ବିଶ୍ଵିତାର୍ଥାବ୍ୟବମଣ୍ଡିପାତ୍ର ॥

waneng manut parareman.

୧୩୩ ମାନାଯପତ୍ର କୁଳାଲାହାତ୍ତିବିଶ୍ଵିତାର୍ଥାବ୍ୟବମଣ୍ଡିପାତ୍ର ॥

da. Rarampagan tan katebus sajeroning waneng sakadi inucap aksara ka,

ବିଶ୍ଵିତାର୍ଥାବ୍ୟବମଣ୍ଡିପାତ୍ର ॥

wenang kalélang.

୧୩୪ କିମ୍ବାବିଶ୍ଵିତାର୍ଥାବ୍ୟବମଣ୍ଡିପାତ୍ର ॥

ta. Jinah pikolih lelangan sakadi inucap aksara da kanggén nuku

ବ୍ୟବମଣ୍ଡିପାତ୍ର କାମାନ୍ତିବିଶ୍ଵିତାର୍ଥାବ୍ୟବମଣ୍ଡିପାତ୍ର ॥

utang Krama sané karampag, tur kawewehin antuk prabéya

ମାନାଯପତ୍ର କାମାନ୍ତିବିଶ୍ଵିତାର୍ଥାବ୍ୟବମଣ୍ଡିପାତ୍ର ॥

rerampagan, sisannyané patut kawaliang majeng sang karampag.

୧୩୫ ମାନାଯପତ୍ର କାମାନ୍ତିବିଶ୍ଵିତାର୍ଥାବ୍ୟବମଣ୍ଡିପାତ୍ର ॥

(5) Sané dados karampag wantah arta brana utawi barang sané

କାମାନ୍ତିବିଶ୍ଵିତାର୍ଥାବ୍ୟବମଣ୍ଡିପାତ୍ର ॥

kabawos kasugihan.

୧୩୬ ମାନାଯପତ୍ର କାମାନ୍ତିବିଶ୍ଵିତାର୍ଥାବ୍ୟବମଣ୍ଡିପାତ୍ର ॥

(6) Sang karampag ngalangin pangrampagan, Pipil Krama inucap wenang

କାମାନ୍ତିବିଶ୍ଵିତାର୍ଥାବ୍ୟବମଣ୍ଡିପାତ୍ର ॥

kadaut tur tan polih pangayoman Désa Adat.

୧୩୭ ମାନାଯପତ୍ର କାମାନ୍ତିବିଶ୍ଵିତାର୍ଥାବ୍ୟବମଣ୍ଡିପାତ୍ର ॥

(7) Sang karampag ngapialangin pamargin pangrampagan, wenang

କାହିଁ ପଣିଟା ଯିବା କାମିବା ପାଇଁ ବିହିନ୍ତି ଯୁଗା ବ୍ୟାପକୀୟ (ତିର୍ତ୍ତ)।

katiwakin pamidanda kasepékang pinih suwé mawaneng 3 (tigang)

ତାଖୁଣାଳୀ

Galungan.

୧୩। ପାଇଁ ତିର୍ତ୍ତ (ତିର୍ତ୍ତ)। ତାଖୁଣାଳୀ କ୍ରୂପବାଳା କାମିବା ପାଇଁ ଯେବା କାମି

(8) Waneng 3 (tigang) Galungan, Krama sané kasepékang metu éling
କାମିବିବଳି ବିଲିବା କାମିବା ପାଇଁ କାମିବଳି କାମିବଳି
kasisipan, pamidanda kasepékang wenang kadaut, antuk dudonan:

୧୪। କାମିବଳି କାମିବଳି କାମିବଳି କାମିବଳି

ha. Naur panukun pamidanda sapatutipun.

୧୫। ନାରୁ ପାଇଁ କାମିବଳି କାମିବଳି

na. Ngaturang pangaksama sajeroning Pasangkepan utawi

ବାରୁ କାମିବଳି କାମିବଳି କାମିବଳି କାମିବଳି

Paruman manut paletan, tur masemaya nénten mamurug malih.

୧୬। ପାଇଁ କାମିବଳି ତିର୍ତ୍ତ (ତିର୍ତ୍ତ)। ତାଖୁଣାଳୀ କ୍ରୂପବାଳା

(9) Sampun panemaya waneng 3 (tigang) Galungan, Krama sané kasepékang
କାମିବଳି କାମିବଳି କାମିବଳି କାମିବଳି କାମିବଳି
nénten éling kasisipan tur teteg kukuh nénten ngamargiang dudonan
କାମିବଳି କାମିବଳି କାମିବଳି କାମିବଳି କାମିବଳି
sakadi inucap angka (8) aksara ha miwah aksara na, wenang kanorayang.

୧୭। ମିଳାକାମାଳି ପାଇଁ କାମିବଳି କାମିବଳି

(10) Sang kanorayang patut ngwaliang tanah Pakarangan Désa Adat Karang
କାମିବଳି କାମିବଳି କାମିବଳି କାମିବଳି କାମିବଳି
tur maserah kalah manut semaya “guwak ngutang taluh” sané maartos
କାମିବଳି କାମିବଳି କାମିବଳି କାମିବଳି କାମିବଳି
nénten molihang pah-pahan olih-olihan padruwén Désa Adat Karang.

୧୮। ମିଳାକାମିବଳି କାମିବଳି କାମିବଳି

(11) Sang kapamidanda kanorayang kangkat kapurnayang mawali pinaka
କାମିବଳି କାମିବଳି କାମିବଳି କାମିବଳି

Krama Désa Adat Karang risampun nginutin gaguat.

ပရဟသိဒ္ဓဘဏ်။

Pawos 123

၁၇၅ ရွှေပါဂာစာအေဆာက်ပုဂ္ဂန်လှိုအပီတံမိပျော်ပြုလုပ်ပါ၏

- (1) Krama Désa Adat sané mendem utawi ngeseng sawa ring genah
କ୍ରମ ଦେସା ଅଦତ ସନ୍ତୋଷ ମେଦମ ଉତ୍ତାଵି ନଗେଙ୍ଗ ସାବଧାନ ରିଙ୍ଗ ଜେନା
tan kapatutang keni pamidanda manut Pararem saha nglaksanayang
ତାନ କପାତୁଟଙ୍ଗ କେନି ପାମିଦାଂଡା ମନୁତ ପାରାରେମ ସାହା ନ୍ଳାକ୍ସାନାୟାଙ୍ଗ
pituduh sapatuta.
ପିତୁଦୁଃ ଶାପତୁତା

၁၇၁ ခြုံသာရေးဝန်ကြီးမှာ ပေါ်လေ့ရှိသူတော်ဝန်ကြီးမှာ ပေါ်လေ့ရှိသူတော်

- (2) Krama sané makarya bangbang pacang nandur kekayon kirang adepa
ବାର୍ତ୍ତାବଳୀରେ କାହାରାକୁ ଯାଏବାକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟାନିବ୍ୟାଖ୍ୟାନ
agung saking témbok pakarangan Krama tiosan patut keni pamidanda
ଯାହାରାକୁ ପ୍ରମାଣିତ କରାଯାଏ ।
manut Pararem saha pramangkin ngurug bangbangnyané.

၁၃၁ ပြပမာနကျော်ပို့ကျော်ပို့မှုနှင့်ဆုပ်သာဆိုရီပို့ရန်ကားအကျော်

១៣១ ធម្មាននិងរាជការប្រជាពលរដ្ឋាភិបាលនឹងក្រសួងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

- (4) Sahananing sané kausak-asik olih wong édan patut kategenang
မန္တဘာဘုရား၏သာပြောဖွံ့ဖြိုးကြေား၊
manut pabuat olih kapatutannyane.

୧୭୧ ପରିମାଣକାରୀ ଯେତ୍ରମୁକ୍ତିପାଇଲା ତାହାରେ ଏହାକିମ୍ବାନ୍ତିରେ

- (5) Sang sapa sira marebat, ngamuk ring wewidangan Désa Adat Karang
ପ୍ରକାଶିତ ଅଧିକାର କାନ୍ତି ମହାନ୍ ପାଠୀ
wenang kadanda manut Pararem

၁၆၁ နှေမသာနဆုန္တနာ့၍ ပြီးဆုန္တနာ့၏ အပါန် ပါ မရှိ မရှိ မရှိ မရှိ

ବନ୍ଦାଯବନ୍ଦୁକାଳପାଦପାଦପ୍ରସିଦ୍ଧି ॥

saha mapenauran panyapuhan pamrayascitta.

୧୩୧ ଏମବିଶବ୍ଦାଳୟମିବନାମର୍ଯ୍ୟବାନକ୍ରମମୁଗ୍ରାମକ୍ରମି ॥

- (7) Sang sapa sira sané masang pangalah déwa, mendem sahanan raremon
ଏମବିଶବ୍ଦାଳୟମିବନାମର୍ଯ୍ୟବାନକ୍ରମମୁଗ୍ରାମକ୍ରମି ॥
sarwa leteh, keni pamidanda manut Pararem.

୧୩୨ କ୍ରୂଯାଳେଖାଲୀନ୍ଦ୍ରିୟମାଧ୍ୟମର୍ଯ୍ୟବାନକ୍ରମମୁଗ୍ରାମକ୍ରମି ॥

- (8) Krama sané nampi Tamiu madunungan patut masadok majeng Prajuru
କ୍ରୂଯାଳେଖାଲୀନ୍ଦ୍ରିୟମାଧ୍ୟମର୍ଯ୍ୟବାନକ୍ରମମୁଗ୍ରାମକ୍ରମି ॥
manut paletan.

୧୩୩ କ୍ରୂଯାଳେଖାଲୀନ୍ଦ୍ରିୟମାଧ୍ୟମର୍ଯ୍ୟବାନକ୍ରମମୁଗ୍ରାମମିଶର୍ଣ୍ଣି ॥

- (9) Krama nampi tamiu tan masadok, napi malih tamiu inucap kasinanggeh
କ୍ରୂଯାଳେଖାଲୀନ୍ଦ୍ରିୟମାଧ୍ୟମର୍ଯ୍ୟବାନକ୍ରମମୁଗ୍ରାମମିଶର୍ଣ୍ଣି ॥
dusta, sang nampi keni pamidanda manut Pararem.

୧୩୪ କ୍ରୂଯାଳେଖାଲୀନ୍ଦ୍ରିୟମାଧ୍ୟମର୍ଯ୍ୟବାନକ୍ରମମିଶର୍ଣ୍ଣି ॥

- (10) Krama Désa Adat Karang makta anak asusila keni pamidanda
କ୍ରୂଯାଳେଖାଲୀନ୍ଦ୍ରିୟମାଧ୍ୟମର୍ଯ୍ୟବାନକ୍ରମମିଶର୍ଣ୍ଣି ॥
manut Pararem.

୧୩୫ କ୍ରୂଯାଳେଖାଲୀନ୍ଦ୍ରିୟମାଧ୍ୟମର୍ଯ୍ୟବାନକ୍ରମମିଶର୍ଣ୍ଣି ॥

- (11) Krama Désa Adat Karang sané manggihin sang nglémpasin Awig-Awig
କ୍ରୂଯାଳେଖାଲୀନ୍ଦ୍ରିୟମାଧ୍ୟମର୍ଯ୍ୟବାନକ୍ରମମିଶର୍ଣ୍ଣି ॥
miwah Pararem saha Dresta, pradé tan nyadokang keni pamidanda.

၃၈၁
SARGAH VIII
ကျပ်ကျပ်ပိန္ဒာဒေသန။
NGUWAH NGUWUHIN AWIG-AWIG
ပုဂ္ဂန္တပါး။
Pawos 124

၁၃၁ ကျပ်ကျပ်ပိန္ဒာဒေသန။

(1) Nguwah nguwuhin Awig-Awig patut kalaksanayang malarapan kaputusan
ပုဂ္ဂန္တပါး။

Paruman Krama Désa Adat Karang.

၁၄၁ ခာပျော်ဆောင်ရွက်ပုဂ္ဂန္တပိန္ဒာဒေသန။

(2) Kaputusan paruman nguwah nguwuhin Awig-Awig patut mlarapan
ကိုပို့ဆောင်ရွက်ပုဂ္ဂန္တပါး။

gilik-saguluk parareman Krama Désa Adat Karang.

၁၅၁ ခာပျော်ဆောင်ရွက်ပုဂ္ဂန္တပိန္ဒာဒေသန။

(3) Kaputusan paruman prasida kaambil risampun pamilet paruman
ကိုပို့ဆောင်ရွက်ပုဂ္ဂန္တပိန္ဒာဒေသန။/ပုဂ္ဂန္တပိန္ဒာဒေသန။
gilik-saguluk utawi kengin majalaran pasuaran/wewilangan suara.

၁၆၁ ခာပျော်ဆောင်ရွက်ပုဂ္ဂန္တပိန္ဒာဒေသန။/ပုဂ္ဂန္တပိန္ဒာဒေသန။

(4) Kaputusan paruman majalaran pasuaran/wewilangan suara, geguwatnya
ခာရှုံးပာလီကြားပို့ဆောင်ရွက်ပုဂ္ဂန္တပိန္ဒာဒေသန။/ပုဂ္ဂန္တပိန္ဒာဒေသန။
kacumpuin oih Krama Désa sanistanya apahan lintang asiki.

ପଠାୟା
SARGAH IX

ମଧ୍ୟ

SAMAPTA

ବ୍ୟାହାବିହ୍ନ୍ତାବ୍ଦୀ

Pawos 125

୧୩୧ ଓଡ଼ିଗବିହ୍ନ୍ତାରାଷ୍ଟ୍ରାବ୍ଦୀ
(1) Awig-Awig puniki kawastanin Awig-Awig Désa Adat Karang.

୧୪୧ ଓଡ଼ିଗବିହ୍ନ୍ତାରାଷ୍ଟ୍ରାବ୍ଦୀ
(2) Awig-Awig puniki kamargiang ngawit saking kararemin tur kaputusang

ବ୍ୟାହାବିହ୍ନ୍ତାରାଷ୍ଟ୍ରାବ୍ଦୀକିମାତ୍ରାଲେବ୍ୟାହାବିହ୍ନ୍ତାରାଷ୍ଟ୍ରାବ୍ଦୀ

olih Krama Désa Adat Karang sajeroning Paruman.

୧୫୧ ଓଡ଼ିଗବିହ୍ନ୍ତାରାଷ୍ଟ୍ରାବ୍ଦୀ
(3) Awig-Awig Désa Adat Karang puniki manggeh tur kalaksanayang ring

ବ୍ୟାହାବିହ୍ନ୍ତାରାଷ୍ଟ୍ରାବ୍ଦୀ

wewidangan Désa Adat Karang.

୧୬୧ ପାଯୁଗ୍ରାହୀବିହ୍ନ୍ତାରାଷ୍ଟ୍ରାବ୍ଦୀ
(4) Sang mamurug awig-awig, pararem, utawi *peraturan lain* désa adat,

ବ୍ୟାହାବିହ୍ନ୍ତାରାଷ୍ଟ୍ରାବ୍ଦୀ

paswaran kakenin danda manut pararem

୧୭୧ ଓଡ଼ିଗବିହ୍ନ୍ତାରାଷ୍ଟ୍ରାବ୍ଦୀ
(5) Awig-Awig Désa Adat Karang sané sampun wénten riinan saking

ବ୍ୟାହାବିହ୍ନ୍ତାରାଷ୍ଟ୍ରାବ୍ଦୀ

Awig-awig puniki, kadaut tur katugesang nénten kamanggehang malih,

ବ୍ୟାହାବିହ୍ନ୍ତାରାଷ୍ଟ୍ରାବ୍ଦୀ

sategepné kanggén Awig-Awig puniki.

୧୮୧ ଓଡ଼ିଗବିହ୍ନ୍ତାରାଷ୍ଟ୍ରାବ୍ଦୀ
(6) Awig-Awig Désa Adat Karang puniki ngeninin Krama Désa Adat Karang

ବ୍ୟାହାବିହ୍ନ୍ତାରାଷ୍ଟ୍ରାବ୍ଦୀ/ବ୍ୟାହାବିହ୍ନ୍ତାରାଷ୍ଟ୍ରାବ୍ଦୀ

saha kakuwuban/pangrobannya, miwah sahananing sané kakuwub olih
ଗାନ୍ଧାରାଷ୍ଟ୍ରାନ୍ତା ॥

Désa Adat Karang.

ବାହାବିଶ୍ଵାନ୍ତା ॥

Pawos 126

ପାଂକିବ୍ୟାଳୁକୁଣ୍ଠାରାହୁରୁଷାରୁତ୍ତାବିଶ୍ଵାନ୍ତାରୁକ୍ତିମାତ୍ରାକ୍ଷମା

Pamargi pakraman sané durung kabawos utawi durung munggah sajeroning
ଓଡ଼ିଗବ୍ରିଜ୍ଞାନବ୍ୟାକ୍ଷମା ଯାହାରାବାନାଏନାହିଁ ଯାହାରାବାନାଏନାହିଁ

Awig-Awig puniki, manggeh kalaksanayang manut tata cara sané^{ମାଯଙ୍କୁଣ୍ଠାରୁଯାଏହିବା କାହିଁ ଚିକିତ୍ସାକାରୀ/ବନ୍ଦୁଯାତ୍ରା}
sampun ketah mamargi, karihinin antuk Pasuaran/Parareman.

ବାହାବିଶ୍ଵାନ୍ତା ॥

Pawos 127

୧୩। ଓଡ଼ିଗବ୍ରିଜ୍ଞାନବ୍ୟାକ୍ଷମା ନିର୍ମାଣ କିମ୍ବା ନିର୍ମାଣ କିମ୍ବା ନିର୍ମାଣ କିମ୍ବା

(1) Awig-Awig puniki kalinggatanganin olih Bandesa mwang Prajuru Désa
ଓଡ଼ିଗବ୍ରିଜ୍ଞାନବ୍ୟାକ୍ଷମା ନିର୍ମାଣ କିମ୍ବା ନିର୍ମାଣ କିମ୍ବା

Adat saha Kliang Banjar Adat Karang ngangganin Krama
ଗାନ୍ଧାରାଷ୍ଟ୍ରାନ୍ତା ॥

Désa Adat Karang.

୧୪। ଓଡ଼ିଗବ୍ରିଜ୍ଞାନବ୍ୟାକ୍ଷମା କାମାକୁ ଲିଖିବାରୁ କାମାକୁ ଲିଖିବାରୁ

(2) Awig-Awig puniki kasurat, kararemin, tur kamanggehang duk rahina
ମୁଦିଗାନ୍ତିରାହୁରୁଷାରୁତ୍ତାବିଶ୍ଵାନ୍ତାରୁକ୍ତିମା

Redité Kliwon Bala, Panglong kaping 7, Sasih Kalima, isaka warsa 1945
କାମାକୁ ଲିଖିବାରୁ କାମାକୁ ଲିଖିବାରୁ

tanggal 5 Novémer 2023.

୧୫। ନୃତ୍ୟବିନ୍ଦୁରୁଷାରୁତ୍ତାବିଶ୍ଵାନ୍ତାରୁକ୍ତିମା

(3) Luwir sang sané ngalinggatanganin:

୧୬। କ୍ରୂଧାରାଷ୍ଟ୍ରାନ୍ତାରୁକ୍ତିମା କ୍ରୂଧାରାଷ୍ଟ୍ରାନ୍ତାରୁକ୍ତିମା

ha. Krama Désa Adat Karang manut bacakan kasurat ring lepihan.

১১। প্ৰজুৰু দেশা অদত

na. Prajuru Désa Adat Karang.

১২। ক্লিং বান্জাৰ দেশা অদত

ca. Kliang Banjar Adat Karang.

১৩। বান্ডেসা মাদ্যা ইন্দোনেশিয়া দেশা অদত

ra. Bandésa Madya lan Bandésa Alitan.

১৪। বান্ডেসা অগুণ পন্যারিকান দেশা অদত

ka. Bandésa Agung lan Panyarikan Agung.

পতাজুহ

Patajuh,

হিপয়েন্টি মুল্লি

I Wayan Sumitra

১৫। বান্জাৰ দেশা অদত

na. Banjar Adat Baledan

১৬। বান্ডেসা পাই সুন্দৱা দেশা অদত

ka. Banjarsingkep Adat Pedoman

পন্যারিকান

Panyarikan,

হিপয়েন্টি মুল্লি

I Wayan Astrawan

পতেঞ্জ

Patengen,

হিতেঁ দেপু মেঘ পতেঞ্জ

I Gedé Putra Setiawarna

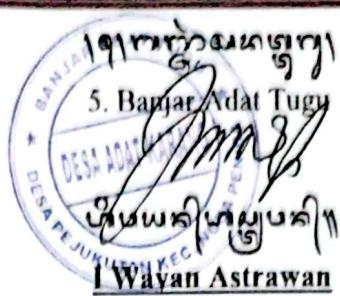
১৭। বালে দেশা অদত

4. Banjar Adat Baledan

হিপয়েন্টি মুল্লি

I Wayan Pait Sunantara

बंदरविहारकवमत्ता
Awig-awig Désa Adat Karang

1. बंदरविहारकवमत्ता
3. Banjar Adat Kelodan

प्रग्निंग
Pengrampih,

माजेलिस देशा अदति

Majelis Désa Adat (MDA)
कलुंगकुंग ज़िले
Kabupaten Klungkung

बांदेशा मध्या

Bandesa Madya,

प्रग्निंग
Majelis Désa Adat (MDA)

नुसा पेनिडा ज़िले

Kecamatan Nusa Penida

बंदेशा अलिटन

_awig-awig Désa Adat Karang

મહાબ્રહ્મ

Saha Uning

માજેલિસ દેસા એડત (માયા વા) કુપૂર્વિના

Majelis Désa Adat (MDA) Provinsi Bali,

જ્રાગાંધા:

Nomor: 068/Aw6-K/MDAP/IX/2025

તારીખ:

Tanggal: 3 September 2025

બાળકદાર

Bandesa Agung,

ચિહ્નબન્ધી વિનાગ્રહિત માટેણી

પંચાગ્રા

Panyarikan Agung,

ચિહ્નબન્ધી વિનાગ્રહિત માટેણી

IDA PANGELINGSIR AGUNG PUTRA SUKAHET

Dr. DEWA NYOMAN RAI ASMARA PUTRA, S.H., M.H.

ચેન્નાં દિસાણે

Telah Dicatatkan

બાદદિનમાં પાંચાગ્રા જાણપૂર્વિના

Pada Dinas Pemajuan Masyarakat Adat Provinsi Bali

તારીખ

Tanggal : 15 September 202

જ્રાગાંધા:

Rегистрации № : A/0081/1456/053/08/DPMA/2025

નાનાં